

Kumla kommun

2023

Budget

Flerårsplan 2024-2025

Beslutad av Kumla kommunfullmäktige 12 december 2022

För Kumlas trygghet, tillväxt och ansvar

Vår uppgift som politiker är att på bästa sätt se till att kommunen tillhandahåller en god och effektiv service.

Vi ska under den kommande mandatperioden sätta kommunens kärnverksamheter i fokus. Vi ska lyssna på våra medborgare och näringsidkare för att höra vilka behov som ska prioriteras. Vi ska utnyttja kraften som finns hos de som lever och verkar i Kumla och alla anställda i Kumla kommun för att göra vårt Kumla till en ännu bättre plats att bo, leva och verka i. Vi ska lyssna, fundera och under resans gång kanske till och med omvärdera vår politik. Vi ska ha fortsatt ordning och reda på kommunens ekonomi för att skapa utrymme att investera för framtiden, för Kumlas bästa. Vi i majoriteten är stolta över att kunna lägga fram en riktigt stark budget med många investeringar. Årets enskilda investeringsbudget ligger på 130 miljoner. Investeringar som kommer innebära fler skolplatser, förskoleplatser, LSS-platser samt fler vård- och omsorgsplatser.

Trygghetsfrågan är en prioriterad fråga för oss i majoriteten. Vi ska minska brottsligheten genom att fördjupa samarbetet mellan polis, fältgrupp, socialtjänst, skola och andra myndigheter. Det är också viktigt att bekämpa brottens orsaker. Ett samarbete kostar inte alltid pengar utan det handlar om att knyta kontakter med varandra, förstå varandras roller och hitta strategiska arbetssätt för att nå framgång. Detta jobbar vi för i Kumla. Ordningsvakter har de senaste åren patrullerat i Kumla och det är ett komplement till Polisen. Vi fortsätter satsa på ordningsvakter i vår budget.

Vi satsar också vidare på sommarlovsaktiviteter som ett förebyggande arbete. Vi vill öka känslan av trygghet när man är ute i kommunen under dygnet mörka timmar och vill därför fortsätta byta ut äldre belysning till LED-lampor.

Kommunens välstånd bygger bland annat på att företag vill etablera och expandera i vår kommun. Vi ska ligga i framkant för att locka fler företag att etablera sig i kommunen för att kunna fortsätta vara en stark tillväxtkommun. Fyra av fem jobb skapas i småföretag. Vi vill främja näringslivet så fler arbetstillfällen kan bildas och att så många som möjligt har en egen försörjning att gå till. Alla som kan jobba ska jobba.

Vi vill även främja bostadsbyggandet så fler kan bo här och betala skatt. Målet under kommande mandatperiod är att det byggs cirka 250 hyreslägenheter i vår kommun. Samt att nya småhustomter tas fram på flera olika platser i vår kommun.

En av våra utmaningar de kommande åren är att fortsätta jobba för att vara en attraktiv arbetsgivare. Detta för att behålla vår personal och även attrahera nya personer att söka sin anställning i kommunen. Vi satsar med denna budget 4 miljoner på ökade löner utöver den generella löneökningen. Det är en satsning som vi vill fortsätta med de kommande åren.

Vi vet att livsmedelspriserna har gått upp så där tar vi höjd för runt 9 procentprisuppräkning och kompenserar extra med 1,2 miljoner till nämnd för livslångt lärande och 0,4 mkr till socialnämnden.

Höjda externa hyror ligger också i linje med inflationen som råder. I enlighet med Konsumentprisindex (KPI) höjer vi nämndernas budget med sammanlagt cirka 3 miljoner.

Vi höjer även anslaget till samhällsbyggnadsnämnden med 1 miljon då man har ökade energikostnader.

Allt detta sammantaget är en medveten politisk satsning för att nämnderna inte ska behöva spara och dra ner i sin budget och det då ska drabba våra barn, elever och äldre.

I skolan läggs grunden för vår framtid därför ska skolan präglas av trygghet, arbetsro och god arbetsmiljö för elever och lärare. Då vi vill att Kumla även framåt ska vara en stark tillväxtkommun måste det ökade behovet av förskole-och grundskoleplatser täckas. I majoritetens budget finns pengar för att börja bygga en helt ny skola. Vi vill skapa en ny och modern skolbyggnad med en utökning på cirka 200 skolplatser som ska byggas i etapper. Vi lägger även in budgeten att Vialundskolans I-hus ska få fler lärosalar. Vi ser att det är trångt i våra skolor och i och med denna satsning får vi mera luft i systemet.

I majoritetens budget lägger vi 120 miljoner under tre år på att bygga nya förskolor. Under 2023 och 2024 kommer en förskola vid Norrgården, i södra Kumla, att byggas. Vi planerar även för att bygga en förskola centralt, förslagsvis vid idrottsparken på gamla kolonilottsområdet. Detta kommer påbörjas under 2024.

Då våra nya förskolor, skolor samt vård och omsorgsboenden öppnas behövs nya inventarier vilket också ligger med i budgeten.

Vi vill även jobba för att tidiga insatser ska vara en del i skolarbetet och tillsammans med andra parter och aktörer ska vi möta våra elevers behov och ge bättre möjlighet till goda resultat i framtiden. Ibland räcker inte stödet man får under skoltid utan elever behöver gå i lovskola. Därför vill vi även avsätta pengar

till lovskola. Vi vet hur viktigt det är att alla elever klarar sin skolgång för att kunna bilda sig ett bra liv och en tryggad framtid. Vi jobbar också fortsatt för att ha länets högsta lärarbehörighet och därmed kunna ge eleverna de bästa förutsättningarna.

Många Kumlabor lägger stor del av sin fritid på föreningslivet. Dessa krafter bidrar till ett starkt Kumla som utvecklas. För oss i majoriteten är det viktigt att stå i framkant och lyssna på föreningslivets önskemål och behov. Vi vill stötta och uppmuntra nya idéer som växer fram. Just nu ska en ny idrottshall byggas i norra Kumla. Det är en stor satsning som kommit till av att vi lyssnat in och sett det ökade behovet, främst från föreningslivet, av en fullstor idrottshall. I årets budget lägger vi in inventarier till idrottshallen för 0,6 mkr.

Vi vill skapa förutsättningar så att alla som vill ska kunna vara med i föreningslivet, oavsett plånbok. Som en del i detta vill vi också utveckla fritidsbanken genom ett årligt anslag på 0,1 mkr. Vi lägger även pengar i budgeten på att bygga ett nytt utegym i Kumlaby och Åbytorp.

Klimatfrågan fortsätter vi sätta högt på prioriteringslistan. I årets budget utökar vi det årliga anslaget till 1,4 miljoner för att hela tiden kunna jobba med klimatinvesteringar. Dessa kommer bland annat att gå till att öka antalet kvadratmeter med solceller på våra fastigheter. En stor del av vårt miljöarbete är också

att vi har fossilfri el till alla kommunens lokaler från vårt eget bolag Kumbro Vind. Kommunens bilar går till största del på biogas som tas fram av Kumlabornas sopor. Det är viktigt att vi ger goda förutsättningar för att välja miljövänligt färdmedel, cykeln framför bilen som ett exempel. Vi satsar därför 3 miljoner årligen framåt på gång- och cykelvägar för att ge möjlighet till detta.

Vi vet att underhållet i vissa av kommunens fastigheter är eftersatt och därför ökar vi upp det årliga anslaget till 25 miljoner för 2023. Det är en ökning med 7 miljoner. Vi vill att våra barn, elever och äldre ska vistas i ändamålsenliga lokaler och att personalen ska trivas i verksamheten. Samhällsbyggnadsnämnden har i uppdrag att ta fram underhållsplaner till alla fastigheter. Detta för att vi ska kunna ta kloka, genomtänkta beslut gällande prioriteringsordning för att rusta, bygga om och få ut det mest effektiva av Kumlabornas skattepengar.

Vi anar en framtid med bland annat elbrist i Sverige och övriga Europa och behöver då stärka upp säkerhetsarbetet. I majoritetens budget finns ett fortsatt arbete med att undersöka hur och på vilket sätt vi ska ha reservkraft på våra vård- och omsorgsboenden. Vi avsätter 0,5 mkr i projektering och 5 miljoner till att investera i reservkraft.

Det ska kännas tryggt och inspirerande att leva, bo och åldras i Kumla. Vi ser att olika typer av boenden behövs och satsar på att tillhandahålla välutrustade LSS-boenden, trygghetsboenden samt vård- och omsorgsboenden som ger chans till kreativitet, rekreation och gemenskap.

Personalen i verksamheten är vår viktigaste resurs för att kunna erbjuda trygghet och en god vård och omsorg. Därför jobbar vi ständigt för att Kumla kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Chefer ska erbjudas utbildning och stöd vilket medför att medarbetarna får ett tryggare och mer organiserat ledarskap och de ges chans till delaktighet och utveckling.

Under kommande 3 årsperiod ser vi att det behövs ytterligare 10 LSS-platser. Därför lägger vi i budgeten 21 miljoner på att bygga och utöka platserna så att personer med en funktionsvariation ska ha ett tryggt boende att flytta till.

Vi lägger även in 10 miljoner för 2023 till inventarier till nya Kungsparken som öppnar i april 2023. Det blir en utökning med 36 nya vård- och omsorgsplatser. Vi vill tillgodose att alla Kumlabor som har ett vård- och omsorgsbehov också ska kunna få en boendeplats.

Vatten är vårt viktigaste livsmedel och en viktig del i infrastrukturen. Vårt dricksvatten kommer idag från Tisaren och har så gjort i många år. Nu är projektet "Vätternvatten" startat och syftet med detta projekt är att vi i framtiden ska få vårt vatten från Vättern. Det gäller inte bara Kumla utan ett antal närliggande kommuner. Vi måste också se över våra vattentorn i Kumla och Hällabrottet. De behöver vara uppdaterade och fräscha för att även framåt kunna leverera vatten till Kumlaborna och då ser vi att investeringar behöver göras. Därav lägger vi in 8 miljoner till detta. Våra vattenledningar behöver renoveras och bytas ut för att förhindra och förebygga akuta läckor och vi lägger 5 miljoner årligen på detta framåt.

Vi vill vara en framåtsträvande kommun och till detta hör fortsatt digitalisering i och av verksamheterna. Vi har under åren legat i framkant och vågat satsa på digitalisering och detta vill vi fortsätta med. Vi lägger 2 miljoner i budgeten för digitala investeringar för de projekt som förvaltningarna vill göra samt 3 miljoner i drift för de olika projekten.

Vi ser också att framtidens utmaningar i vissa fall kan lösas genom djupare samverkan mellan förvaltningarna i kommunen. Vi lägger 1 miljon till att projektera en ny lokal där man samlokaliserar samhällsbyggnadsförvaltningens gatuavdelning, kommunfastigheter tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningens parkavdelning. Genom att ha en gemensam arbetsplats inbjuder det till ökad samverkan och att man till exempel kan dela på olika arbetsmaskiner och uppdrag.

Med den mest offensiva budget som någonsin lagts i Kumla kommer den styrande majoriteten se till att vi möter de behov och önskemål som finns hos våra medborgare och medarbetare.

Andreas Brorsson, Kommunstyrelsens ordförande

Beslutssatser

Förslag till beslut

1. Förslag till budget för år 2023 och flerårsplan 2024-2025 antas.
2. Utdebiteringen för år 2023 fastställs till oförändrat 21:60 kronor per skattekrona.
3. Samhällsbyggnadsnämnden ges rätt att använda medel från fastighetsförsäljningar till nya fastighetsförvärv inom den beloppram som framgår av nämndens reglemente (f.n. 109 prisbasbelopp per gång).
4. Revidera kommunens resultatmål till följande lydelse "Kommunens resultat efter justering av jämförelsestörande poster ska i genomsnitt uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under en femårsperiod".

Innehåll

För Kumlas trygghet, tillväxt och ansvar	2
Beslutssatser	5
Budgetförutsättningar	6
Finansiella rapporter	12
Resultatbudget	12
Kassaflödesanalys	13
Balansbudget	14
Driftbudget, per nämnd	15
Investeringsbudget, per nämnd	15
Kommunövergripande mål och styrsystem	16
Kommunens planering för ökad hållbarhet	27
Nämndredovisning	30
Kommunstyrelsen,	30
kommunledningsförvaltningen	
Sydnärkes lönenämnd	38
Sydnärkes överförmyndarnämnd	41
Samhällsbyggnadsnämnd	44
Affärsdrivande verk	54
Myndighetsnämnd	58
Kultur- och fritidsnämnd	62
Nämnd för livslångt lärande	69
Socialnämnd	77
Direktiv för de kommunägda bolagen 2023, bilagor	83
Investeringar, bilaga 1	86
Verksamhetsförändringar i driftbudget, bilaga 2	89
Exploateringsbudget/kalkyl, bilaga 3	91
Riktlinjer för ekonomisk styrning, bilaga 4	93
Utredningsuppdrag, bilaga 5	96
Intern kontrollplan 2023, bilaga 6	97

Budgetförutsättningar

Inledning

Mycket talar för att Sverige snabbt närmar sig en lågkonjunktur med en fallande BNP. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att Kommunerna går in i en period med en svag real utveckling av skatteunderlaget. Det sker samtidigt som inflationen ligger på en hög nivå.

Den höga inflationen påverkar kommunens verksamheter i form av högre kostnader för inköp av varor och tjänster. Många av kommunens avtal är knutna till KPI. Inflationen påverkar också kommunens pensionskostnader som är knutna till prisbasbeloppet. Det sker samtidigt som pensionsavtalet har reviderats och ger kommensektorns anställda förmånligare pensionsvillkor.

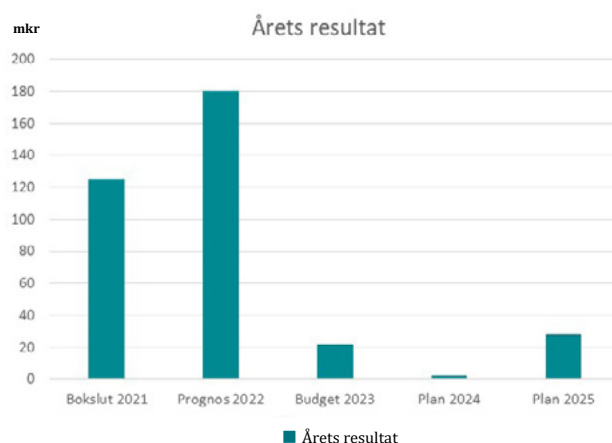
Kommunens investeringsplan 2023–2025 ligger på en hög nivå. Totalt uppgår summan till lite drygt 1 miljard kronor. Den största delen kan kommunen finansiera med egna medel, men en upplåning planeras 2024 och 2025 om tidsplanen för investeringarna hålls. Avskrivningar och andra driftkostnader kopplade till investeringsplanen har löpande beaktats i budgeten, men full effekt kommer att synas först efter planperiodens slut.

Kumla kommun har under flera år redovisat mycket goda resultat. Detta innebär att Kumla kommun har relativt goda förutsättningar att klara utmaningarna de närmaste åren. Kommunens verksamheter kompenseras för förväntade pris och löneökningar. Marginalerna är dock inte stora. En nedrevidering av skatteunderlaget i kommande prognoser kan innebära att nämndernas budgetramar förändras.

Regeringen har i sin budgetproposition aviserat en ökning av de generella statsbidragen. Beslut fattas av riksdagen i december och finns således inte med i denna budget. För Kumla kommuns del bedöms ökningen ge i storleksordningen 8–10 mkr.

Årets resultat

Kommunen budgeterar ett resultat på 21,7 mkr år 2023.

Resultatnivån sjunker åren därefter för att uppgå till 2,5 mkr år 2024 och 27,9 mkr år 2025. Det budgeterade resultatet under planperioden i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,4 procent år 2023, 0,2 procent år 2024 och 1,7 procent år 2025.

Det budgeterade resultatet under planperioden i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,4 procent år 2023, 0,2 procent år 2024 och 1,7 procent år 2025.

Kommunfullmäktiges finansiella mål innebär att kommunen ska minst ha ett resultat på 2,5 procent i genomsnitt över en femårsperiod. Denna budget innebär ett målvärde på 3,7 procent (baserat på bokslut 2021, prognos 2022 och verksamhetsplan 2023–2025).

Resultatbudgetens olika poster redovisas under avsnittet Finansiella poster på sidan 12.

Verksamhetens nettokostnader

Ramberäkningen för nämnderna har sin utgångspunkt i 2022 års budget. Ramar har uppräknats med 3,3 procent under 2023, 3,1 procent år 2024 och 3,2 procent år 2025, det ligger i linje med prognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR). Tillägg har också gjorts för bedömd volymförändring enligt kommunens befolkningsprognos med utgångspunkt från kommunens resursfördelningsmodeller. Även beslut fattade under 2022 som innebär helårseffekt 2023 har beaktats i ramarna. Hänsyn har också tagits till aktuella kapitalkostnader utifrån föreslagen investeringsplan samt ökade pensionskostnader. Slutligen har ny verksamhet lagts till, se bilaga 2.

Totalt uppgår nämndernas driftbudgetramar år 2023 till 1 511,7 mkr (inklusive interna poster om 127,3 mkr.) När de interna posterna eliminerats och pensionskostnader om 127,9 mkr lagts till så uppgår verksamhetens nettokostnader till 1 512,3 mkr. Det är en ökning med 6,3 procent eller 90,3 mkr jämfört med den fastställda budgeten för 2022.

Verksamheternas nettokostnad 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
-1310029	-1319968	-1512265	-1595261	-1619551

Skatteintäkter

Beräkning av kommunens skatteintäkter baseras i huvudsak på SKR:s prognos på skatteunderlagets utveckling (SKL cirkulär 22:37. Skattesatsen är oförändrat 21,60 procent under planperioden.

Kommun	Skatt
Ljusnarsberg	21,03
Örebro	21,35
Hallsberg	21,55
Kumla	21,60
Askersund	21,95
Karlskoga	22,00
Hällefors	22,05
Laxå	22,18
Nora	22,25
Lindesberg	22,30
Lekeberg	22,43
Degerfors	23,00

Skatteintäkter 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
1 033 090	1 081 164	1 108 594	1 158 864	1 206 714

Generella statsbidrag, utjämning

Totalt beräknas Kumla kommun erhålla 417,4 mkr i generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

Inkomstutjämning

Inkomstutjämningen garanterar (i princip) kommunerna ett utjämningsbidrag som motsvarar 115 procent av medelskattekräften i riket. Kommuner vars beskattningsbara inkomster överstiger denna nivå ska betala en inkomstutjämningsavgift till staten. Kumla kommun har en medelskattekraft som understiger nivån och behöver därför inte betala någon avgift, utan får istället ett bidrag. Inkomstutjämningsbidraget bedöms uppgå till 289,8 mkr för Kumla kommun.

Inkomstutjämning 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
232 683	264 375	289 778	301 862	314 597

Regleringspost

Staten har behov av att kunna påverka kommunsektorns samhällsekonomiska utrymme och statsfinanserna. Även förändringar i ansvaret mellan kommunsektorn och staten måste kunna regleras. Det finns därför en regleringspost i inkomstutjämningsystemet. Det fungerar på så sätt att staten årligen tillför ekonomiska resurser för kommunal-ekonomisk utjämning. Om det anslaget är högre än inkomstutjämningen får kommunerna ett regleringsbidrag. Är anslaget lägre så får kommunerna betala en regleringsavgift.

Totalt beräknas Kumla kommun få 33,9 mkr i regleringsbidrag år 2023.

Regleringspost 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
64 938	60 984	33 890	33 316	20 826

Kostnadsutjämning och införandebidrag

I kostnadsutjämningen fastställs en så kallad standardkostnad för olika verksamheter, såsom barnomsorg, skola, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg i varje kommun. Standardkostnaden är enkelt uttryckt, den kostnad en kommun ska ha med hänsyn till sin demografiska och geografiska struktur. Har en kommun högre standardkostnader än riksgenomsnittet mottas ett bidrag och ligger den under får kommunen betala en avgift. Förra året fick Kumla kommun betala en avgift. Prognosen från och med år 2023 är att Kumla erhåller ett bidrag.

Kostnadsutjämning 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
87	-619	5 797	5 829	5 860

LSS-utjämning

LSS-utjämningen är ett system för kostnadsutjämning mellan landets kommuner för insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Har en kommun högre standardkostnader än riksgenomsnittet mottas ett bidrag. Ligger standardkostnaden under betalas en avgift. Kumla kommun beräknas få ett bidrag på 41,7 mkr under 2023.

LSS-utjämning 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
30 768	43 096	41 709	41 938	42 159

Kommunal fastighetsavgift

Fastighetsägare betalar en fastighetsavgift till kommunerna. Det finns vissa begränsningsregler men huvudprincipen är att avgiften uppgår till 0,75 procent av taxeringsvärdet för småhus och 0,3 procent för hyreshus. För Kumla kommuns del beräknas avgiften ge en intäkt på 51,8 mkr år 2023.

Kommunal fastighetsavgift 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
47 012	49 546	51 854	51 854	51 854

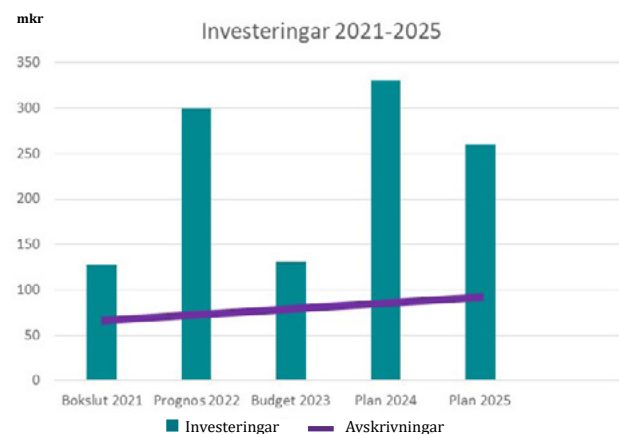
Finansnetto

Under finansnettot budgeteras kommunens ränteintäkter och räntekostnader. I ränteintäkterna ingår bland annat avkastning på kommunens placerade medel, främst för pensionsändamål. Här ingår även intäkter för den borgensavgift som kommunen tar ut. I räntekostnaderna ingår bland annat räntekostnader för kommunens lån hos kreditinstitut. Aktuell låneskuld är 50 mkr. Ränteintäkterna beräknas överstiga räntekostnaderna med 2,3 mkr år 2023.

Finansnetto 2021-2025 (tkr)				
Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
15 946	2 000	2 322	4 088	5 467

Investeringar

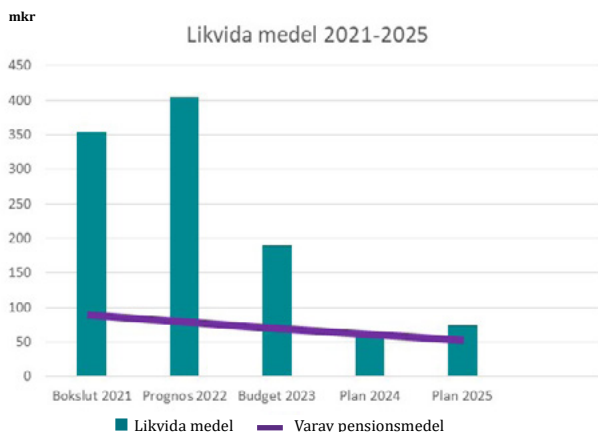
Totalt beräknas investeringarna uppgå till 1 020 mkr under åren 2022–2025. I och med att kommunen redovisat mycket goda resultat de senaste åren är likviditeten god, se nedan. Den största delen av investeringarna kommer kommunen att kunna finansiera med egna medel, men beroende på i vilken takt investeringarna verkställs kan det bli aktuellt med nyupplåning under åren 2024 och 2025. En detaljerad uppställning av investeringsprojekten framgår av bilaga 1.

Investeringsobjekt (mkr)	2022	2023	2024	2025	Total projekt-budget
LSS-boende			6,0	15,0	21,0
It-investeringar	10,8	9,5	9,5	9,5	löpande
Planerat fastighetsunderhåll	17,2	25,0	26,0	27,0	löpande
Ny förskola, Norrgården	25,0	15,0	20,0		60,0
Ny skola, Malmen			150,0	162,0	312,0
Beläggningsunderhåll gator	6,0	7,0	7,5	8,0	löpande
Vatten och avlopp	5,0	13,0	10,3	5,0	löpande
Inventarier och It, Kungsparken	9,0	10,0			19,0
Exploatering inklusive VA	31,5	34,0	11,7	2,3	löpande

Likvida medel

Kommunens likviditet, inklusive kortfristiga placeringar, beräknas uppgå till 190 mkr år 2023. Av likviditeten är 65 mkr öronmärkta medel i kommunens "pensionsfond".

Likviditetsprognosen är baserad på att nyupplåning sker 2024 med 110 mkr och ytterligare 150 mkr år 2025. Erfarenhetsmässigt brukar investeringsplanen sällan hålla tidsmässigt varför behovet av nyupplåning troligen är överskattad.

Exploateringsbudget

Kommunen har 6 aktuella exploateringsprojekt igång. I bilaga 3 redovisas inkomster och utgifter projekt för projekt.

Finansiella mål

Resultatmål:

Kommunens resultat efter justering av jämförelse-störande poster ska i genomsnitt uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under en femårsperiod.

Låneskuld och borgensåtagande:

Kommunens låneskuld får uppgå till maximalt 250 mkr.

Kommunens borgensåtaganden får uppgå till maximalt 2 240 mkr och ska på sikt minska.

Skattesats:

Kommunens skattesats ska vara lägre än genomsnittet i angränsade kommuner (Örebro, Hallsberg och Lekeberg).

Budgetföljsamhet:

Nämndernas samlade ekonomiska resultat ska vara minst noll.

De finansiella målen finns närmare beskrivna på sidan 18.

Befolkning

2021 har befolkningen i Kumla ökat för artonde året i rad, och denna gång med 282 personer. Vid årsskiftet bodde det därmed 22 144 människor i Kumla. Ökningen är högre än under 2020, och under de tre senaste åren har befolkningen ökat med i genomsnitt 168 personer per år.

Folkmängdens relativa indelning i åldersgrupper den 31 december 2022 i Kumla, Örebro län och riket:

Ålder	Kumla	Länet	Riket
0 - 6	8,7%	7,9%	8,0%
7 - 17	14,9%	13,0%	13,0%
18 - 24	7,1%	8,5%	7,7%
25 - 44	25,1%	25,0%	26,5%
45 - 64	24,2%	23,9%	24,5%
65 - 79	14,9%	16,0%	14,9%
80 - <	5,2%	5,7%	5,4%
Summa	100%	100%	100%

Kumlas befolkning är yngre än snittbefolkningen i länet och i riket. Andelen unga upp till 17 år är större i Kumla än i riket och länet, och andelen av befolkningen över 65 år är generellt något lägre och framför allt jämfört med länet.

Kommunens befolkningsprognos till och med 2025 redovisar en årlig ökning med i genomsnitt 159 personer.

Prognos befolkningsutvecklingen 2021-2025

Ålder/År	2021	2022	2023	2024	2025
0	218	246	245	244	242
1-5	1 412	1 382	1 393	1 383	1 408
6	292	310	296	318	281
7-15	2 742	2 799	2 818	2 835	2 843
16-18	816	796	828	843	919
19-24	1 315	1 322	1 331	1 331	1 281
25-64	10 902	10 984	11 068	11 184	11 305
65-79	3 300	3 267	3 190	3 112	3 041
80<	1 147	1 200	1 296	1 376	1 459
Summa	22 144	22 306	22 465	22 626	22 779
Årlig Δ	282	162	159	161	153

Trenden för 2023–2025 är alltså att befolkningen fortsätter öka, och beroende på antalet nyproducerade bostäder kan ökningen sannolikt variera mellan cirka 150 och 300 personer per år. När Kumla i detta nu är i en period med relativt sett mycket stor nyproduktion av bostäder blir grundprognosen, som bara tittar på förhållanden från tidigare år, klart mer osäker än vanligt på kort sikt och får snarare betraktas som ett golv för den tänkbara utvecklingen. Årsskiftet 2025/2026 är befolkningen sannolikt någonstans mellan 22 800 och närmare 23 000 invånare. Befolkningen 0–18 ökar stadigt under perioden, och likaså befolkningen i arbetsför ålder. Pensionärerna 65+ beräknas däremot inte förändras nämnvärt i antal till och med 2024, även om undergruppen 80+ fortsätter att öka markant.

Värt att notera är att 2022 i tabellen också är en prognos, som i skrivande stund ser ut att vara i underkant då den årliga ökningen redan till och med augusti är hela 262 istället för beräknade 163 på helåret. Den inrikes inflyttningen uppvisade en tydlig topp i juni, då 152 personer flyttade in från övriga Sverige. Det är en betydande orsak till att juni 2022 blev den enskilt starkaste månaden vad gäller total nettoökning sedan juni 2010, och detta hänger samman med att nästan 80 bostäder färdigställdes under kvartal 2. Hösten står traditionellt inte för någon stor ökning, och det finns fortfarande en risk att den årliga ökningen stannar på drygt 250 istället för att fortsätta vidare uppåt förbi 300.

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar det förväntade årsresultatet (förändringen av eget kapital) under planperioden.

<i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	363 600	399 000	365 204	376 160	383 683
Verksamhetens kostnader	-1 605 865	-1 649 280	-1 802 723	-1 887 544	-1 912 337
Avskrivningar	-67 763	-69 689	-74 746	-83 877	-90 897
Verksamhetens nettokostnader	-1 310 028	-1 319 969	-1 512 265	-1 595 261	-1 619 551
Skatteintäkter	1 033 090	1 081 164	1 108 594	1 158 864	1 206 714
Generella statsbidrag och utjämning	386 102	417 382	423 028	434 799	435 296
Verksamhetens resultat	109 164	178 577	19 357	-1 598	22 459
Finansiella intäkter	18 757	9 000	7 500	7 500	7 500
Finansiella kostnader	-2 811	-7 000	-5 178	-3 412	-2 033
Resultat efter finansiella poster	125 110	180 577	21 679	2 490	27 926
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	125 110	180 577	21 679	2 490	27 926

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur drift-, investerings- och låneverksamheten beräknas påverka de likvida medlen under planperioden. Kassaflödet från dessa verksamheter utmynnar i förändring av likvida medel.

<i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Den löpande verksamheten</i>					
Årets resultat	125 110	180 577	21 679	2 490	27 926
Justering, avskrivningar	67 763	68 988	74 746	83 877	90 897
Just för övriga ej likviditetspåverkande poster	9 146	-9 544	1 590	611	-1 113
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	202 019	240 021	98 015	86 978	117 710
Ökning(-), minskning(+) kortfristiga fordringar	-42 919	-666	33 221	-2 000	-2 000
Ökning(-), minskning(+) förråd	-826	-2 544	450	450	450
Ökning(+), minskning(-) kortfristiga skulder	13 033	-30 700	3 553	6 312	5 386
Medel från den löpande verksamheten	171 307	206 111	135 239	91 741	121 546
<i>Investeringsverksamheten</i>					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-126 019	-130 616	-299 297	-330 426	-259 575
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12 715	0	0	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-39	-4 441	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	830	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten	-112 513	-135 057	-299 297	-330 426	-259 575
<i>Finansieringsverksamheten</i>					
Nyupptagna lån	0	0	0	110 000	150 000
Övrig ökning av långfristiga skulder	0	0	0	-7	0
Övrig minskning av långfristiga skulder	-22 033	-19 855	-50 000		
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	418	134	400	400	400
Medel från finansieringsverksamheten	-21 615	-19 721	-49 600	110 393	150 400
<i>Årets kassaflöde</i>					
Likvida medel vid årets början	315 280	352 459	403 792	190 134	61 842
Likvida medel vid årets slut	352 459	403 792	190 134	61 842	74 213
Förändring av likvida medel	37 179	51 333	-213 658	-128 292	12 371

Balansbudget

Balansräkningen visar den beräknade ekonomiska ställningen och hur den beräknas förändras under planperioden.

Tillgångar <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar					
Materiella och immateriella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 353 582	1 410 667	1 607 492	1 851 102	2 022 691
Maskiner och inventarier	75 141	79 684	107 410	110 349	107 438
Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristiga fordringar	4 000	3 866	3 466	3 066	2 666
Aktier, andelar m.m.	31 386	35 827	35 827	35 827	35 827
Summa anläggningstillgångar	1 464 109	1 530 044	1 754 195	2 000 343	2 168 621
Omsättningstillgångar					
Förråd	2 662	2 700	2 750	2 800	2 850
Exploateringsfastigheter	494	3 000	2 500	2 000	1 500
Kortfristiga fordringar	155 555	156 221	123 000	125 000	127 000
Kortfristiga placeringar	95 570	79 000	65 000	58 000	51 000
Kassa och bank	256 888	324 792	125 134	3 842	23 213
Summa omsättningstillgångar	511 169	565 713	318 384	191 642	205 563
Summa tillgångar	1 975 278	2 095 757	2 072 579	2 191 985	2 374 184
Eget kapital, avsättningar och skulder <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Eget kapital	1 530 680	1 711 257	1 732 936	1 735 426	1 763 352
- därav årets resultat	125 110	180 577	21 679	2 490	27 926
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	53 653	44 110	45 700	46 312	45 198
Övriga avsättningar	0	0	0	0	0
Summa avsättningar	53 653	44 110	45 700	46 312	45 198
Skulder					
Långfristiga skulder	129 578	109 723	59 723	169 716	319 716
Kortfristiga skulder	261 367	230 667	234 220	240 532	245 918
Summa skulder	390 945	340 390	293 943	410 248	565 634
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 975 278	2 095 757	2 072 579	2 191 986	2 374 184
Soliditet %	77%	82%	84%	79%	74%
<i>Soliditet % (inkl pensionsåtagande <1998)</i>	<i>61%</i>	<i>67%</i>	<i>69%</i>	<i>65%</i>	<i>62%</i>
Ställda panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsåtagande före år 1998	317 257	301 400	303 931	301 302	291 557

Driftbudget, per nämnd

Driftbudgeten fördelas i nettokostnadsramar till nämnderna och kommunledningsförvaltningen.

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Prognos 2022*	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunledningsförvaltning	-119 969	-132 236	-174 418	-194 027	-203 025
Sydnärkes lönenämnd	0	0	0	0	0
Sydnärkes överförmyndarnämnd	0	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnd	-37 992	-37 167	-41 882	-51 611	-57 160
Myndighetsnämnd	-398	-436	-462	-477	-484
Kultur- och fritidsnämnd	-79 365	-85 339	-86 245	-95 298	-96 973
Nämnd för livslångt lärande	-628 414	-656 008	-687 105	-709 965	-721 766
Socialnämnd	-453 755	-473 130	-521 582	-539 550	-546 507
Summa nämnder	-1 319 893	-1 384 316	-1 511 694	-1 590 928	-1 625 915
Finansförvaltning	1 445 002	1 564 893	1 533 373	1 593 418	1 653 841
Årets resultat	125 109	180 577	21 679	2 490	27 926

* Avser bedömning enligt delårsrapport januari-augusti 2022.

Investeringsbudget, per nämnd

Investeringsbudgeten redovisas i detalj i bilaga 1.

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunledningsförvaltning	-6 626	-18 641	-9 780	-9 550	-9 550
Samhällsbyggnadsnämnd	-113 396	-259 104	-100 164	-309 406	-240 350
Kommunfastigheter	-20 229	-164 815	-58 550	-274 350	-214 350
Miljö och bygg, inklusive exploatering	-35 078	-27 349	-3 987	-256	0
Teknisk verksamhet	-20 118	-21 199	-20 450	-21 700	-21 000
Vatten och avlopp, inklusive exploatering	-37 971	-42 441	-16 577	-10 300	-5 000
Renhållning	0	-3 300	-600	-2 800	0
Kultur- och fritidsnämnd	-3 174	-7 065	-5 250	-4 370	-4 875
Nämnd för livslångt lärande	-1 993	-3 259	-2 700	-5 300	-2 900
Socialnämnd	-1 658	-10 900	-12 700	-1 800	-1 900
Summa	-126 847	-298 969	-130 594	-330 426	-259 575

Kommunövergripande mål och styrsystem

De kommunala uppdragen

Under lång tid har Sveriges kommuner blivit allt bättre på att leverera välfärd till sina medborgare och brukare, och Kumla är inget undantag. Målstyrningens inriktning är att verksamheterna ska fokusera på sina huvudsakliga syften och målgrupper, och utifrån det styra och leda för ökad kvalitet, ökad

dialog och ökad tillgänglighet. Under senare tid har dock kommunsverige i allt högre utsträckning fått upp ögonen för det ansvar en kommun har för den lokala samhällsutvecklingen. En kommun har två primära grunduppdrag, och båda uppdragen behöver uppmärksamhet. Kumlas styrmodell justeras från och med 2023 för att avspegla detta.

Kumla kommuns styrmodell

Grunduppdrag 1: Välfärden och god kommunal hushållning

Det första grunduppdraget, att leverera välfärd, definieras som ett arbete för god kommunal hushållning. Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet. I begreppet kommunal hushållning inkluderas här kommunövergripande ekonomi- och HR-frågor samt nämndernas måluppfyllelse.

Mer exakt beräknas graden av god kommunal hushållning utifrån ett antal mått om ekonomin, ett antal mått om HR-frågor och nämndernas samtliga mått. Måluppfyllelsen i dessa kategorier utgör tillsammans nivån av god kommunal hushållning, och kvalitet i nämndernas kärnverksamheter har viktats till att vara det som potentiellt kan tillföra mest till den totala nivån:

- Övergripande ekonomi 25%
- Övergripande HR 15%
- Demokrati och dialog 10%
- Service och tillgänglighet 10%
- Kvalitet i kärnverksamhet 40%

I grunduppdrag 1 hanteras frågor som kommunen har rådighet att påverka i hög utsträckning. Allt det innehåll utgår från våra egna verksamheter, våra egna beslut och vårt eget förbättringsarbete, och det är i stora drag samma målstyrning som kommunen har använt sedan 2018.

Nämndernas mål och mått presenteras mer i detalj för varje nämnd längre fram i handlingen, men hänger alltså samman med denna del av styrmodellen. Varje nämnd har upp till fem mål och åtta, direkt kopplade mått fördelade över tre strategiska områden; demokrati och dialog, service och tillgänglighet samt kvalitet i kärnverksamhet. Medborgaren står alltid i fokus.

Strategiskt område: Demokrati och dialog

Invånare, brukare och medarbetare ska ha möjlighet till ett aktivt deltagande för att öka befolkningens delaktighet och stärka medborgarnas demokratiska inflytande.

Strategiskt område: Service och tillgänglighet

Representanter för Kumla kommun ger en god service och gott bemötande och har en hög tillgänglighet för invånare, brukare och näringsliv.

Strategiskt område: Kvalitet i kärnverksamhet

Till skillnad från områdena ovan kan kärnverksamhet betyda väldigt olika saker för de olika nämnderna, och här finns därför fem specificerade viljeinriktningar. De flesta av dem är dock relevanta för bara en eller två nämnder, och av pedagogiska skäl räknas de därför som ett gemensamt strategiskt område.

Folkhälsa, vård och omsorg

Kumla kommun erbjuder god vård, omsorg och stöd samt arbetar förebyggande i all verksamhet.

Utbildning och livslångt lärande

I Kumla kommun prioriteras det livslånga lärandet där alla elever når godkända resultat och där vi värdesätter all form av kunskap.

Kultur och fritidsliv

Kumla kommun erbjuder ett brett och stimulerande utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Miljö, trygghet och teknik

Kumla kommun är en miljövänlig och trygg kommun som satsar på hållbara alternativ och nya tekniska lösningar.

Boende, infrastruktur och näringsliv

Kumla kommun har en utvecklad infrastruktur och brett utbud av attraktiva boendeformer samt underlättar för företagande.

Nämndernas mål och mått har tidsperspektivet att målen, på de sätt som de indikeras och definieras genom måtten, ska vara möjliga att uppnå över en mandatperiod; 2023–2026.

Uppföljningsmått 2023-2026

Driftnämnderna och kommunstyrelsen har ett uppdrag att i samband med ordinarie budgetprocess ge förslag på mål och uppföljningsmått som harmonierar med fullmäktiges politiska målsättningar och som mäter måluppfyllelsen på ett relevant sätt. Kommunstyrelsen har bearbetat och värderat förslagen till uppföljningsmått för 2023 och resten av mandatperioden.

Nämndernas måluppfyllelsegrad ska precis som under tidigare år ligga till grund för hanteringen av överfört resultat i samband med årsredovisningen 2023. Innan måluppfyllelseprövningen tillämpas på nämndernas driftresultat (över- eller underskott) görs först en ekonomisk prövning. Det innebär att det faktiska utfallet kan komma att revideras på grund av faktorer som nämnden inte kunnat påverka under budgetåret. För att ha möjlighet att jämföra måluppfyllelsegraden mellan olika nämnder finns ett behov av viktning av nämndens uppföljningsmått. Vissa mål/uppföljningsmått kan också upplevas vara mer angelägna än andra och bör därför väga tyngre. Viktningen behövs även för att tillgodose att de olika strategiska områdena beaktas efter fastslagen princip.

Genom modellen för överfört resultat tydliggörs kopplingen mellan det verksamhetsmässiga resultatet och den rena ekonomiska budgetavvikelsen. Varje uppföljningsmått för respektive nämnd viktas för samtliga strategiska områden så den totala möjliga måluppfyllelsegraden uppgår till 100 procent. Samtliga uppföljningsmått, dess viktning, målvärde och senaste mätvärde redovisas under respektive nämnds avsnitt.

Definitioner på hur respektive uppföljningsmått mäts framgår av dokumentet "Definitioner för samtliga uppföljningsmått 2023" som biläggs till budgethandlingen

Mått för övergripande ekonomi och HR (finansiella mål och medarbetar mål)

Nedan följer en beskrivning av de övergripande mått som ingår i beräkningen av hur den goda kommunala hushållningen utvecklas, tillsammans med nämndernas verksamhetsmått.

Kommunens resultat ska uppgå till minst 2,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster (under en 5-årsperiod)

Resultatnivån innebär vid en investeringsnivå i paritet med avskrivningarna en likviditetsförstärkning om cirka 40 mkr per år att använda som sparande till investeringar och verksamhetsförändringar. Beroende på investeringsnivån och aktuell låneskuld kan resultatnivån förändras.

Kommunens låneskuld får uppgå till maximalt 250 mkr

Kumla kommun har en relativt låg skuld, vilket också återspeglas i kommunens soliditet som ligger betydligt över genomsnittet för landets kommuner. För närvarande är skulden 50 mkr. Kommunens investeringsnivå har varit hög de senaste åren. De kommande åren kommer investeringsnivån vara fortsatt hög för att möta behov inom kommunens kärnverksamheter.

Kommunens borgensåtagande får uppgå till maximalt 2 240 mkr och ska på sikt minska

Som ett resultat av att kommunen växer är kommunens borgensåtaganden relativt höga och utslaget per invånare bland de 25 högsta av landets kommuner. Huvuddelen av borgensåtagandena avser investeringar i bostäder och lokaler som genomförts av kommunens båda helägda fastighetsbolag. En del av investeringarna är av den karaktären att de likväl kunnat ingå i kommunens balansräkning. Den, jämfört med andra kommuner, höga koncernskulden ställer krav på att kommunen årligen redovisar positiva resultat och har ett utrymme att, om så krävs, stärka intäktssidan genom ökad utdebitering. De helägda företagen måste i största mån även i framtiden finansiera sina investeringar med egna medel.

***Kommunens skattesats i jämförelse med
genomsnittet i angränsade kommunerna
Örebro, Hallsberg och Lekeberg***

Kumla kommun har en lång historia av låg utdebitering jämfört med övriga kommuner. De senaste åren har kommunen höjt skatten för att finansiera investeringar och ökade behov inom kommunens kärnverksamheter, bland annat som en följd av befolkningstillväxten. Utdebiteringen ligger fortfarande under genomsnittet i angränsande kommuner. En skatt under genomsnittet är ett potentiellt utrymme att stärka intäktssidan och är en viktig positiv faktor i bedömningen av kommunens ekonomiska läge.

Nämndernas samlade resultat ska vara minst noll

Nämndernas förmåga att hålla kostnaderna inom beslutad budgetram är viktigt för stabiliteten i den ekonomiska planeringen. Stora årliga underskott i den löpande verksamheten skapar en osäkerhet i såväl prognosarbete som i utrymme för politiska prioriteringar av de ekonomiska resurserna.

***Den totala sjukfrånvaron för de anställda
inom Kumla kommun***

Kumla kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna trivs på sina arbetsplatser. En god arbetsmiljö är grunden för välmående och ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska resultera i ett hållbart arbetsliv för alla medarbetare. Arbetsmiljön i våra verksamheter ska vara sådan att ingen ska behöva drabbas av ohälsa eller komma till skada på grund av arbetet.

***Antal medarbetare per chef
(10–30 medarbetare, gäller linjefchefer)***

Ett bra ledarskap är avgörande för kommunens möjlighet att attrahera kompetenta och engagerade medarbetare. Antal medarbetare per chef är något som tydligt påverkar chefernas arbetsmiljö och förutsättningar.

***Upplevelsen av Hållbart medarbetarengagemang
hos de anställda inom Kumla kommun,
HME i medarbetarenkäten***

Chefer ska bedriva ett aktivt arbete med att hitta fokusområden gällande förbättring utifrån resultat i medarbetarundersökningen. Det personalpolitiska programmet ska vara ett stöd i kring vad Kumla kommun som arbetsgivare förväntar sig av sina medarbetare och vad medarbetarna kan förvänta sig av sin arbetsgivare.

***Andelen heltidsarbetande av de anställda
inom Kumla kommun***

Förvaltningarna arbetar kontinuerligt med att erbjuda våra medarbetare en önskad och utökad sysselsättningsgrad då möjlighet ges, till exempel då någon slutar eller när någon annan förändring sker.

Måluppfyllelse

Kommunövergripande uppföljningsmått 2023, finansiella

Strategiskt område: Ekonomi Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Kommunens resultat efter justering av jämförelse- störande poster ska i genomsnitt uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under en femårsperiod.	5%	5,4% (2017-2021)	Grönt > 2,5% Gult 2,5-2,0% Rött < 2,0%
Kommunens låneskuld får uppgå till maximalt 250 mkr	2%	75 mkr (2021)	Grönt < 200 mkr Gult 250-200 mkr Rött > 250 mkr
Kommunens borgensåtagande får uppgå till maximalt 2 240 mkr och ska på sikt minska	2%	1 835 mkr (2021)	Grönt < 2 160 mkr Gult 2 160-2 240 mkr Rött > 2 240 mkr
Kommunens skattesats i jämförelse med genomsnittet i angränsade kommunerna Örebro, Hallsberg och Lekeberg	2%	-0,18 21,60-21,78 (2021)	Grönt = lägre skatt Gult = samma skatt Rött = högre skatt
Nämndernas samlade resultat ska vara minst noll	2%	35,4 mkr (2021)	Grönt > 1,0 mkr Gult ± 1,0 mkr Rött < -1,0 mkr
Antal uppföljningsmått: 5	25%		

Kommunövergripande uppföljningsmått 2023, HR

Strategiskt område: Medarbetare Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Den totala sjukfrånvaron för de anställda inom Kumla kommun	2,5%	8,1% (2021)	Grönt 0-5% Gult 5-7% Rött > 7%
Antal medarbetare per chef, ej över 30 eller under 10	2,5%	64% (2021)	Grönt > 70% Gult 70-50% Rött < 50%
Upplevelsen av Hållbart medarbetarengagemang hos de anställda inom Kumla kommun, HMI i medarbetarenkäten	2,5%	79 (2021)	Grönt > 80 indexenheter Gult 80-75 indexenheter Rött < 75 indexenheter
Andel heltidsarbetande av de anställda inom Kumla kommun	2,5%	88,2% (2021)	Grönt över 90% samt Δ > +1,0 procentenheter Gult Δ ± 1,0 procentenheter Rött Δ > 1,0 procentenheter
Antal uppföljningsmått: 4	10%		

Grunduppdrag 2: Samhällsutvecklingen och hållbarhet

Om god kommunal hushållning främst genereras inom våra egna verksamheter, så är samhällsutvecklingen något som främst sker utanför dem. Detta innebär att en enda typ av styrning inte nödvändigtvis är bäst anpassad för båda ändamålen.

Samhällsutvecklingen är svår att driva för enskilda kommunala verksamheter och är något som många aktörer behöver ha samsyn kring, så de förändringar vi vill se i Kumla som geografisk plats hanteras därmed genom en särskild programstyrning där aktiviteter och samverkan sätts i fokus. Detta är det vi ser i den högra kolumnen i styrmodellen.

Fullmäktige har antagit en vision för Kumla 2040, som omsätts genom övergripande program. Dessa program kommer att ha kommundemensamma handlingsplaner för mandatperioden, som sedan ligger till grund för nämndernas verksamhetsplanering för enskilda år precis som målen för kärnverksamheten gör det. Styrmodellens två delar går därmed ihop i verksamhetsplaneringen, vilket blir det sammanhållande verktyget för nämnderna och förvaltningsarnas ledning i frågorna. Detta arbetssätt blir fullt utbyggt inför arbetet med budget 2024 när programmen och handlingsplanerna är helt färdigställda enligt plan.

Vision för Kumla kommun

Syftet med att ha en gemensam vision är att tydliggöra på vilka sätt Kumla i framtiden kommer att vara en ännu bättre plats att bo på än idag. Allt för att skapa en större enhetlighet och en tydligare riktning för hela kommunens arbete, och för att även kunna engagera andra aktörer.

Visionen lyder som följer:

Kumla 2040 – en grön och blomstrande kommun där livet är gott för alla. Gröna Kumla är en plats som inte bara är grön genom sin växtlighet, utan även genom att människor tänker och agerar grönt för miljön och klimatet.

År 2040 är Kumla en trygg, familjevänlig plats där människor känner en samhörighet och ett sammanhang. Den blomstrande och gröna småstaden har bostäder, men även de jobb, den service och det utbud som behövs för en komplett vardag.

Ett gott liv för alla betyder att klyftorna i samhället ska minska, och att ingen ska hamna utanför vad gäller sina möjligheter i livet av skäl som de inte kan påverka. Alla ska känna att de kan göra skillnad för sig själva och andra och inte hindras av sin uppväxt, sin fysiska och psykiska hälsa, sin försörjning eller sin omgivning.

Visionen har alltså en inriktning för ökad hållbarhet, vilket är den mest angelägna förändringen kommunen och andra aktörer kan verka för i samhället.

Hållbarhetsprogrammen

Vad vi menar med ett gott liv och en blomstrande kommun förtydligas i de två programmen för hållbarhet; social respektive ekologisk hållbarhet. Programmet för social hållbarhet är antaget i kommunfullmäktige under 2022, och ekologisk hållbarhet planeras gå till beslut i februari 2023.

Programmet för social hållbarhet har en målsättning: **En hög och jämlik livskvalitet för Kumlas invånare**

Begreppet livskvalitet förklaras närmare genom fem fokusområden som är viktiga att förbättra:

Goda uppväxtvillkor

Goda försörjningsmöjligheter

Delaktighet och inflytande

Bostäder och närmiljö

Folkhälsa

Mått för samhällsutvecklingen

Även om nämnderna inte har tillräcklig rådighet över samhällsutvecklingen och hållbarhetsfrågorna för att kunna införliva det i sina egna mål och mått så har kommunfullmäktige ett annat handlingsutrymme att ha sådana målsättningar.

Visionen är i sig inte mätbar, och hållbarhetsprogrammen med handlingsplaner innehåller heller inte någon uppföljning. Hur vi förflyttar oss i relation till visionen följs i stället upp med en uppsättning mått på samhällsnivå som beslutas separat i budget.

Detta tillvägagångssätt har till syfte att låta visionen och programmen vara stabila över tid, eftersom vi vet att möjligheterna att följa upp hållbarhet på lokal nivå utvecklas snabbt just nu och att måtten därför med största sannolikhet kommer att förfinas de nästkommande åren. En årlig budget är därmed ett bättre sammanhang för den uppföljningen.

Årets budget innehåller ett antal mätetal för social hållbarhet och de fem fokusområdena i det programmet. De flesta av dem relateras till hur utvecklingen ser ut i andra kommuner, antingen till alla kommuner i landet, kommunerna i länet eller till de kommuner som i grova drag liknar Kumla; de så kallade "pendlingskommunerna till större stad". Måtten kan grovt kategoriseras som statistiska underlag respektive enkätsvar om den egna situationen eller samhället.

Måtten för ekologisk hållbarhet kommer att tillfogas till budget via ett särskilt beslut när det programmet antas. Denna särskilda ordning syftar till att inte föregå programmets slutgiltiga innehåll, men utan att de första mätningarna för den delen får vänta till bokslut 2024.

Förutom de mått som går att relatera till i hållbarhetsprogrammen följer vi ett antal mått som handlar om tillväxt. Detta är angelägna frågor som på många sätt sätter grunden för hur väl vi kan arbeta med hållbarhetsfrågorna, och även vilka demografiska möjligheter vi har att bedriva välfärden i framtiden. Det lokala näringslivet är en viktig partner, och ett starkare näringsliv ger ett starkare Kumla.

Måluppfyllelse

Kommunövergripande uppföljningsmått 2023, social hållbarhet

Strategiskt område: Delaktighet och inflytande Uppföljningsmått	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Medborgarundersökningen - Kan du vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun?	Utförs i ny form 2022	Grönt: Kvartil 1 (90,2%) Gult: Över medel alla kommuner (87%) Rött: Under medel alla kommuner (87%)
Medborgarundersökningen - Kan man allmänt sett lita på människor?	Utförs i ny form 2022	Grönt: Kvartil 1 (66,8%) Gult: Över medel alla kommuner (61,9%) Rött: Under medel alla kommuner (61,9%)
Medborgarundersökningen - Hur väl arbetar kommunen för integration, delaktighet, tolerans och minskad diskriminering?	Utförs i ny form 2022	Grönt: Kvartil 1 (34%) Gult: Över medel alla kommuner (30%) Rött: Under medel alla kommuner (30%)
Kommunindex BRP+ - Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet	46 (2020)	Grönt: Över medel alla kommuner (50) Gult: Kvartil 3 (46) Rött: Kvartil 4 under (46)
Strategiskt område: Goda uppväxtvillkor Uppföljningsmått	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Invånare 0-19 i ekonomiskt utsatta hushåll	7,5% (2020)	Grönt: Under 6% Gult: 6-7% Rött: Över 7%
ELSA - Jag mår bra varje dag eller ofta, flickor åk 7	68% (2022)	Grönt: Över medel Örebro län (75%) Gult: Under medel Örebro län ned till 70% Rött: Under 70%
Liv och hälsa Ung - Trygg i hemmet	90% (2020)	Grönt: Högst resultat i länet (94%) Gult: Över länet totalt (89%) Rött: Under länet totalt
Liv och hälsa Ung - Medlem i förening eller organisation	64% (2020)	Grönt: Högst resultat i länet (66%) Gult: Över medel kommuner i länet (59%) Rött: Under medel kommuner i länet

Strategiskt område: Goda försörjningsmöjligheter Uppföljningsmått	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Arbetslöshet 18-64, årsmedelvärde	5,6% (2021)	Grönt: Kvartil 1 kommungruppen (4,8%) Gult: Under medel kommungruppen (6,1%) Rött: Över medel kommungruppen (6,1%)
Invånare 17-24 som varken arbetar eller studerar	9,1% (2021)	Grönt: Kvartil 1 kommungruppen Gult: Under medel kommungruppen (9,2%) Rött: Över medel kommungruppen
Övergång till eftergymnasial utbildning inom 3 år	44% (2021)	Grönt: Över rikssnittet (53,2%) Gult: Över medel kommungruppen (45,5%) Rött: Under medel kommungruppen
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning	37,2% (2020)	Grönt: Kvartil 1 landet (42,4%) Gult: Över medel kommungruppen (38,3%) Rött: Under medel kommungruppen
Vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd	1,22% (2021)	Grönt: Under medel alla kommuner (1,06%) Gult: Under rikssnittet (1,3%) Rött: Över rikssnittet

Strategiskt område: Bostäder och närmiljö Uppföljningsmåt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Antal anmälda brott i Kumla kommun, per 1 000 invånare	116/kvartil 4 (2021)	Grönt: Under snitt i kommungruppen Gult: Kvartil 3 i kommungruppen Rött: Kvartil 4 i kommungruppen
Medborgarundersökningen - Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor när det är mörkt ute?	Utförs i ny form 2022	Grönt: Över medel kommungruppen (77,5%) Gult: Kvartil 3 (70,8%) Rött: Kvartil 4
Medborgarundersökningen - Hur stort problem är personer eller gäng som stör?	Utförs i ny form 2022	Grönt: Över medel kommungruppen (32,5%) Gult: Kvartil 3 (43,6%) Rött: Inom kvartil 4
Medborgarundersökningen - Utbudet av friluftsområden	Utförs i ny form 2022	Grönt: Kvartil 1 (90,8%) Gult: Över medel alla kommuner (86,4%) Rött: Under medel alla kommuner
Medborgarundersökningen - Skötsel av utomhusmiljöer	Utförs i ny form 2022	Grönt: Kvartil 1 (76,3%) Gult: Över medel alla kommuner (70,9%) Rött: Under medel alla kommuner
Strategiskt område: Folkhälsa Uppföljningsmåt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Kommunindex BRP+ - Hälsa	51 (2020)	Grönt: Kvartil 1 (55) Gult: Över medel alla kommuner (51) Rött: Under medel alla kommuner
Antal uppföljningsmåt: 19		

Måluppfyllelse

Kommunövergripande uppföljningsmått 2023, tillväxt

Strategiskt område: Tillväxt Uppföljningsmått	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Befolkningsökningen i kommunen	+282 (2021)	Grönt > 250 Gult 250-100 Rött < 100
Företagsklimatet i Kumla kommun	Kommun- ranking plats 95 - Svenskt Näringsliv (2022)	Grönt < 75 Gult 75-100 Rött > 100
Företagarnas samlade omdöme om företagsklimatet	3,75, plats 66 (2022)	Grönt > 4 Gult > 3,75-3,99 Rött < 3,75
NKI - Insikt	70 och kommunsnitt 75 (2021)	Rött: Under kommunsnitt Gult: Över kommunsnitt Grönt: Första kvartilen
Bostadsproduktion, per 1 000 invånare i Kumla kommun	6,4 och medel 3,5 (2021)	Grönt: Första kvartilen kommugruppen Gult: Över kommunsnitt Rött: Under kommunsnitt
Antal förvärvsarbetande i Kumlas näringsliv	3 872 (2021)	Grönt > 4 200 Gult 4 200-4 000 Rött < 4 000
Antal uppföljningsmått: 6		

Kommunens planering för ökad hållbarhet

Planering för ökad hållbarhet

I planeringen för 2023 har nämnderna på egen hand fått kommentera de aktiviteter som passar in mot fokusområdena i programmet för social hållbarhet. Detta är en valfri inlämning eftersom det föregår arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan i ämnet, vilket sker redan under vintern 2022–2023 och som från och med arbetet med budget 2024 ligger till grund för verksamhetsplaneringen. Detta är därmed inte ett komplett material. Nämnderna har på samma sätt även fått göra preliminära och generella kopplingar till ekologisk hållbarhet, det programmet går inte till beslut förrän 2023 och därför finns inga specifika fokusområden att förhålla sig till i denna handling.

Social hållbarhet

Fokus 1: Goda uppväxtvillkor

Uppväxtvillkor är ett brett ämne som ligger många verksamheter nära till hands. Nämnd för livslångt lärande (NLL) och kultur- och fritidsnämnden (KFN) kommer att starta upp ett arbete för ökad samverkan i det läsfrämjande arbetet för barn och unga. KFN planerar parallellt för att biblioteket ska byggas om och omstruktureras för att bättre anpassas till barn och ungas behov. Detta arbete påverkar även fokusområdena Goda försörjningsmöjligheter och Delaktighet och inflytande. Läsning är en viktig del för en fungerande skolgång och för att så småningom kunna vidareutbilda sig och delta i arbetslivet, men också för att delta i samhället.

Samtliga nämnder fortsätter arbetet med att stärka barns rättigheter. Det centrala barnrättsnätverket håller på att ta fram en handlingsplan för arbetet, och aktiviteter kopplade till planen planeras att genomföras under kommande år.

Att alla barn får tillgång till en trygg och likvärdig skolgång är en viktig förutsättning för ett gott liv. Ett av NLLs prioriterade områden handlar om att minska skillnaderna i elevernas förutsättningar utifrån kön, socioekonomi och andra bakgrundsfaktorer. Analysen

behöver fortsätta att fördjupas för att se till orsaker och samband mellan resultat och de bakgrundsfaktorer som varje elev har med sig. Arbetet i verksamheterna följs upp genom resultatdialoger två gånger per år.

Förvaltningen har flera resursfördelningsmodeller som ska motverka socioekonomiska skillnader mellan förskolorna och skolorna i kommunen.

NLL följer löpande upp enheternas trygghetsarbete och arbetet med att motverka och utreda misstänka kränkningar. Utifrån detta har förvaltningen påbörjat en satsning med kollegialt lärande för att säkerställa likvärdighet mellan enheterna.

NLL och socialnämnden (SN) samverkar i flera av dessa frågor.

Fokus 2: Goda försörjningsmöjligheter

Två av NLLs ordinarie uppföljningsmått är kopplade till fokus 2. Dels är det måttet att "Studerande ska anse att det går bra att förena studier vid vuxenutbildningen med annan sysselsättning", dels måttet "Eleverna i årskurs nio ska vara behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram". En flexibel vuxenutbildning skapar förutsättningar för att studera även senare i livet och att kombinera studier med exempelvis familj. Behörighet till gymnasiet är en förutsättning för vidare studier och en förutsättning för att kunna få goda försörjningsmöjligheter.

Arbetsmarknad- och integrationsavdelningen (AMI) spelar en stor roll i kommunens arbete med Goda försörjningsmöjligheter. De deltagare som nu kommer till AMI står generellt mycket långt från arbetsmarknaden och är i vissa fall gränsfall för att vara inskrivna på Arbetsförmedlingen, och det sätter ett annat fokus på att utreda arbetsförmåga och hälsotillstånd och att göra riskbedömningar. Verksamheten vill ha en god och bred kontakt med det lokala näringslivet och bidra till en gynnsam näringslivsutveckling, inte minst genom att uppmuntra till att starta eget via utbildning och lotsning. Man jobbar även vidare med att stötta arbetsintegrerade sociala företag.

Fokus 3: Delaktighet och inflytande

Myndighetsnämndens (MN) uppdrag inom social hållbarhet har fokus på hur medborgare uppfattar handläggningsprocessen och beslutsfattande. Ett invecklat myndighetsspråk skapar en distans mellan förvaltning och medborgare, vilket kan leda till ett generellt minskat förtroende för myndigheter. Översyn av beslutsformuleringar som anpassas utifrån individens förutsättningar kan skapa en ökad inkludering och minskad distans mellan medborgare och kommun.

Förskolornas och skolornas arbete med delaktighet och inflytande är reglerat i lag och läroplaner, och är en viktig aspekt i det systematiska kvalitetsarbetet. Här behöver formerna för både barn och elevers delaktighet och inflytande utvecklas, men även för vårdnadshavares möjlighet att vara delaktiga i sina barns skolgång. NLL planerar bland annat för att fortsätta utveckla tematiska föräldramöten, elevråd och centralt elevråd.

Samhällsbyggnadsnämnden (SBN) ser stora möjligheter till samverkan inom dialog och samråd med till exempel NLL, KFN, funktionshindersrådet, äldrerådet och Sveriges kommuner och regioner.

Fokus 4: Bostäder och närmiljö

Inom ramen för arbetet med social hållbarhet har till exempel MN flera aspekter i verksamheternas dagliga uppdrag. I plan- och bygglagen står att planläggning ska "främja en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper". Utifrån handläggningen av bygglov ska aspekter om tillgängliga miljöer alltid tillgodoses.

Vidare fortgår KFNs arbete för att utveckla Kumlabyfältet, som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Genom att erbjuda en bättre plats för social gemenskap, förbättrade möjligheter till rörelse och aktivitet, lekfullhet och känsla av tillhörighet och delaktighet, kan fler besökare nå området och att det genom detta upplevs tryggare. Arbetet påverkar fokusområdena Goda uppväxtvillkor, Bostäder och närmiljö och den sociala delen av Delaktighet och inflytande.

Utvecklingen av torget samlar en mängd aktörer både inom och utom kommunen; SBN, KFN, kommunledningsförvaltningen (KLF), Kumla promotion, räddningstjänst och polis och näringslivet. En

attraktiv och trygg stadskärna är viktigt för den lokala livsmiljön, och arbetssättet bäddar för fler samarbeten i stor skala.

I SBNs arbete med tillgänglighet i lokaler och offentliga rum är funktionshindersrådet en viktig partner.

Fokus 5: Folkhälsa

Flera nämnder kommer att fortsätta arbetet med CROSS, Civilsamhälle och regionens offentliga aktörer i samverkan kring samhällsutmaningar, vars syfte är att hitta nya samverkansformer mellan civilsamhället och offentlig sektor för att hantera framtidens samhällsutmaningar. Den förväntade effekten och resultatet av projektet är att fler människor ska få det stöd och hjälp som de behöver i ett tidigt skede, vilket i förlängningen bidrar till en bättre folkhälsa. Metoderna från CROSS bör även kunna appliceras på annan samverkan.

Kommunen har en samordning kring suicidprevention, där samtliga förvaltningar arbetar tillsammans med Sydnärkes folkhälsoteam, Polisen och Trafikverket.

Under 2023 kommer byggnation och etablering av en ny idrottshall i Skogstorp genomföras. Ett arbete som direkt påverkar fokusområdet Folkhälsa och som ger utökade möjligheter för föreningar att utveckla sina verksamheter och nå ut till fler invånare, vilket påverkar Delaktighet och inflytande. Det pågår utöver det ett arbete med att etablera en ny skatepark, vilket sannolikt kommer att sträcka sig över kommande år och har liknande effekter.

NLL följer löpande upp skolnärvaro hos elever, och i den kartläggning som genomfördes bland de eleverna med allra högst frånvaro uppmärksammades att flera av eleverna med hög frånvaro har bakomliggande problematik med psykisk ohälsa. Förvaltningen har påbörjat arbete för att jobba med dessa frågor, bland annat genom att förstärka den centrala elevhälsan samt att delta i ALMA-projektet. ALMA är ett projekt i samverkan med forskare från Örebro Universitet som handlar om att upptäcka flickor i behov av särskilt stöd tidigare, och förutom detta sker en egen satsning genom Känsloutbildning för elever och Dans för hälsa som syftar till att öka flickors välmående. Detta arbete spelar lika stor roll för fokusområdet Goda uppväxtvillkor.

Socialförvaltningen arbetar under hösten 2022 med social hållbarhet utifrån sina målgrupper samt genom "rehabiliterande förhållningssätt".

Ekologisk hållbarhet

Arbetet med att ställa om gräsytor till ängsmark fortsätter under de kommande åren. Det handlar om att slå ytorna och främja tillväxten av ängsblommor och på så sätt skapa ett artrikt ekosystem med såväl växter som insekter. Insatsen är en del i arbetet för att öka den biologiska mångfalden, öka pollineringen och skapa motståndskraftiga ekosystem med hög resiliens och förmåga att binda kol.

Utveckling av fjärilslandskapet i Norra Mossby är också något som kommer att fortsätta under 2023. Åtgärderna syftar till att ytterligare stärka upp naturen kommer genomföras med stöd av Fortum. Därutöver pågår också ett arbete med att inrätta ett nytt naturreservat samt arbete för att utöka de befintliga naturreservaten Hällkistan och Norra Mossby. Åtgärderna är en viktig del för att skydda värdefull natur och värna om den biologiska mångfalden, vilket är avgörande för fungerande ekosystem och i förlängningen våra livsförutsättningar. Utökningen av de två befintliga naturreservaten är en kompensationsåtgärd i samband med att Trafikverkets utbyggnad av tågtrafiken i anslutning till Hults naturreservat.

Samhällsbyggnadsnämnden och KFN kommer att fortsätta arbetet med Gröna Sörby, etapp 2, där park-

avdelningen fått uppdraget att arbeta med etablering av en park i området. Insatsen är, förutom en viktig del för att skapa en god och trivsamt boendemiljö enligt programmet för social hållbarhet, bland annat ett sätt att minska buller och luftföroreningar och främja biologisk mångfald.

Förbättrad strandvegetation vid Parksjön är ytterligare en miljöåtgärd som väntas genomföras under 2023. Insatsen handlar framför allt om att stärka djur- och fågellivet vid sjön.

Nämnderna är utöver detta en del av kommunens gemensamma miljömålsgrupp.

SN fortsätter med sitt arbete med att vid varje fordonsbyte se över om bilar kan bytas ut mot cyklar. Uppföljning av inventeringen av kemikalier i verksamheterna pågår för att över tid se vad som kan bytas ut, en inventering av engångsartiklar pågår i samma syfte.

En utveckling är att ta fram digitala besök på vård- och omsorgsboenden för att bland annat minska anhörigas resor från andra orter, i samband med erbjudande om lägenhet i ett boende.

Kumlabyfältet är en stor grön lunga i Kumla. Genom att utveckla det gröna förstärks också den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster.

Kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen

Kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige beslutar om gemensamma mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten, hur mycket skatt som medborgarna ska betala och bestämmer hur pengarna i budgeten ska användas. Kommunstyrelsen genomför kommunfullmäktiges beslut. Kommunstyrelsens förvaltning är kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledningsförvaltningen (KLF) består av sex avdelningar; kansliavdelning, ekonomiavdelning, HR-avdelning, It-avdelning, arbetsmarknads- och integrationsavdelning (AMI) och näringslivskontor.

Kansliavdelningen har ett brett spann av ansvarsområden, till exempel styrning och ledning, utveckling, utredning, analys och statistik, juridik, krisberedskap, kommunikation, internservice och dataskydd. Avdelningen administrerar även kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kansliets huvudsakliga uppgift är därmed att fungera som en intern stödfunktion för andra delar av kommunorganisationen.

Servicecenter tillhör också kansliavdelningen och fungerar som "en väg in" för invånare, besökare, företag, organisationer, föreningar och alla andra som vill ha kontakt med representanter för Kumla kommun.

Ekonomiavdelningens huvudsakliga uppdrag är

att följa kommunkoncernens ekonomiska utveckling och bistå kommunstyrelsen med beslutsunderlag i syfte att säkerställa att kommunkoncernen utvecklas i linje med god ekonomisk hushållning. Avdelningen ansvarar för att kommunens redovisning är tillförlitlig och sker enligt god redovisningssed samt ger stöd till förvaltningarna inom det ekonomiadministrativa området. Upphandlingsenheten finns inom ekonomiavdelningen och ansvarar för och hanterar inköp och upphandlingar till kommunens olika verksamheter. Upphandlingsenheten genomför cirka 40 upphandlingar årligen.

HR-avdelningen leder och samordnar personalpolitiken utifrån tillämpliga lagar, reglementen, styrdokument med mera. HR-avdelningen bedriver strategiskt personalarbete utifrån fullmäktiges målsättning om kommunen som god arbetsgivare inom ARUBA-processerna (Attrahera-Rekrytera-Utveckla-Behålla-Avveckla). HR-avdelningen arbetar huvudsakligen med konsultativt stöd till cirka 100 chefer i det mer operativa personalarbetet.

It-avdelningen ansvarar för strategisk utveckling, it-säkerhet och it-infrastruktur samt support och drift av it-stödet i samverkan med respektive förvaltning.

Arbetsmarknads- och integrationsavdelningen (AMI) har två huvudsakliga uppgifter. Arbetsmarknadsenheten ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder. Uppdraget innebär att stärka, rusta och motivera deltagarna genom arbetsträning och kompetenshöjande utbildning för att komma in på den reguljära arbetsmarknaden. Det andra huvudspåret rör flyktningmottagande och integrationsarbete.

Näringslivskontoret ansvarar för att vara den drivande och ledande parten i kommunens operativa och strategiska näringslivsarbete och verkar tillsammans med företagen, förvaltningar, organisationer och aktörer så väl lokalt som regionalt för ett gott företagsklimat.

Prioriterade områden

Digitalisering

Kumla ska vara en modern kommun som möter så väl medborgare som företagare och förenklar vardagen i livets alla skeden genom att tänka digitalt först. Digitalt först innebär att ta vara på digitaliseringsens möjligheter genom att välja digitala verktyg som förstahandsval när det är möjligt och relevant. Kumla kommun prioriterar en digital verksamhetsutveckling för att möta medborgarnas och företagarnas behov i ett allt mer digitaliserat samhälle. Digitalisering av Kumla kommun är även en avgörande faktor för att öka attraktiviteten och stärka varumärket Kumla. För kommunledningsförvaltningens del innebär det främst att kansliavdelningen har ansvar för en sammanhållen process kring genomförandet av den digitala agendan för Kumla kommun; Digitala Kumla 2025¹.

Attraktiv arbetsgivare

Att möta kompetensutmaningen nu och framöver är en central fråga för att klara det kommunala uppdraget. Medarbetare behövs, både till rätt antal och med rätt kompetens och kunskap, för att möta medborgarnas behov av service. För att möta kompetensutmaningen måste vi vara en attraktiv arbetsgivare. För att vara det jobbar vi dels enligt ARUBA (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla) och enligt strategierna Stöd medarbetarnas utveckling, Stärk ledarskapet, Rekrytera bredare, Utnyttja tekniken smart, Använd kompetensen rätt, Sök nya samarbeten, Prioritera arbetsmiljöarbetet, Öka heltidsarbetet och Förläng arbetslivet med grunden i vår medarbetarplattform och ledarplattform. Genom detta vet våra medarbetare och chefer vad som förväntas i rollen men också vad som erbjuds i rollen.

Styrning och ledning

Det finns en väldigt stor potential i att bli bättre på att styra och leda. Om kommunen kan arbeta smartare genom att ha bra interna strukturer och följa dem i vardagen finns en god chans att medborgarna får tillgång till bättre service och tjänster. Det handlar om högre kvalitet i hur kommunen arbetar för att i nästa skede kunna nå högre kvalitet i vad som levereras ut till samhället. Här har förvaltningen ett naturligt ansvar i egenskap av att den äger frågor om till exempel målstyrning, uppföljning, utveckling, systematiskt kvalitetsarbete och processer. Det finns dock inga universella svar eller en given bästa väg att gå, och kommunsveriges åsikter om vilka metoder som är bäst förändras över tid. Just nu pågår en resa från tanken att väldigt detaljerad uppföljning är rätt melodi till en tanke om att verksamheter kan prestera bättre med en större tillit och mindre kontroll från ledningen, och sanningen är nog att olika åskådningar och metoder fungerar olika bra i olika sammanhang. Därför är det alltid viktigt att bedriva ett så väl aktivt som löpande arbete kring just hur kommunen ska arbeta, i takt med att det kommer in nya idéer.

¹Kumla kommuns övergripande styrdokument för hur organisationen ska tänka och verka inom digitalisering.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att ***”Vi ska se till att invånarna i Kumla har bra kommunikationskanaler till förvaltningar och nämnder och även vidtalas genom dialog”***.

Det är ett mål som representerar en av förvaltningens så kallade ”ledartröjor”, där förvaltningen äger ett förbättringsområde, ska föregå med gott exempel och tillhandahålla rätt förutsättningar till hela kommunen. Det här syftar främst till att ge kommunen en högre grad av transparens; medborgarna ska ha tillgång till information, kunna få kontakt med kommunen och ha inflytande över beslut på rätt sätt.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att ***”Förvaltningen ska leverera god service och ett gott bemötande till medborgarna”***, handlar i första hand om förvaltningens absolut största direktkontakt med medborgarna. Servicecenter är förvaltningens ansikte, spelar en nyckelroll för hur hela kommunen upplevs och levererar en stor mängd utåtriktade tjänster.

Nämndens tredje mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Vi ska erbjuda bra digital service till medborgare och företag och använda digitala stöd i vår utveckling”***. Det handlar precis som det första målet om att få rätt mekanismer på plats och leda arbetet runt om i kommunen, snarare än att förvaltningen i sig ska ha bra utåtriktad digital service eller utvecklar sin egen kärnverksamhet. Måluppfyllelsen kommer när hela kommunen är på samma våglängd, och det tar förvaltningen ansvar för.

Nämndens fjärde mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Vi ska vara mer tillgängliga internt och vår servicenivå ska öka”***. En klar majoritet av förvaltningens kärnarbete sker just internt, som stödfunktioner på olika sätt. Därför är det viktigt att ha en målsättning som specifikt hanterar den aspekten, vilket dock i sig är ett avsteg från det renodlade medborgarfokus som styrmodellen normalt har. Målet är att vara en bekväm och naturlig del i förvaltningarnas vardag och leverera den hjälp och information som efterfrågas och som behövs för att kommunen ska bli bättre på alla fronter.

Nämndens femte och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Det ska vara enkelt att etablera sig på arbetsmarknaden”***. Detta mål belyser förvaltningens andra direkta koppling till medborgarna; arbetsmarknadsåtgärderna. Tanken är att det är lättare att komma ut på arbetsmarknaden om man har rustats med rätt förutsättningar, och det har kommunen en viktig del i.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Utifrån de fritextsvar som kommit in via serviceenkäten ska **HR-avdelningen** arbeta med arbetsrätt och personalärenden, inte minst genom utbildningar och genom att rätta ut frågetecken om de förväntningar som finns mellan förvaltningarna och avdelningen och om vilka möjligheter som faktiskt finns. Flera saker som sker under 2023 rör just chefernas kunskap och situation; den andra omgången av den nya chefsintroduktionen, ett ordnat arbetssätt för att introducera HR-frågorna och arbetsgivarrollen, en dialog om chefers förutsättningar inom personalansvaret och ett särskilt fokus på chefernas egna medarbetarundersökningar.

Under 2023 kommer **ekonomiavdelningen** att driva två utvecklingsprojekt; dels att utveckla resultatportalen i syfte att ge bättre insyn till medborgarna, dels att förbättra processen för mål och medel i syfte att göra det lättare för verksamheterna att planera på ett bra sätt. I övrigt fortsätter satsningarna på att utveckla e-handel, att få fler kunder att använda e-faktura och att effektivisera de interna ekonomiprocesserna till att bli mer digitala. Utredningsuppdraget om en central distributionscentral/lagerhållning kommer att fortsätta under 2023.

It-avdelningen har identifierat det trådlösa nätverket som ett problem för måluppfyllelsen, där förväntningar och ansvarsfördelning har visat sig vara otydliga. Förutom att avdelningen ska tydliggöra och informera i ämnet så har kommunstyrelsen beslutat om ett flerårigt projekt att förstärka nätet i verksamhetslokaler. Avdelningen arbetar vidare med stöd på distans för surfplattor, precis som man haft på datorer sedan tidigare. Vad gäller systemförvaltningen ska avdelningen tydliggöra rollerna inom processen och arbeta närmare verksamheterna i samtal med leverantörer och med att höja kunskapen. Den främsta vinsten är den så kallade livscykelhanteringen, att uppdateringar görs enligt plan och inga system ska bli föråldrade.

På **kansliavdelningen** sker en fortsatt satsning på att göra hela avdelningens serviceutbud mer bekant för fler verksamheter. Detta ska ske genom besök på ledningsgrupper och genom särskilda frukostar och

liknande koncept. Under 2023 kommer kansliet att arbeta med en handlingsplan för barnrättsarbetet, undersöka kopplingen mellan W3D3 och E-arkiv, arbeta vidare med åtgärdsförslag utifrån resultatet i måttet Dimios, genomföra ett projekt om digital post och att utbilda de nya nämnderna och nya kommunstyrelsen. Förutom detta pågår även planering för att utföra en tredje Kommunkompass under 2023 och ett projekt för att styra och leda med Agenda 2030.

De deltagare som nu kommer till **AMI** står generellt mycket långt från arbetsmarknaden och är i vissa fall gränsfall för att vara inskrivna på Arbetsförmedlingen, och det sätter ett annat fokus på att utreda arbetsförmåga och hälsotillstånd och att göra riskbedömningar. Det betyder även att den egna produktionen av tjänster måste fortsätta sin förändring, eftersom den idag i mångt och mycket har för hög svårighetsgrad för deltagarna. Verksamheten vill ha en god och bred kontakt med det lokala näringslivet och bidra till en gynnsam näringslivsutveckling, inte minst genom att uppmuntra till att starta eget via utbildning och lotsning. Man jobbar även vidare med att stötta arbetsintegrerade sociala företag.

Näringslivskontorets arbete kommer under 2023 till stor del att präglas av att verkställa den omfattande åtgärdsplan för förbättrad näringslivsutveckling och förbättrat näringslivsklimat som togs fram under 2021 och 2022. Särskilt fokus ligger på arbetet med Attraktiva Kumla, som är ett nytt paraply för frågor om stadskärnan och besöksnäringen, och ett nytt strategiskt näringslivsprogram.

Måluppfyllelse

Kommunledningsförvaltningens uppföljningsmått 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Vi ska se till att invånarna i Kumla har bra kommunikationskanaler till förvaltningar och nämnder	Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i Kumlas utveckling	15%	-7 procentenheter (Kumla 44%, kommunsnitt 51%, 2021)	Grönt > 0 procentenheter än kommunsnitt Gult = 0 till -15 procentenheter mot kommunsnitt Rött < -15 procentenheter än kommunsnitt
Service och tillgänglighet				
Förvaltningen ska leverera god service och ett gott bemötande till medborgarna	SKR:s servicemätning - bemötande (servicecenter, inkommande telefoni)	10%	Nytt mått 2023	Grönt topp 10 bland deltagande kommuner Gult över genomsnittet Rött under genomsnittet
	Andelen lyckade vidarekopplingar (servicecenter, verksamheter, besvarade samtal)	10%	Nytt mått 2023 (37%, 2021)	Grönt > 50% Gult 50-40% Rött < 40%
Kvalitet i kärnverksamhet				
Vi ska erbjuda bra digital service till medborgare och företag samt använda digitala stöd i vår utveckling	Digital mognad i offentlig sektor (DiMiOs)	15%	53 % (2021)	Grönt > 58% Gult 58-55% Rött < 55%
Vi ska vara mer tillgängliga internt och vår servicenivå ska öka	Egna enkätundersökningar inom organisationen avseende it-avdelningen	7,5%	80 % (2021)	Grönt > 80% Gult 80-60% Rött < 60%
	Egna enkätundersökningar inom organisationen avseende ekonomi-, hr- och kansliavdelningen	22,5%	79,3% (2021)	Grönt > 80% Gult 80-78% Rött < 78%
Vi ska skapa förutsättningar för våra medborgare att komma in på arbetsmarknaden	Andelen som börjat arbeta eller studera vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet	10%	19,9% (2021)	Grönt > 20% Gult 20-15% Rött < 15%
	Andelen med slutfört uppdrag enligt plan	10%	Nytt mått 2022 (60%, 2021)	Grönt > 70% Gult 70-65% Rött < 65%
Antal uppföljningsmått: 8		100%		

Kommunledningsförvaltningens volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	68,00	68,00	68,00	71,00	71,00
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärd	267	259	236	180	180
- därav i åtgärd med anställningsstöd	177	94	100	50	60
- därav i åtgärd med praktik/arbetsträning	90	165	136	130	120
Antal ungdomar i feriepraktik, sommar	223	105	109	260	150

Minskningen i antal ungdomar i feriepraktik jämfört med budget 2022 beror på att den budgeten innehöll en särskild satsning på att utöka platserna.

Kommunledningsförvaltningens investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Belopp i tkr</i>					
Investeringar nettokostnad (ram)	6 626	18 641	9 780	9 550	9 550
<i>Procentuell förändring</i>	<i>45,0%</i>	<i>181,3%</i>	<i>-47,5%</i>	<i>-2,4%</i>	<i>0,0%</i>
Ramanslag it-investeringar			2 000	2 000	2 000
Utbytesplan it, förvaltningar			6 750	6 750	6 750
Utbytesplan it, accesspunkter			600	600	600
Gemensamt investeringsanslag			200	200	200
Tvättmaskiner, AMI			230		

Ramanslag it-investeringar

Ramanslaget för it-investeringar hanteras inom kommunens modell för portföljstyrning. Det innebär att verksamheterna lämnar förslag på utvecklingsinitiativ till utvecklingsportföljens beslutande grupp som värderar, prioriterar och tilldelar medel för utveckling. Det gör att rätt projekt startas i rätt tid, att det blir kortare tid mellan idé och genomförande, bättre uppföljning och styrning med fokus på nytta och effekt.

Investeringar i **utbytesplanen** avser i huvudsak nyinköp av **datorer** och dylikt för att ersätta äldre upplagor, anslaget utökas med 0,6 mkr som kompensation för prisökningar och den totala kostnaden uppgår nu till 7,3 mkr som även inkluderar byte av utjänta accesspunkter för 0,6 mkr.

Inventarier, förvaltningsgemensamt

Årligt inventarieanslag som avser hela förvaltningens verksamhetsområden.

Tvättmaskiner, AMI

Tre tvättmaskiner behöver bytas enligt plan vid kommunens tvätterier.

Kommunledningsförvaltningens driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	73 956	81 079			
Lokal- och fastighetskostnader	8 227	8 181			
Kapitalkostnader	5 180	7 280			
Övriga kostnader	70 528	86 096			
Intäkter	-37 922	-36 456			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	119 969	146 180	174 418	194 027	203 025
<i>Procentuell förändring</i>	<i>0,1%</i>	<i>21,8%</i>	<i>19,3%</i>	<i>11,2%</i>	<i>4,6%</i>
Ombudgeteringar innevarande år		-1 242	3 823		
Helårseffekt 2023-2025			-3 500		
Personalkostnadsförändring			5 373	2 853	988
Övriga prisjusteringar netto			2 311	1 749	1 782
Kapitalkostnadsjustering			858	977	1 094
Ombudgetering och ramjustering			145		
Ny verksamhet					
- Trygghetsskapande åtgärder			1 500		
- It-utvecklingsportfölj införandemedel			1 000		
- Näringslivsåtgärder			500		
- Nerikes Brandkår, pensionsavtal			761	-7	-754
- Leader (EU-projekt)			153		
- Central lönepott			4 432		
- Volymutrymme KS-oförutsett			10 882	14 037	5 888
Driftbudgetram	137 361	144 938	174 418	194 027	203 025

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022. Här avses engångsåtgärder under 2022 med 3 500 tkr samt justerad fördelning till kommunstyrelsens oförutsedda medel för minskat barn- och elevantal för nämnden för livslångt lärande och för justerad hemtjänstvolym för socialnämnden.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har räknats upp med 3,1 procent för 2023 och för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnadspålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnadspålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generellt uppräknats med 3,3 procent för budget 2023, dessutom har ett riktat anslag med 142 tkr för externa hyresökningar anslagits. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent. Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna har justerats enligt avskrivningsplan vilket inkluderar samtliga budgeterade investeringar för 2022 samt nya investeringar 2023–2025.

Ombudgetering och ramjustering

Avser förstärkning till utvecklingsportföljen för införandemedel i samband med it-investeringar och motsvarande reducering för avskrivningar hos berörda nämnder. Här ingår även ombudgetering av en hållbarhetstjänst från samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ny verksamhet

För **trygghetsskapande åtgärder** avsätts 1,5 mkr för vaktpersonal.

Driftbudgeten för **it-utvecklingsportfölj** utökas med 1,0 mkr avseende införandemedel.

För **näringslivsfrämjande åtgärder** förstärks budgeten med 0,5 mkr.

Bidraget till **Nerikes Brandkår** höjs för att finansiera utökade pensionskostnader.

Medel för **Leader** EU-projektet som avser landskapsutveckling avsätts med 153 tkr.

Förutom att nämnderna kompenseras för förväntat löneavtalsutfall så avsätts en **central lönepott** motsvarande 0,4 procent av den totala lönesumman.

Kommunstyrelsens **oförutsedda medel** utökas med knappt 11 mkr för 2023 och avser i huvudsak medel för att finansiera nya nettoplatser på Kungsparkens nya vårdboende.

Sydnärkes lönenämnd

Sydnärkes lönenämnd

Verksamhetsbeskrivning

I Sydnärkes lönenämnd ingår sex kommuner. Dessa är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg och Ljusnarsbergs kommuner. Dessutom köper Sydnärkes utbildningsförbund och Sydnärkes kommunalförbund tjänster av lönenämnden. Sydnärkes lönenämnd arbetar med att samla in data manuellt och via självservice samt från försystemen TimeCare plan och Pool för att kunna bearbeta och sedan ge alla anställda och uppdragstagare rätt ersättning. Dessutom hanterar lönenämnden pensionsärenden och försäkringsfrågor för medlemskommuner och kunder. Lönenämnden består av sex ledamöter och sex ersättare. Ordinarie ledamot är kommunernas KS-ordförande.

Prioriterade områden

Under perioden 2023–2025 fokuserar lönenämnden på att förenkla, förtydliga och effektivisera samarbetet mellan verksamhetssystemen Personec P (lönesystem) och TimeCare (planeringssystem). Lönenämnden fortsätter arbetet med att kartlägga och fastställa ett likvärdigt arbetssätt, med ambitionen att det ska bli lika förutsättningar för kunderna.

Eftersom lönenämnden hanterar personuppgifter och det ställs högre krav på skyddandet av personuppgifter via den nya dataskyddsförordningen, GDPR,

kommer lönenämnden fortsätta prioritera arbetet med att ta fram nya interna rutiner och arbetssätt. Ett led i att skydda personuppgifter är att lönenämnden tillsammans med medlemskommunerna digitaliserar merparten av de blanketter som används. Digitaliseringen medför att pappersflödet inom och mellan kommunerna och löneförvaltningen minskar. För att förenkla hanteringen av inrapportering till lönesystemet har lönenämnden för avsikt att samtliga medlemskommuner ska använda likvärdiga e-tjänster med införandestart 2022. Lönenämnden ska prioritera utbildning för chefer och medarbetare under 2023. Lönenämnden kommer arbeta med att hitta nya och bättre informationskanaler ut till medlemskommunerna.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Lönenämndens verksamhet är en servicefunktion; ett stöd som hjälper andra verksamheter att utföra kommunala grunduppdrag och olika samhällsnyttor. Därför faller det sig naturligt att den främsta **målsättningen är att upprätthålla en hög kvalitet på servicen och ett välanpassat utbud av tjänster**, så att de som använder sig av dem är nöjda och får den hjälp de behöver och den hjälp de efterfrågar.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

För 2023 finns ett antal planerade åtgärder och insatser för att öka servicenivån, och först och främst inom området service och tillgänglighet. Det handlar om att alla e-mail ska besvaras inom 24 timmar, att vara tillgängliga på telefon, lämna meddelanden och hänvisa vid frånvaro, att kunna kommunicera via Office 365 både vad gäller teams-möten och chattar, samt att medarbetarna ska vara serviceinriktade och ge ett positivt bemötande i all form av kommunikation. Under

året kommer fyra utbildningar genomföras för chefer samt riktade utbildningar efter behov till både chefer och medarbetare. Arbeta med att utöka utbudet av e-tjänster för lönehantering. Detta är ett sätt att säkerställa att uppgifter som lämnas till löneförvaltningen är korrekta och riktiga samt att det sparas på ett säkert sätt. Lönenämnden kommer att förbättra och digitalisera informationen till medarbetare och förtroendevalda avseende pensionsinformation.

Måluppfyllelse Sydnärkes lönenämnds uppföljningsmätt 2023

Strategiskt område: Service och tillgänglighet	Uppföljningsmätt	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Vi ska vara mer tillgängliga externt och internt och vår servicenivå ska öka	Serviceenkät till alla chefer som berörs av löneenheten	100%	86,6% (2021)	Grönt > 85% Gult 85-80% Rött < 80%
Antal uppföljningsmätt: 1		100%		

Sydnärkes lönenämnds volymmätt 2019-2023

Volymmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	19,00	19,80	19,80	20,80	20,80
Antal kunder	9	8	8	8	8
Antal lönespecifikationer per månad	9 375	8 957	9 150	9 100	9 100

Budgeten för antal lönespecifikationer för 2023 baseras på antalet lönespecifikationer 2022.

Sydnärkes lönenämnds driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	11 150	11 773			
Lokal- och fastighetskostnader	898	912			
Kapitalkostnader	0	0			
Övriga kostnader	4 089	3 435			
Intäkter	-16 137	-16 120			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	0	0	0	0	0
<i>Procentuell förändring</i>	<i>14,7%</i>	<i>-0,1%</i>	<i>4,9%</i>	<i>2,5%</i>	<i>0,8%</i>
Personalkostnadsförändring			782	415	144
Övriga prisjusteringar netto			-782	-415	-144
Driftbudgetram	0	0	0	0	0

Allmänt

Sydnärkes lönenämnd finansieras helt av försäljningsintäkter och Kumlas andel av kostnaden redovisas under kommunledningsförvaltningen och uppgår till cirka 5,2 mkr. Den totala omslutningen för verksamheten budgeteras till cirka 16,4 mkr under 2023.

Sydnärkes överförmyndarnämnd

Sydnärkes överförmyndarnämnd

Verksamhetsbeskrivning

I Sydnärkes överförmyndarnämnd ingår fem kommuner; Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, och Lekeberg. Överförmyndarkansliet är beläget i Kumla kommun, som är värdkommun för den gemensamma nämnden. Sydnärkes överförmyndarnämnd arbetar med tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. I arbetet ingår utredningar, ekonomisk granskning, rekryteringar, utbildningar samt att vara ett stöd för ställföreträdare. Sydnärkes överförmyndarnämnd består av fem ledamöter och fem ersättare.

Prioriterade områden

Rekrytering och utbildning av ställföreträdare samt digitalisering är fortsatt prioriterade områden för verksamheten.

Digitalisering ska bidra till säkerställande av god kvalitet, hög rättssäkerhet samt effektivitet. Nämnden kommer fortsätta stötta ställföreträdare i att använda e-Wärna samt förbättra innehållet i och utbudet av digitala utbildningar. En utökad digitalisering av verksamheten förväntas bidra till effektivare arbetssätt och nöjdare ställföreträdare.

Överförmyndarnämndens största utmaning är att rekrytera och behålla ställföreträdare. När ärendemängden och komplexiteten i uppdragen ökar blir det svårare att hitta ställföreträdare. I takt med att det blir svårare att rekrytera kommer nämnden i större utsträckning att behöva använda sig av professionella ställföreträdare via extern leverantör. Nämnden fortsätter ändå att fokusera på att aktivt arbeta med att rekrytera ställföreträdare, utbilda dem och ge dem god service. Nämnden söker också nya möjligheter att skapa bättre förutsättningar för ställföreträdarna att utföra sina uppdrag, exempelvis utreds möjligheten till mentorskap. Genom mentorskap skulle erfarna ställföreträdare kunna stötta nya i sina första uppdrag.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Överförmyndarnämnden och dess kansli har tre målsättningar i sin målstyrning. I stora drag är verksamheten en stödfunktion till de gode män som har uppdrag.

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att **"Vi ska föra en dialog om vilken kunskap gode män behöver för att utföra sina uppdrag på bästa sätt"**, syftar till att hålla de gode männens kunskaper aktuella och anpassade till de behov som finns hos medborgarna just idag.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att **"Kansliet ska erbjuda det stöd som gode männen behöver för sina uppdrag"**, handlar om att tillhandahålla hög kvalitet i de praktiska frågor och den handläggning som är den huvudsakliga verksamheten på enheten.

Nämndens tredje och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, är att **"Det ska alltid finnas tillräckligt många godemän"**. Detta sätter fokus på att den sista av de huvudsakliga uppdragen är att aktivt arbeta för att de som behöver gode män även ska kunna få det.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

För att det ska finnas tillräckligt med gode män avser överförmyndarnämnden arbeta aktivt med olika rekryteringsinsatser i våra samverkanskommuner. Ett led i detta är att öka allmänhetens kunskap om gode mäns uppdrag. För att få ett ökat deltagande i de utbildningar som anordnas ska samtliga gode

män ges möjlighet att framföra inom vilket ämne de behöver mer kunskap och välja inriktning på utbildning utifrån detta. För att säkerställa att ställföreträdare får det stöd de behöver kommer överförmyndarnämnden även fortsättningsvis arbeta för att ge ställföreträdare god service, tydlig information och utbildning.

Måluppfyllelse

Sydärkes överförmyndarnämnd uppföljningsmått 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Vi ska föra en dialog om vilken kunskap gode män behöver för att utföra sina uppdrag på bästa sätt	Andelen som går de fördjupningsutbildningar som överförmyndarkansliet anordnat under året	33,3%	Ökning 14% (2021)	Grönt: Ökning med 10% Gult: Ökning med 0-10% Rött: Andelen minskar
Service och tillgänglighet				
Kansliet ska erbjuda det stöd som gode männen behöver för sina uppdrag	Serviceenkät om stödfunktionerna till alla gode män	33,3%	87% (2021)	Grönt: 85% av maxpoäng Gult: 85-75% av maxpoäng Rött: < 75% av maxpoäng
Kvalitet i kärnverksamhet				
Det ska alltid finnas tillräckligt många gode män	Antal nya gode män klara för uppdrag under året	33,3%	52 (2021)	Grönt: Över 35 Gult: Mellan 35-25 Rött: Under 25
Antal uppföljningsmått: 3		100%		

Sydnärkes överförmyndarnämnds volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	5,00	5,30	5,50	5,50	5,50
Antal kommuner	5	5	5	5	5
Antal ärenden	824	867	904	867	926
- därav godmanskap	465	493	505	492	510
- därav förvaltare	56	64	67	65	65
- därav ensamkommande barn	24	12	16	12	16
- därav övriga ärenden, förmyndarskap m.m.	279	298	316	298	335

Ärendemängden börjar nu öka för övriga ärenden, som fastighetsförsäljningar och arvskiften. Kansliet har ett högt antal ärenden per handläggare och ärendenas komplexitet och variation ökar över tid. År 2017 infördes möjligheten att skriva framtidsfullmakt, vilket skulle kunna vara ett alternativ till godmanskap. Än kan dock ingen effekt av detta ses och det är svårt att säga när den eventuella effekten kan komma att märkas i verksamheten.

Sydnärkes överförmyndarnämnds driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	3 230	3 429			
Lokal- och fastighetskostnader	291	290			
Kapitalkostnader	107	106			
Övriga kostnader	702	716			
Intäkter	-4 330	-4 541			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	0	0	0	0	0
Procentuell förändring	2,3%	4,9%	5,0%	2,5%	0,9%
Personalkostnadsförändring			228	121	42
Övriga prisjusteringar netto			-228	-121	-42
Driftbudgetram	0	0	0	0	0

Allmänt

Sydnärkes överförmyndarnämnd finansieras helt av försäljningsintäkter och Kumlas andel av kostnaden redovisas under kommunledningsförvaltningen och uppgår till cirka 1,7 mkr. Den totala omslutningen för verksamheten budgeteras till cirka 5,3 mkr under 2023.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Inom Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde ryms såväl strategiska och driftrelaterade frågor som bidrar till att nuvarande och framtida medborgare och företagare kan bo och verka i kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen består av elva enheter som är placerade inom tre olika verksamhetsgrenar: Kommunfastigheter, miljö- och bygg samt teknisk verksamhet. Vid sidan om verksamhetsgrenarna finns förvaltningens ledningsstöd och förvaltningschef.

Kommunfastigheter består av fyra enheter och ansvarar för kommunens lokalförsörjning med planering och genomförande av lokalförändringar, drift- och fastighetsunderhåll samt lokalvård av kommunens verksamhetslokaler, exempelvis skollokaler, idrottsanläggningar, bad och olika boendeformer.

Miljö- och byggverksamheten består av tre enheter och ansvarar för handläggning av bygglov, miljö-tillsyn, fysisk planering, mark och exploatering och geodataverksamhet. Två av verksamhetens enheter, miljöenheten och bygglovsenheten, arbetar på uppdrag av myndighetsnämnden med tillstånd och tillsyn enligt bland annat plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen. Miljö- och byggverksamheten ansvarar också för samhällsbyggnadsfunktionerna i Hallsbergs kommun.

Teknisk verksamhet består av fem enheter. Verksamheten ansvarar för drift och underhåll av kommunens gator med tillhörande anordningar, renhållning, vatten- och avloppsledningar samt vatten- och avloppsreningsverk. Verksamheten ansvarar också för investeringsprojekt kopplade till ovanstående verksamheter. Slutligen ansvarar den tekniska verksamheten också för tillhandahållande av måltider till kommunens verksamheter inom förskola, skola, vård och omsorg.

Prioriterade områden

Utveckling och implementering av befintliga och nya former för medborgardialog och medborgarinflytande

För att möjliggöra för våra medborgare att ge uttryck för perspektiv och idéer kommer nämnden fortsätta arbeta med att förbättra förutsättningarna för medborgardialog. Att etablera arbetsätt och metoder för utbyte och dialog förväntas leda till leverans av bättre tjänster, högre förtroende för kommunen bland medborgare samt ökad tillväxt. Samordningen på förvaltningen i arbetet med medborgardialoger ska utvecklas under mandatperioden genom samverkan mellan enheter och andra förvaltningar samt utbildning i medborgardialog för medarbetare.

Elever och skolpersonal är nöjda med skolmaten

Kommunens måltidsverksamheter inom utbildning och äldreomsorg har ett folkhälsoperspektiv och bidrar till välmående och social samvaro och det är en förutsättning för att elever ska kunna prestera och få bra skolresultat. Nämnden kommer inom området arbeta med att skapa bra förutsättningar för en bra miljö i samband med måltidssituationen.

Proaktiva och regelbundna underhåll och reinvesteringar med fokus på trygghet och säkerhet av kommunens fastigheter och den tekniska infrastrukturen

En säker och utvecklad infrastruktur är en väsentlig del för att skapa ett attraktivt Kumla. Inom området kommer nämnden under de kommande åren bland annat fokusera på en förhöjd standard i befintliga fastigheter, säkerställa dricksvattenförsörjning och skapa ett långsiktigt och hållbart underhåll av gator och vägar.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling genom klimatanpassning, god framförhållning och hållbar takt i byggnation

För att skapa goda förutsättningar för användning av mark och vatten, och som tar hänsyn till klimatförändringar, behövs framförhållning och hållbar takt för planering, exploatering och genomförande av nya områden. Förvaltningen kommer fortsätta utveckla digitala verktyg, arbeta med energieffektivisering av kommunens fastigheter och verksamheter, skapa en databas för miljöbyggnad samt fokusera på hållbara transporter. Översiktsplan 2040 och lokalförsörjningsprocessen är två centrala utgångspunkter i arbetet.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att ***”Samhällsbyggnadsnämnden uppmanar medborgare till inflytande och delaktighet”***.

Samhällsbyggnadsnämnden ska inom målet involvera medborgare i olika former av medborgardialoger samt andra inflytandeprocesser som kommunen bedriver, exempelvis samråd. Hänsyn bör tas till hur medborgardialoger riktar sig till framför allt äldre, personer med funktionsvariation samt i vilken utsträckning som kvinnor och män medverkar. Det förväntade resultatet av målet är att öka medborgarnas delaktighet och demokratiska inflytande i samhällsbyggnadsprocessen.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att ***”Våra medborgare ska vara nöjda med service, bemötande och tillgänglighet i de kontakter de har med nämnden”***. För att möta medborgares och kunders behov arbetar förvaltningen löpande med ständiga förbättringar av verksamheten. Genom tillgänglighet och transparens i de svar på synpunkter och klagomål som inkommer från medborgare kan förvaltningen skapa ett högre förtroende för kommunen. Inom målet prioriteras att kommunen hålls rent och fritt från nedskräpning. Med en växande kommun ska en hög standard upprätthållas i att kommunen hålls rent och snyggt i bostadsområden såväl som stadskärnan.

Nämndens tredje mål, avseende service och tillgänglighet, är att ***”Gäster inom måltidsenheten är nöjda med de måltider som serveras och förvaltningens service i samband med måltids-situationen”***. Målet handlar om att säkerställa att det serveras god, vällagad och näringsriktig mat anpassad utifrån olika målgrupper och att serveringen sker med en god service. Måltiderna ska bidra till goda måltidsvanor som är hållbara för såväl hälsa som miljö och indirekt till att elever blir piggare och orkar mer.

Nämndens fjärde mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Samhällsbyggnadsnämnden levererar en god teknisk välfärd”***. Med en växande kommun krävs långsiktigt hållbart underhåll och reinvesteringar. Genom långsiktiga reinvesteringar kan kommunen även i framtiden leva upp till en hög standard där medborgare och företagare vill bo och verka. Inom målet prioriteras proaktiva och regelbundna underhåll och reinvesteringar med fokus på trygghet och säkerhet av kommunens fastigheter och den tekniska infrastrukturen. Målet avser även de tjänster som Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller inom det tekniska området, exempelvis vatten, avlopp, renhållning, gator och vägar. Målet syftar till att säkerställa en hög kvalitet och standard genom god planering och effektivt underhåll av kommunens infrastruktur.

Nämndens femte mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Samhällsbyggnadsnämnden arbetar med anpassningar som bidrar till ett hållbart Kumla”***. Målet syftar till att Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta med nya tekniska lösningar, cirkulation av materiella resurser, investeringar eller satsningar som leder till mer effektiva energilösningar, vilket bidrar till att främja en hållbar kommun. I arbetet med målet kommer Samhällsbyggnadsnämnden utgå från programmet för ekologisk hållbarhet (planeras antas början 2023). Inom målet prioriteras samverkan för en hållbar stadsutveckling genom klimatanpassning, god framförhållning och hållbar takt i byggnation.

Nämndens sjätte och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att, **”Fler personer ska få möjlighet att leva och verka i Kumla”**. Inom ramen för målet ska Samhällsbyggnadsnämnden arbeta med strategiska frågor för hur Kumla ska utvecklas på längre sikt och förverkliga kommunens vision om att växa smart. Inom målet prioriteras samverkan för en hållbar stadsutveckling genom klimatanpassning, god framförhållning och hållbar takt i byggnation. Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för planering och utformning av den fysiska miljön och bidrar genom det till att skapa förutsättningar för fler att bosätta sig och bedriva verksamhet inom kommunen.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Demokrati och dialog

Under 2023 med inriktning 2024–2025 ska nämnden fortsätta arbetet med att etablera arbetssätt för medborgardialog i syfte att möjliggöra för kommunens medborgare att vara mer delaktiga i nämndens verksamhet. Nämnden kommer genom aktiviteterna fokusera på att nå olika målgrupper för deltagande, både inom de riktade och allmänna medborgardialogerna som planeras. Vidare, för att stärka medborgardialog som demokratiskt verktyg, ser nämnden över möjligheten att utbilda medarbetare i metoder för medborgardialog.

Service och tillgänglighet

Förvaltningen införde under 2022 ett nytt verktyg för besvarande av klagomål, synpunkter och förslag i den yttre fysiska miljön. Under den kommande mandatperioden kommer fokus vara att utveckla arbetet med att besvara och handlägga ärenden som inkommer för att därigenom skapa tillgänglighet och service till invånare. Utifrån nämndens verksamheter handlar tillgänglighet också om att medborgare ska kunna ta sig fram i den fysiska miljön utan hinder. Med den utgångspunkten ska nämnden se över möjligheten att ta fram underlag eller statistik över upplevd tillgänglighet i kommunens offentliga rum hos personer med funktionsnedsättning. Nämnden kommer även planera för en jämställd och jämlik vinterväghållning. Vidare så kommer nämnden fortsätta arbeta för att

gäster som serveras måltider inom måltidsenheten är nöjda. Utveckling av matråden inom kommunens grundskolor samt arbete för minskat matsvinn i förskolor och grundskolor är även prioriterat.

Kvalitet i kärnverksamheten

Inom det tekniska området kommer nämnden fortsätta arbetet kopplat till långsiktiga underhållsplaner inom VA samt gatu- och vägnät. För att det även i framtiden ska finnas goda förutsättningar i kommunen för boende, behöver analyser av underhållsbehovet och reinvesteringar genomföras av ledningsnät och pumpstationer, vatten och avloppsverk, gator och vägar samt utbyggnad av cykelvägar. Nämnden fortsätter att arbeta med aktuella förändringar inom avfallsområdet. Med klimatförändringarna behöver kommunen arbeta med klimatanpassning och hållbar stadsutveckling. Planering, exploatering och genomförande sker i enlighet med handlingsplan för Översiktsplan 2040. Nämnden kommer arbeta med att kartlägga möjliga energieffektiviserande åtgärder och arbeta med att öka mängden mätare i kommunens verksamheter. Vidare planeras att utreda möjligheten till recirkulation av materiella resurser för att därefter skapa rutiner kring återbruk av inventarier. Kumla stadskärna behöver utvecklas och stärkas för ökad attraktivitet. Nämnden kommer under mandatperioden samordna arbetet med att utveckla Kumla torg som det självklara navet i Kumla med plats för utökad service och aktiviteter. För att skapa goda uppväxtvillkor kommer nämnden samverka med socialförvaltningen och förvaltning för livslångt lärande i arbetet med suicidprevention.

Måluppfyllelse

Samhällsbyggnadsnämndens uppföljningsmått 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Samhällsbyggnadsnämnden uppmuntrar medborgare till inflytande och delaktighet	Antal genomförda medborgardialoger	10%	2 (2021)	Grönt > 4 Gult 4-3 Rött < 3
Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Service och tillgänglighet				
Våra medborgare och kunder ska vara nöjda med service, bemötande och tillgänglighet i de kontakter de har med förvaltningen	Handläggningstiden för inkomna synpunkter, förslag och klagomål i den yttre offentliga miljön uppgår till 48 timmar	10%	Nytt mått 2023	Grönt > 80% Gult 80-70% Rött < 70%
Gäster inom måltidsenheten är nöjda med de måltider som serveras och förvaltningens service i samband med måltidssituationen	Kundnöjdheten i grundskolan gällande måltidsverksamheten	10%	60% (2021)	Grönt > 65% Gult 65-55% Rött < 55%
Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Kvalitet i kärnverksamhet				
Samhällsbyggnadsnämnden levererar en god teknisk välfärd	Antal kvadratmeter gatumark som underhållits under året i förhållande till kommunens totala gatumark	20%	Nytt mått 2023	Grönt > 5% Gult 5-3% Rött < 3%
Samhällsbyggnadsnämnden arbetar aktivt med anpassningar som bidrar till ett hållbart Kumla	Energieffektivisering för kommunens verksamheter och lokaler, där befintliga mätare finns tillgängliga	15%	-11% (2021)	Grönt > 5% Gult 5-4% Rött < 4%
	Minskad mängd koldioxid från energiförbrukning i fastigheter och verksamheter	15%	Ej genomfört (2021)	Grönt > 5% Gult 5-4% Rött < 4%
Fler personer ska få möjlighet att leva och verka i Kumla	Planberedskap för nya bostäder, antal per 1 000 invånare	20%	16,9 (2021)	Grönt > 11,5 Gult 11,5-6 Rött < 6
Antal uppföljningsmått: 7		100%		

Samhällsbyggnadsnämndens volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	184,68	189,80	192,30	196,30	196,20
- därav förvaltningsövergripande	10,00	10,00	10,00	12,00	12,00
- därav kommunfastigheter	72,13	73,63	73,63	73,63	73,60
- därav tekniskt kontor	78,45	76,67	75,67	77,67	77,60
- därav miljö och bygg	24,10	29,50	33,00	33,00	33,00
Antal köpta fastigheter	3	2	1	-	-
Antal sålda fastigheter	2	3	3	-	-
Kommunägda fastigheter i m ² , (nuläge)	157 995	157 793	157 400	153 856	150 876
Gatumark i m ²	1 136 570	1 138 370	1 175 075	1 142 410	1 197 675
Gatubelysning, antal ljuspunkter	5 920	5 971	6 193	6 132	6 261
Antal snöröjningar med full uttryckning	7	0	4	10	10
Antal tillfällen kommunen halkbekämpat	-	15	46	-	50
Antal sålda tomter	5	1	40	-	10
Antal producerade nybyggnadskartor	36	29	93	35	50
Antal producerade lunchmåltider dagligen	4 723	4 472	4 293	4 479	4 500
- äldreomsorg	273	249	185	222	200
- förskola och skola	3 925	3 769	3 711	3 916	4 000
- pedagogiska luncher inom förskola och skola	525	454	397	341	300

Inom förvaltningen har antalet årsarbetare ökat över tid, vilket har sin förklaring främst i fler antal handläggare inom miljö och byggverksamheten. Med en hög byggtakt av antal småhustomter i kommunen har det varit ett högt inflöde av bygglovsansökningar och därav har fler handläggare behövts för att kunna ge beslut inom rimlig tid. Andel förvaltningsövergripande årsarbetare har också ökat, vilket har sin förklaring i att förvaltningen haft behov av mer strategisk kompetens. Antalet producerade nybyggnadskartor korrelerar med planer för byggnationer inom kommunen vilket förklarar att siffran varierar från år till år.

Samhällsbyggnadsförvaltningens (kommunfastigheter) investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	20 229	164 815	58 550	274 350	214 350
<i>Procentuell förändring</i>	<i>18,4%</i>	<i>714,7%</i>	<i>-64,5%</i>	<i>368,6%</i>	<i>-21,9%</i>
Planerat fastighetsunderhåll			25 000	26 000	27 000
Norrgårdens förskola, nybyggnation			15 000	20 000	
Malmens skola, 2 parallell inklusive särskola				150 000	162 000
Ny förskola centralt i Kumla, Idrottsparken			4 000	50 000	8 000
Vialundskolan, I-huset ombyggnation lärosal			2 500	20 000	
Kök och matsalar, diverse skolor			2 500		
Hemgården, personalutrymmen och kök			1 200		
LSS-platser, 10 boendeplatser				6 000	15 000
Ny lokal för park, gata och kommunfastigheter			1 000		
Reservkraft verksamhetsfastigheter			5 000		
Klimatinvesteringar			1 400	1 400	1 400
Miljöstationer			400	400	400
Lokalvårdsinventarier			200	200	200
Köksutrustning			350	350	350

Planerat fastighetsunderhåll

Planerat underhåll i kommunens lokaler förstärks när anslaget höjs med 7,8 mkr inför 2023 och inkluderar även driftförbättrande- och säkerhets-höjande åtgärder.

Norrgårdens förskola, nybyggnation

I Norrgårdens förskola var en rotrenovering planerad under 2021. Förstudien visade dock större och mer omfattande ombyggnadsbehov än vad som planerats. En ny förskola projekteras nu som kan inrymma fler avdelningar och byggas mer lokaleffektiv. Bedömningen är att investeringskostnaden beräknas bli betydligt dyrare än de ursprungligen avsatta 40,5 mkr. Total beräknad investeringskostnad uppgår nu till 60 mkr.

Malmens skola 2-parallell inkl särskola

Malmens skola tillhör de centrala grundskolorna och elevantalet bedöms öka i området. Byggnaden är i dagsläget trång och i dåligt skick. I genomförd lokalutredning konstateras att rivning och nybyggnation är att föredra för att tillgodose framtida lokalbehov för skolverksamhet inom kommunen. Malmens skola utökas till en tvåparallell F-6-skola och kommer även att inrymma lokaler för grundsärskolan årskurs 1-6. Byggnationen utförs i etapper. I första etappen byggs en parallell och grundsärskola samt att specialtytor dimensioneras för två paralleller. Befintlig skola rivs. I andra etappen byggs skolan till med en parallell. Beräknad investeringskostnad cirka 312 mkr.

Ny förskola centralt i Kumla

I centrala Kumla färdigställs ett stort antal lägenheter de närmaste åren och ett nytt område anläggs kring Idrottsparken. Medel anslås för en ny förskola med plats för 8 avdelningar. Förskolan kommer bidra till att antalet platser utökas centralt, samtidigt som den kommer möta upp behovet som uppstår vid nybyggnation i området. Total beräknad investeringskostnad uppgår till 62,5 mkr.

Kök och matsalar, diverse skolor

Ekeby-, Fylsta- och Hagaskolans kök ska anpassas så att kapaciteten utökas i matsalarna för att säkerställa en god miljö och ett effektivare nyttjande av lokalerna.

Vialundskolan, I-Huset ombygg till lärosal

Behovet av fler platser i årskurs 7–9 de kommande åren innebär en utökning av lokaler på Vialundskolan. Vialundskolans I-hus ska därför byggas om för att tillskapa fler lärosalar. Beräknad investeringskostnad 22,5 mkr.

Hemgården, personalutrymmen och kök

Omklädningsrum för personal, jourrum och kök ska åtgärdas vid Hemgårdens avdelning vid Sannaheds vårdboende.

LSS-platser, 10 boendeplatser

Kommunen har behov av 10 LSS-lägenheter inom en snar framtid. Förstudie utförs under 2023. LSS-gruppboende som kan byggas ut eller byggas om är utbyggnad av Rosinas väg med 7 platser och utbyggnad av Stenebrunn med 2 platser. Det planeras även för utflytt från Odengatan med 5 LSS-platser som ersätts med 6 nya platser som KFAB ska bygga.

Ny lokal för park, gata och kommunfastigheter

Projektering genomförs under 2023 för att etablera en ny lokal i Via-området som ska inrymma park-avdelning, gatuavdelning och kommunfastigheters personal, material och fordon.

Reservkraft verksamhetsfastigheter

Medel anslås för att säkra upp vår verksamhet för yttre påverkan genom att löpande bygga ut reservkraften i våra prioriterade fastigheter.

Klimatinvesteringar

I huvudsak avser anslaget en fortsatt utbyggnad av solcellsanläggningar som är nödvändiga för att öka användandet av förnyelsebar energi och nå målet i Kumla kommuns miljöprogram. Planering pågår för installation vid Djupadalsbadet, Sannaheds vårdboende och Idrottshuset.

Miljöstationer

Återvinningsstationer för källsortering ska tillskapas under kommande år.

Lokalvårdsinventarier

Investeringsanslaget avser löpande utbyte av städutrustning, skurmaskiner med mera.

Köksutrustning

Avser fasta inventarier i kök som kokgrytor, varmluftsugnar, diskmaskiner, kyl- och frysanläggningar i kommunfastigheters lokaler.

Samhällsbyggnadsförvaltningens (miljö- och byggverksamhet) investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringar nettokostnad (ram)	35 078	27 349	3 987	256	0
Procentuell förändring	-30,7%	-22,0%	-85,4%	-93,6%	-100,0%
Totalstation, plan och geodata			210		
Exploatering*			3 777	256	

* Specificeras i bilaga.

Totalstation

En av de två totalstationerna som används vid bland annat utsättningar och inmätningar ska ersättas med ny. Den andra totalstationen byttes för ett år sedan.

Exploatering

I investeringsbudgeten anslås bara den del av exploateringen som betingar ett långsiktigt anläggningsvärde och inte avyttras i och med tomtförsäljningen. De exploateringsområden som här avses specificeras mer i sin helhet i bilaga 3.

Samhällsbyggnadsförvaltningens (teknisk verksamhet) investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	53 837	21 199	20 450	21 700	21 000
<i>Procentuell förändring</i>	<i>173,2%</i>	<i>-60,6%</i>	<i>-3,5%</i>	<i>6,1%</i>	<i>-3,2%</i>
Utbyte av kommungemensamma fordon			2 500	3 500	3 500
Arbetsmaskiner			2 600	2 800	1 600
Planerat beläggningsunderhåll, gator			7 000	7 500	8 000
Gatubelysning, utbyte LED-lampor			500	500	500
Förebyggande belysningsunderhåll			400	400	400
Genomförande cykelplan			3 000	3 000	3 000
Genomförande säkra skolmiljöer			500	500	500
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder, Kvarteret Rörläggaren			250		
Industrispår Kvarntorp			200		
Strategiska markförvärv			3 500	3 500	3 500

Utbyte av kommungemensamma fordon

Avser inköp av miljöklassade fordon för att ersätta de äldsta och mest slitna i kommunens gemensamma fordonspark.

Arbetsmaskiner

Under 2023 ska en redskapsbärare (Wille) och en traktor införskaffas för att gatuenheten ska ha en driftsäker maskinpark.

Planerat beläggningsunderhåll, gator

Planerat beläggningsunderhåll på kommunens gator och vägar förstärks med 1,0 mkr inför 2023.

Gatubelysning, utbyte LED-lampor

Arbetet avser fortsatt utbyte av gatubelysning med gamla kvicksilverarmaturer. Moderna LED-lampor är väsentligt mer energieffektiva, miljövänliga och har längre livslängd.

Förebyggande belysningsunderhåll

Avser förebyggande arbete med utbyte av el-kablar och fundament i samband med VA-investeringar.

Genomförande cykelplan

Samhällsbyggnadsnämnden antog plan för genomförande av cykelplanen under 2018. För 2023 planeras för förlängning av befintliga gång- och cykelvägar vid Östra gatan och Älvesta. Den

budgeterade nivån på 3 mkr är ett bruttoanslag även om statlig medfinansiering från Trafikverket kan komma att ske.

Genomförande av säkra skolmiljöer

Anslaget ska användas för att förbättra trafikmiljön runt förskolor och skolor.

Trafiksäkerhetshöjande åtgärd kvarteret Rörläggaren

I och med genomförande av detaljplan för kvarteret Rörläggaren kommer trafiksituationen att förändras. För att tillgänglighet och trafiksäkerhet i kvarteret ska upprätthållas ska en projektering genomföras för att därefter vidta åtgärder.

Industrispår Kvarntorp

Industrispåret i Kvarntorp har efter besiktningsanmärkningar rustats upp under 2021 och 2022. För att undanröja de sista anmärkningarna och bibehålla framkomlighet på spåret ska ytterligare 0,2 mkr investeras under 2023.

Strategiska markförvärv

Medel anslås för att köpa in mark som i förlängningen är nödvändig för framtida exploateringsområden.

Samhällsbyggnadsnämnds driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	99 081	106 493			
Lokal- och fastighetskostnader	99 581	98 580			
Kapitalkostnader	60 140	57 489			
Övriga kostnader	68 651	51 313			
Intäkter	-289 461	-286 205			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	37 992	27 670	41 882	51 611	57 160
<i>Procentuell förändring</i>	<i>16,9%</i>	<i>-27,2%</i>	<i>51,4%</i>	<i>23,2%</i>	<i>10,8%</i>
Ombudgeteringar innevarande år		4 795			
Helårseffekt 2023-2025			-3 100		
Personalkostnadsförändring			7 057	3 747	1 298
Övriga prisjusteringar netto			-898	-2 240	-2 351
Kapitalkostnadsjustering			5 094	8 722	6 602
Ombudgetering och ramjustering			-791		
<i>Ny verksamhet</i>					
- Driftkompensation SBF			4 200		
- Driftkompensation för exploatering			50		
- Bidrag vägföreningar, lokalhållande gator			300		
- Miljöskydd			900		
- Projektledare kommunfastigheter			900		
- Förstudie kontinuitetsplanering, reservkraft			500	-500	
Driftbudgetram	29 866	32 465	41 882	51 611	57 160

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022. Här avses engångsåtgärder under 2022 med 3 100 tkr.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har uppräknats med 3,1 procent för budget 2023, för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnadspålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnadspålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generellt uppräknats med 3,3 procent för budget 2023. Samhällsbyggnadsnämnden har dessutom kompenserats för höjda energipriser med 1 000 tkr och för externa hyresökningar har 263 tkr anslagits. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent. Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna har justerats enligt avskrivningsplan vilket inkluderar samtliga budgeterade investeringar för 2022 samt nya investeringar 2023–2025.

Ombudgetering och ramjustering

Avser förstärkning till utvecklingsportföljen för införandemedel i samband med it-investeringar och motsvarande reducering för avskrivningar hos berörda nämnder. Här ingår även ombudgetering av en hållbarhetstjänst till kommunledningsförvaltningen.

Ny verksamhet

Avser generell driftkompensation till **samhällsbyggnadsnämnden** för kostnadsjusteringar: tillkommande **exploateringsområden** och utökat bidrag till **vägföreningar** med lokalhållande gator. Resurs för **miljöskyddshandläggare** och **projektledare** till kommunfastigheter har anslagits. En förstudie avseende kontinuitetsplanering för **reservkraft** ska genomföras.

Affärsdrivande verk

Affärsdrivande verk

Verksamhetsbeskrivning

Kommunens affärsdrivande verksamheter, vatten- och avloppsverket samt renhållningsverket, hör organisatoriskt till samhällsbyggnadsnämnden. Verken redovisas separat i budgeten eftersom de är helt finansierade av abonnenter via fastställda taxor.

Vatten och avloppsverk

Vatten- och avloppsverkets uppdrag är att producera dricksvatten och rena avloppsvatten. Vid Blacksta vattenverk framställs dricksvatten. Det naturliga grundvattnet i åsen förstärks med råvatten från Tisaren. I avloppsverket renas avloppsvatten från alla abonnenter i Kumla kommun. För att transportera dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten finns ett omfattande ledningsnät. Det dricksvatten som produceras försörjer även delar av Hallsbergs kommun.

Renhållningsverket

Renhållningens uppdrag är att ta hand om hushållens avfall inklusive slam. Hushållsavfallet sorteras i två fraktioner, kompost och brännbart, det komposterbara avfallet omvandlas sedan till biogas. Återvinningscentralen i Kvarntorp tar hand om rest- och grovavfall samt trädgårdsavfall.

Prioriterade områden

Kommunen hålls rent och fritt från nedskräpning

Med en växande kommun ska en hög standard upprätthållas och det ska vara rent och snyggt i bostadsområden såväl som stadskärnan. För att upprätthålla en bra service planeras för ökad tillgänglighet på återvinningscentralen och utredning inleds om fastighetsnära insamling.

Proaktiva och regelbundna underhåll och reinvesteringar med fokus på den tekniska infrastrukturen

För att säkra en fortsatt fungerande dricksvattenförsörjning och avfallshantering krävs långsiktigt hållbara reinvesteringar och underhåll. Inom prioriteringen kommer förvaltningen bland annat fokusera på underhållsplanering av VA, utreda nya taxor och planera inför det kommunala ansvaret för förpackningsinsamling.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Samhällsbyggnadsnämndens fjärde mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att *"Samhällsbyggnadsnämnden levererar en god teknisk välfärd"*. Med en växande kommun krävs långsiktigt hållbart underhåll och reinvesteringar. Genom långsiktiga reinvesteringar kan kommunen även i framtiden leva upp till en hög standard där medborgare och företagare vill bo och verka. Inom målet prioriteras proaktiva och regelbundna underhåll och reinvesteringar med fokus på trygghet och säkerhet av kommunens tekniska infrastruktur. Målet avser de tjänster som Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller inom exempelvis vatten, avlopp, och renhållning.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

De affärsdrivande verken har två uppföljningsmätt som följs upp under 2023, Dessa uppföljningsmätt ingår inte i den måluppfyllelse som påverkar överfört resultat för samhällsbyggnadsnämnden. Detta eftersom affärsverkens resultat regleras direkt mot respektive kollektiv. Inom det tekniska området

kommer nämnden arbeta vidare med frågor om dricksvattenförsörjning utifrån Vätternvatten och VA-plan. Långsiktiga underhållsplaner som underlag för budget ska tas fram för befintlig infrastruktur. Nämnden fortsätter att arbeta med aktuella förändringar inom avfallsområdet.

Måluppfyllelse

Affärsdrivande verkens uppföljningsmätt 2023

Strategiskt område: Kvalitet i kärnverksamhet	Uppföljningsmätt	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Samhällsbyggnadsnämnden levererar en god teknisk välfärd	Mängden restavfall som skickats till förbränning	50%	Nytt mått 2023	Grönt > 10% Gult 10-7% Rött < 7%
	Kvaliteten på kommunalt dricksvatten	50%	Inga anmärkningar (2021)	Grönt Tjänligt vatten Gult Tjänligt vatten med upp till 3 anmärkningar Rött Ett eller fler tillfällen med otjänligt vatten
Antal uppföljningsmätt: 2		100%		

Affärsdrivande verkens volymmätt 2019-2023

Volymmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	30,00	30,00	30,00	31,00	31,00
- därav VA-verk	18,00	18,00	18,00	19,00	19,00
- därav renhållningsverk	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00
Producerad vattenmängd km ³	2 805	3 102	2 971	2 805	2 805
Antal VA-abonnemang, räkningar/månad	4 638	4 670	4 677	4 640	4 700
Antal abonnemang, komposteringsprojekt	4 630	4 647	4 769	4 672	4 700
Antal RH-abonnemang, räkningar/månad	5 078	5 067	5 290	5 092	5 000
Antal hämtade sopkärl, 1000-tal	211	210	210	211	210

De affärsdrivande verken beräknas ha ungefär samma omfattning och volym som under 2022.

VA-verket investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	37 971	42 441	16 577	10 300	5 000
<i>Procentuell förändring</i>	<i>114,5%</i>	<i>11,8%</i>	<i>-60,9%</i>	<i>-37,9%</i>	<i>-51,5%</i>
Ledningar, VA-renovering			5 000	5 000	5 000
Åtgärder vattenverket inklusive vattentorn			8 000	5 300	
Exploatering VA-områden*			3 577		

* Specificeras i bilaga.

Ledningar, VA-renovering

Behovet av att förnya ledningsnätet ökar allt eftersom nätet åldras och därför har ett arbete påbörjats för att identifiera var risk för störning och konsekvens är störst. Vid renovering av va-nät sker även en separering av dagvatten från spillvatten vilket minskar belastning på reningsverket och minskar risken för överbelastning vid kraftiga regn. För upprustning av VA-ledningar avsätts årligen ett anslag med 5 mkr.

Åtgärder vattenverk och vattentorn

Vattenverket producerar cirka 2,8 miljoner m³ dricks-vatten/år. För att trygga vattenförsörjning samt

distribution krävs större investeringar inom de närmaste åren. Tyngdpunkten ligger på Kumla vattentorn samt Hällabrottets vattentorn som har en rad brister enligt statusbedömningar. Vattenverkets desinfektionsförmåga har i analys bedömts låg och för att åtgärda detta ska UV-ljus installeras på Blacksta vattenverk.

Exploatering VA-områden

I investeringsbudgeten anslås bara exploaterings-utgifter som betingar ett långsiktigt anläggningsvärde och anslutningsavgifterna balanserar kommande års avskrivningar.

VA-verket driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	10 476	10 771			
Lokal- och fastighetskostnader	9 101	9 393			
Kapitalkostnader	7 843	9 266			
Övriga kostnader	23 167	24 601			
Intäkter	-54 066	-54 031			
Regleringspost	3 479	0			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	0	0	0	0	0
<i>Procentuell förändring (bruttoomslutning)</i>	<i>-1,2%</i>	<i>6,8%</i>			
Ackumulerat resultat	1 668	1 668			
Driftbudgetram	0	0	0	0	0

Allmänt

De affärsdrivande verksamheterna inom samhälls-byggnadsnämnden; vatten- och avloppsverk samt renhållningsverket erhåller ingen driftbudgetram eftersom de är taxefinansierade verksamheter.

Taxan för va-avgiften indexregleras årligen och nu föreslås en höjning med 7,84 procent under 2023. Va-verket har nu ett positivt ackumulerat resultat vilket innebär att över tid har kostnaderna understigit avgiftsintäkterna.

Renhållningsverkets investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	0	3 300	600	2 800	0
<i>Procentuell förändring</i>			-81,8%	366,7%	
Containers för matavfall			600		
Sopbil				2 800	

Containers för matavfall

Det finns i dagsläget tre containrar för matavfall. Dessa lastas varje dag med matavfall från våra hushåll och körs på torsdagar till Karlskoga Energi. Två av dessa behöver nu bytas då konstruktionen är dålig och försvårar transport och tömning.

Renhållningsverkets driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	7 057	6 859			
Lokal- och fastighetskostnader	2 075	5 425			
Kapitalkostnader	733	1 062			
Övriga kostnader	16 255	11 650			
Intäkter	-24 382	-24 086			
Regleringspost	-1 738	-910			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	0	0	0	0	0
<i>Procentuell förändring (bruttoomslutning)</i>	16,4%	-4,3%			
Akkumulerat resultat	-3 659	-4 569			
Driftbudgetram	0	0	0	0	0

Allmänt

De affärsdrivande verksamheterna inom samhällsbyggnadsnämnden; vatten- och avloppsverk samt renhållningsverket erhåller ingen driftbudgetram eftersom de är taxefinansierade verksamheter. Renhållningstaxan indexregleras årligen och i nuläget beräknas en höjning med 23 procent under 2023.

Renhållningsverket har ett negativt ackumulerat resultat vilket innebär att över tid har kostnaderna överstigit avgiftsintäkterna.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Myndighetsnämnden ansvarar för tillstånd och tillsyn som rör den bebyggda miljön såsom bygglov och förhandsbesked, miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. Nämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen (2010:900), tillsynsmyndighet enligt miljöbalken, kontrollmyndighet enligt livsmedelslagstiftningen samt är kommunens trafiknämnd vilket exempelvis innebär att besluta om lokala trafikföreskrifter, besluta om ärenden rörande parkeringstillstånd för rörelsehindrade, flytt av fordon med mera. Nämnden ansvarar också för bostadsanpassning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen består av tre verksamhetsgrenar varav enheterna bygglov, miljö samt trafik och gata arbetar på uppdrag av myndighetsnämnden.

Resurserna för myndighetsnämndens uppdrag och verksamhet ligger inom Samhällsbyggnadsnämndens budget. Myndighetsnämnden bestämmer över resurserna för den politiska verksamheten inom nämndens ansvarsområde.

Prioriterade områden

Kartläggning och dokumentation av rutiner

Nämnden kommer fortsätta påbörjat arbete med att kartlägga och dokumentera rutiner för handläggning och bedömning. Förutsägbara och väl motiverade bedömningar ger hållbara beslut som accepteras hos medborgare samt företag och bidrar till ökat förtroende för kommunen som organisation. Kommande förändringar i lagstiftningen medför översyn av förändrade rutiner och handläggningsprocesser.

Ständiga förbättringar och tillgänglighet

För att möta medborgares och kunders behov behöver nämnden arbeta löpande med ständiga förbättringar av verksamheten. Med en växande kommun ökar behovet av en organisation som kan tillgodose fler verksamhetsområden med olika kompetenser. Genom en utvecklad samverkan mellan kommuner skapas utbyte av erfarenheter och kunskaper. Tillgänglighet är en fortsatt prioriterad fråga för att nämnden ska kunna möta de förväntningar som finns på en modern kommun, i form av bland annat digitala tjänster och möjlighet att snabbt och enkelt få svar på de frågor som uppkommer.

Hållbar utveckling

Kumla är en tillväxtkommun med en god bebyggd miljö samt bra levnadsförhållanden. För att upprätthålla och även i framtiden vara en attraktiv kommun ska utvecklingen ske hållbart, socialt och ekologiskt. En prioriterad fråga för myndighetsnämndens är att arbeta med planering för att säkerställa resurser för genomförande av nämndens uppdrag. Utifrån sitt uppdrag bidrar nämnden till att främja en hållbar utveckling, säkerställa att den bebyggda miljön är säker samt medverka till att även kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö i Kumla. Tillsammans med den ordinarie ärendehandläggningen är kommunens program för ekologisk hållbarhet, avfallsplan samt nämndens tillsynsplaner och kontrollplaner centrala verktyg i arbetet för ett hållbart Kumla.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att ***”Kommunens medborgare och kunder är trygga med de demokratiska processerna och att all handläggning av ärenden inom förvaltningen sker rättssäkert”***. Målet syftar till att både säkerställa att förvaltningen har en trygg och rättssäker myndighetsutövning där ärenden handläggs enligt beslutade krav, regler och rutiner, men också att ansökningsprocesser är lätta att förstå av medborgare. Kommunikation om fattade beslut ska förmedlas på ett lättförståeligt sätt som är anpassat utifrån individen.

Nämndens andra mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Kommunens medborgare, kunder och företag är nöjda med service, bemötande och tillgänglighet i de kontakter de har med förvaltningen”***. Förvaltningen ska ge god service, vara tillgängliga och ge ett bra bemötande i samtliga kontakter med medborgare och kunder. Målet syftar till att säkerställa en snabb, enkel och effektiv handlägningsprocess med god service och tydlighet. Kontakt ska ske utifrån medborgarfokus och nämnden ska arbeta för att erbjuda olika digitala lösningar för förenklad kontakt och ökad medborgarnytta.

Nämndens tredje mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att ***”Myndighetsnämnden bidrar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö”***. Målet syftar till att förvaltningen i sitt tillsynsarbete arbetar i enlighet med miljöbalken samt plan- och bygglagen och därigenom bidrar till en tillgänglig, säker och sund miljö i Kumla och för kommunens invånare.

Nämndens fjärde och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, är att ***”Kommunens kontroll och rådgivning bidrar till trygga livsmedel”***. Målet syftar till att förvaltningen i sin rådgivning och livsmedelskontroll ska bidra till säkra livsmedel, skydd för djurs och människors hälsa, värna konsumenternas intressen.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Demokrati och dialog

Under 2023 och framåt ska nämnden se över och regelbundet uppdatera rutiner, utifrån förändringar i lagstiftningen. För att alla medborgare ska ha möjlighet att förstå beslut och ansökningsprocesser kommer nämnden se över kommunikationen utåt. För att få information om hur medborgare uppfattar handlägningsprocessen, kommer nämnden undersöka hur ett underlag, exempelvis genom enkäter, kan utformas. Resultatet från enkäten ska utgöra underlag till eventuella förändringar som bidrar till en kommunikation som är inkluderande och lätt att förstå samtidigt som handlägnings- och beslutsprocessen är fortsatt rättssäker.

Service och tillgänglighet

Nämnden kommer fortsätta att utveckla digitaliseringen som påbörjats inom bygglov genom ByggRs robot. Inom tillsynshandläggningen så kommer utvecklingen av e-tjänster att utredas utifrån befintliga moduler till Ecos. Med nya verktyg kommer rutiner och processer behöva att ses över så handläggning och beslutsfattande blir rättssäker, samtidigt som en hög service och tillgänglighet upprätthålls. Med en hög digitaliseringsgrad i samhället, förväntar sig medborgare att exempelvis tidsbokning, ansökningsprocesser och beslut finns tillgängligt digitalt. Nämnden kommer utreda möjligheten för medborgare att på ett enkelt sätt boka tid via kommunens hemsida som ett led i att möjliggöra en förbättrad service och tillgänglighet.

Kvalitet i kärnverksamheten

Inom miljöenheten respektive bygglovsenheten kommer förvaltningen utveckla tillsynen genom digitala verktyg. Digitala verktyg ger en effektivare handläggning som samtidigt behåller rättssäkerheten och underlättar uppföljning. Verksamheternas resurser planeras och nyttjas så effektivt som möjligt för att säkerställa att nämndens uppdrag kan genomföras. Tillsyn och kontroll sker enligt upprättade tillsynsplaner och kontrollplaner.

Måluppfyllelse

Myndighetsnämndens uppföljningsmått 2023

Strategiskt område: Demokrati och dialog	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Kommunens medborgare och kunder är trygga med de demokratiska processerna och att all handläggning av ärenden inom förvaltningen sker rättssäkert	Antal överklagade ärenden med formella fel i kontakten med medborgare eller kunder	20%	1 (2021)	Grönt < 2 Gult 2-3 Rött > 3
Strategiskt område: Service och tillgänglighet	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Kommunens medborgare, kunder och företag är nöjda med service, bemötande och tillgänglighet i de kontakter de har med förvaltningen	Handläggningstid från komplett ärende till beslut för bygglov, nybyggnad av enbostadshus och tvåbostadshus.	20%	28 dagar (2021)	Grönt < 28 dagar Gult 28-35 dagar Rött > 35 dagar
	Handläggningstid för anmälan av anläggande av värmepumpar från komplett anmälan	20%	Nytt mått 2023	Grönt < 10 dagar Gult 10-15 dagar Rött > 15 dagar
Strategiskt område: Kvalitet i kärnverksamhet	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Myndighetsnämnden bidrar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö	Andel genomförda planerade aktiviteter i tillsynsplan enligt miljöbalken	20%	87% (2021)	Grönt > 90% Gult 90-80% Rött < 80%
Kommunens kontroll och rådgivning bidrar till trygga livsmedel	Andel genomförda aktiviteter i kontrollplan för livsmedel	20%	80% (2021)	Grönt > 90% Gult 90-80% Rött < 80%
Antal uppföljningsmått: 5		100%		

Myndighetsnämndens volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	-	-	-	-	-
Antal tillsynsbesök, enligt Livsmedelslagen	121	117	116	121	121
Antal tillsynsbesök, enligt Miljöbalken	107	158	126	107	107
Antal inkomna bygglovsansökningar	186	205	346	200	200
Antal beslut om bostadsanpassning	109	69	62	130	130
Antal trafikärenden	93	132	108	134	134

Myndighetsnämndens verksamhet under 2023 bedöms vara ganska oförändrat i volymomfång mot 2022.

Myndighetsnämndens driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	384	363	363		
Lokal- och fastighetskostnader	0	0	0		
Kapitalkostnader	0	0	0		
Övriga kostnader	14	73	71		
Intäkter	0	0	0		
Verksamhetens nettokostnad (ram)	398	436	436	462	477
<i>Procentuell förändring</i>	<i>-6,8%</i>	<i>9,5%</i>	<i>0,0%</i>	<i>6,0%</i>	<i>3,2%</i>
Personalkostnadsförändring (lön/po)			23	13	4
Övriga prisjusteringar netto			3	2	3
Driftbudgetram	428	436	462	477	484

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har uppräknats med 3,1 procent för budget 2023, för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnads-pålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket

ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnadspålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generell uppräknats med 3,3 procent för budget 2023. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent. Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet är organiserad i tre avdelningar - park, kultur och fritid. Verksamheterna bidrar till att skapa meningsfull fritid genom upplevelser och att ge förutsättningar för kreativitet, hälsa och bildning.

Inom den **förvaltningsövergripande verksamheten** ingår även besöksnäringsutveckling och informationsverksamhet. Den inbegriper förmedling av besöksinformation samt utveckling av besöksmål för alla åldrar i vår kommun. Våra prioriterade områden är Kumla stadspark, Kvarntorps friluftsområde och Konsten i Kumla. Ett av länets största besöksmål är skulpturområdet Konst på Hög som består av ett 30-tal konstverk skapade av nationellt och internationellt erkända konstnärer. Här ligger också huvudansvaret för kommunens evenemangsverksamhet så som nyårsfirande, marknader och event.

Parkavdelningen sköter parkanläggningar, gatuplanteringar, idrotts- och lekplatser samt naturområden och naturvård på kommunal mark. I Kumla finns ett 40-tal parker och grönområden som underhålls för rekreation, lek och naturupplevelser för boende och besökare. Parkavdelningen ansvarar för skötseln av kommunens skogar. Parkavdelningen handhar även grönyteskötsel på skol- och förskolegårdar, bostadsgårdar och fastighetsgårdar.

Kulturavdelningen ansvarar för biblioteket, allmän kultur och väntjänsten. Allmän kultur omfattar stöd till studieorganisationer och kulturföreningar, programverksamhet, museiverksamhet, kulturminnesvård, Konst på Hög och utställningsverksamhet. Biblioteket erbjuder kostnadsfri tillgång till media samt vägledning och handledning i hur olika media kan användas. Biblioteket omfattar huvudbibliotek med vuxen- och barnavdelning, biblioteksbus och Boken-kommer-service till äldre. Biblioteket arbetar med läsfrämjande arbete genom Läsresan, gåvoböcker, bokpresentationer och bokcirklar. Stor del av arbetet sker i samarbete med förskola och grundskola.

Kultur- och fritidsnämnden stödjer också genom anställda kulturkonsulenter föreningen Väntjänsten som driver en telefonjour med uppdragsverksamhet, organiserar brukarråd och ombud för äldre. Dessutom har Väntjänsten besöksverksamhet och anordnar gemenskapsträffar med kulturaktiviteter på tio olika platser i kommunen.

Fritidsavdelningen ansvarar för folkhälsofrågor, föreningsstöd samt idrotts- och fritidsanläggningar, som Djupadalsbadets bad och camping, Kumlahallen, ishallen och idrottsplatser. Avdelningen ansvarar också för kommunens två fritidsgårdar och den rastverksamhet som bedrivs dagtid på kommunens tre högstadieskolor. Samt handlägger och utövar till syn över kommunala registreringspliktiga lotterier.

Prioriterade områden

Tillväxt

Kumla kommun växer, samtidigt finns en nationell prognos där vi väntas bli allt färre i arbetsför ålder vilket gör att samhällets resurser minskar. Förutom att det folkhälsofrämjande arbetet blir allt viktigare för att människor ska hålla hela arbetslivet, innebär det en utmaning att ställa om och effektivisera organisationen för att förse medborgarna med de förväntningar och krav som finns på det offentliga.

Digitalisering

Digitaliseringen i samhället sker i en aldrig tidigare skådad snabb takt, så också inom kultur- och fritid. För nämndens verksamheter innebär det en ökad efterfrågan på digitalservice och digitala besöksupplevelser än tidigare, där audioguider, QR-koder och digitala mötesplatser bara är några exempel. Den snabba utvecklingen riskerar dock att lämna vissa grupper av människor utanför som av olika skäl inte har tillgång till digitala verktyg eller har svårigheter att hantera dem, till exempel till följd av språkkunskaper, ålder eller en funktionsvariation. Biblioteket är här en viktig arena för att motverka digitalt utanförskap, vilket ställer nya krav på verksamheten och dess utformning.

Biologisk mångfald och klimatförändringar

Den biologiska mångfalden är hotad och allt fler invasiva arter etablerar sig i vår naturmiljö. Detta riskerar att förändra förutsättningarna för livsmedelsförsörjningen och jordbruket och på sikt vår framtida överlevnad. Klimatförändringarna innebär ökad förekomst av extremväder så som torka och kraftiga skyfall. Behovet av att ställa om är omedelbart, så väl för att klara ekonomi och verksamhet när klimatet förändras som att trygga förutsättningarna för framtida generationer.

Barn och ungas psykiska och fysiska hälsa

Sedan 1980-talet har andelen barn och unga som rapporterar någon form av psykisk ohälsa fördubblats. Samtidigt är allt fler stillasittande under större delen av sin vakna tid. Detta trots att det finns ett tydligt samband mellan fysisk aktivitet och psykiskt välbefinnande. Här finns en viktig utmaning för kultur- och fritidsnämnden att vända utvecklingen och stimulera barn och unga båda till fysisk aktivitet, men också en meningsfull fritid i trygga och tillgängliga miljöer.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att **”Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp för kultur- och fritidsnämnden. Ung Fritids verksamhet ska ge barn och ungdomar verktyg att öka sin delaktighet i att utöva sina intressen och hantera sina liv på bästa möjliga sätt”**. År 2040 är Kumla en framstående kommun när det gäller omsorg för både unga och gamla. Här tar vi hänsyn till varandras olika behov och det är nära till det stöd du behöver. Det finns naturliga mötesplatser som alla upplever trygga. Demokrati och dialog är en viktig del för att skapa respekt och hänsyn för varandras olikheter. Därför ska Ung Fritids verksamhet ge barn och ungdomar verktyg att öka sin delaktighet i att utöva sina intressen och hantera sina liv på bästa möjliga sätt. Det är av avsevärd vikt att både flickor och pojkar kan stärka sitt demokratiska inflytande. Både flickor och pojkar ska kunna utöva sina intressen och hantera sina liv på bästa möjliga sätt och på samma villkor.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att **”Fler människor ska, oavsett individuella och geografiska förutsättningar, ha tillgång till ett brett och varierat utbud inom kultur och fritid”**. Tillgänglighet i kultur- och fritidsutbudet är en central del för att minska socioekonomiska skillnader, motverka segregation och utanförskap. För att Kumla kommun ska bli en mer inkluderande kommun ska fler människor, oavsett individuella och geografiska förutsättningar, ha tillgång till ett brett och varierat utbud inom kultur och fritid.

Nämndens tredje mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att **”Kommunens parker och grönområden ska hålla hög standard och uppmuntra till utevistelse och aktivitet”**. Vistelse i naturen är en viktig del i det folkhälsofrämjande arbetet för god fysisk och psykisk hälsa. För att stimulera till detta ska kommunens parker och grönområden hålla hög standard och uppmuntra till utevistelse och aktivitet.

Nämndens fjärde mål, avseende kvalitet i kärnverksamhet, är att **”Det ska finnas en mångfald av attraktiva mötesplatser för kommunens medborgare”**. Mötesplatserna är centrala för att ge alla kommuninvånare möjlighet till en meningsfull och aktiv fritid i olika former. Mötesplatserna kan vara fysiska eller digitala och kännetecknas av rekreation, upplevelse, kreativitet, lärande, delaktighet och fysisk aktivitet. För att möta människors olika behov och intressen är det viktigt med ett stort utbud av mötesplatser av god kvalitet. Kultur- och fritidsnämnden ska därför verka för att det ska finnas en mångfald av attraktiva mötesplatser för kommunens medborgare.

Nämndens femte och sista mål avseende kvalitet i kärnverksamhet är att **”Alla invånare känner sig välkomna på lika villkor. Det läsfrämjande arbetet med barn och ungdomar ska prioriteras och utvecklas”**. Kultur- och fritidsnämnden menar att biblioteket är en viktig del i det livslånga lärandet och för att motverka digitalt utanförskap. Alla invånare ska därför känna sig välkomna till biblioteket på lika villkor. Det läsfrämjande arbetet med barn och ungdomar ska prioriteras och utvecklas.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Verksamhetsplaneringen för kultur- och fritidsnämnden sker årsvis och avdelningsvis med utgångspunkt i visionen och kultur- och fritidspolitiska programmet, innevarande års internbudget samt övriga relevanta styrdokument. I verksamhetsplanerna anges verksamhetsinriktningar inom de olika verksamheterna och aktiviteter utifrån dessa styrdokument. Arbetet sker bland annat under verksamheternas planeringsdagar där aktivitetsplanerna formuleras utifrån de fastställda uppföljningsmått. Utvecklingen följs regelbundet upp under året.

Aktiviteter som redan är planerade för år 2023 är bland annat att skapa en digital upptäcktsfärd och skattjakt i stadsparken. Insatsen påverkar målet om service och tillgänglighet och uppföljningsmålet Antal digitala besöksupplevelser.

Arbete kommer också fortgå för att utveckla Kumlasjöområdet. Det gäller så väl badet och campingen, som själva parkmiljön med entréer och byggnader för allmänhet, evenemang och föreningsliv. Under 2023 kommer förstudien att slutföras för att kunna gå vidare med byggnation. I sin helhet förväntas projektet stimulera målområdena om trygga och välskötta miljöer samt service och tillgänglighet med tillhörande uppföljningsmätt om nöjdhetsgraden med parkskötseln och andel unga som rör sig i snitt 60 minuter per dag.

I syfte att locka fler besökare till Ung fritids mötesplatser fortsätter arbetet med att skapa ändamålsenliga och attraktiva mötesplatser. I dagsläget finns två mötesplatser, Kvisten och Kumlaby. För att öka andelen ungdomsproducerad verksamhet arbetar Ung fritid med att få ungdomarna att vara motorn i verksamheten. Det sker genom att utveckla mötesplatserna i dialog med ungdomarna och engagera dem i vilka aktiviteter som ska erbjudas. Men också stötta ungdomarna i att själva utföra och leda delar av aktiviteter.

Föreningservice jobbar med att ge ett brett stöd till Kumlas föreningar. Det handlar exempelvis om att stötta föreningarna i att söka föreningsbidrag, anordna utbildningsinsatser, men också om att ge stöd till nya föreningar som vill starta upp och även att utveckla och bygga nya idrottsanläggningar. Ung fritid har även fritidshjälpen, där fritidsledare stöttar ungdomar som vill bli aktiva inom någon idrott eller föreningslivet. Arbetet stimulerar målsättningen om en mångfald av attraktiva mötesplatser och uppföljningsmålet om ökat antal deltagartillfällen i idrottsföreningar.

En medborgardialog planeras genomföras för att i förlängningen öka nöjdhetsgraden med biblioteksverksamheten. Utöver det pågår också ett samverkansprojekt för att öka läsförståelsen hos barn och unga i samverkan med nämnd för livslångt lärande.

Måluppfyllelse

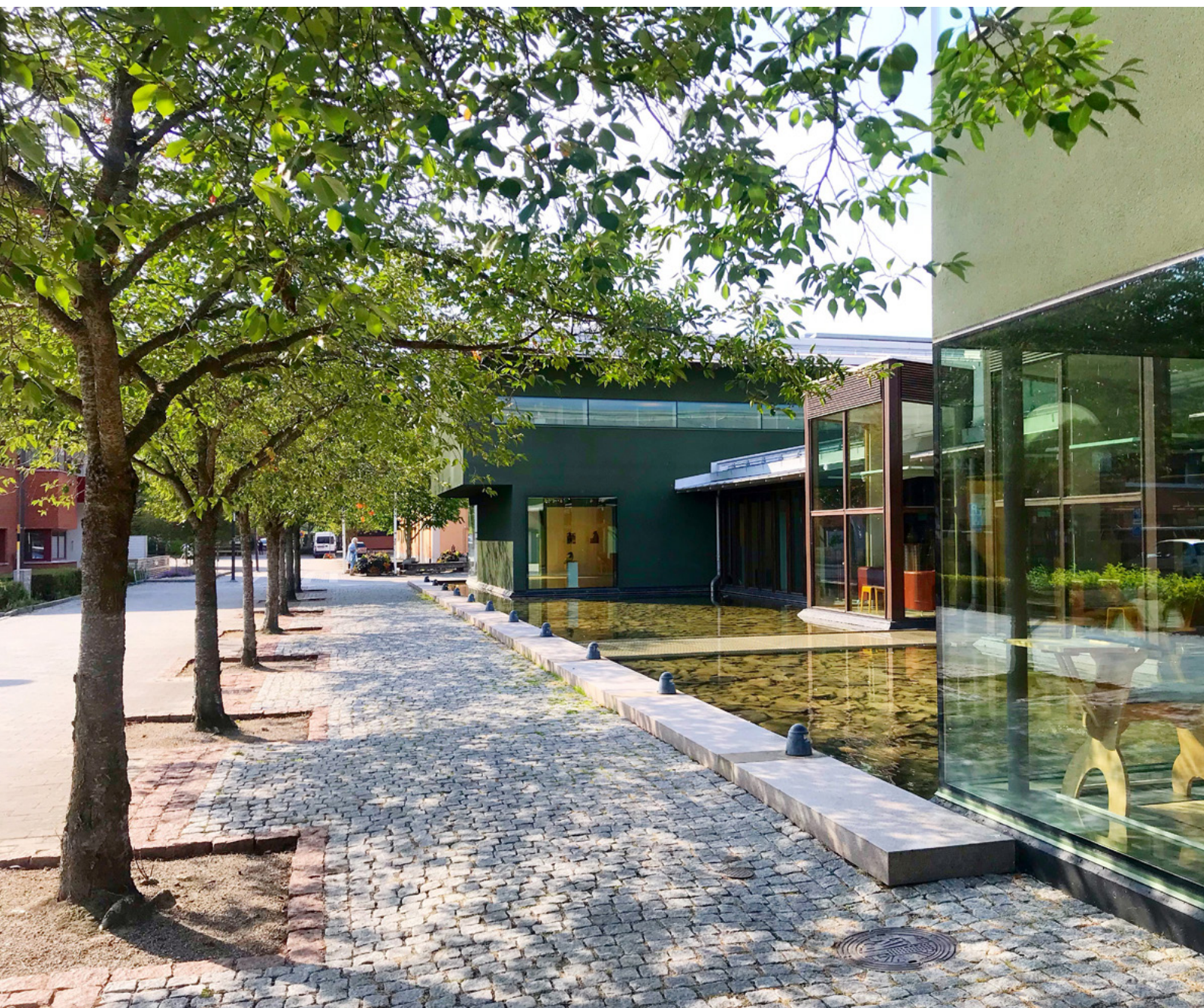
Kultur- och fritidsnämndens uppföljningsmått 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmått	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp för kultur- och fritidsnämnden. Ung Fritids verksamhet ska ge barn och ungdomar verktyg att öka sin delaktighet i att utöva sina intressen och hantera sina liv på bästa möjliga sätt.	Andel ungdomsproducerad verksamhet	15%	12% (2021)	Grönt > 14% Gult 14-12% Rött < 12%
Service och tillgänglighet				
Fler människor ska, oavsett individuella och geografiska förutsättningar, ha tillgång till ett brett och varierat utbud inom kultur och fritid.	Antal digitala besöksupplevelser	15%	Nytt mått 2022 (5 st, 2021)	Grönt > 9 Gult 9-7 Rött < 7
	Andel unga som uppger att de rör sig i snitt 60 minuter per dag	10%	51% (2020)	Grönt > 50% Gult 50-45% Rött < 45%
Kvalitet i kärnverksamhet				
Kommunens parker och grönområden ska hålla hög standard och uppmuntra till utevistelse och aktivitet	Andelen positiva till hur parkerna i kommunen sköts	10%	84% (2019)	Grönt > 85% Gult 85-80 % Rött < 80 %
Det ska finnas en mångfald av attraktiva mötesplatser för kommunens medborgare	Antal besök på Ung Fritids mötesplatser	15%	8 183 besök (2021)	Grönt > 9 000 Gult 9 000-7 000 Rött < 7 000
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	10%	22 (2020)	Grönt > 26 Gult 26-24 Rött < 24
Alla invånare känner sig välkomna på lika villkor. Det läsfrämjande arbetet med barn och ungdomar ska prioriteras och utvecklas	Antal utlånade medier till barn och unga	15%	80 148 (2021)	Grönt > 95 000 Gult 95 000-90 000 Rött < 90 000
	Nöjdhetsgraden med bibliotekets utbud av aktiviteter	10%	Nytt mått 2022	Grönt > 70 % Gult 70-50 % Rött < 50 %
Antal uppföljningsmått: 8		100%		

Kultur- och fritidsnämndens volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	87,66	88,00	86,75	88,00	87,85
Antal besök på biblioteket	214 951	139 875	114 116	223 000	223 000
Antal utlånade media på biblioteket	146 854	147 137	133 842	153 000	150 000
Anral besök på Djupadalsbadet	206 609	151 023	114 374	225 000	225 000
Antal campingnätter	2 848	2 386	3 928	3 000	3 500
Antal besök mötesplatser Ung Fritid/år	6 243	5 648	8 183	8 000	9 000

Antal besökare på biblioteket ligger kvar på samma nivå som 2022, medan antal utlånad media beräknas minska med 3 000. Besöksantalet väntas med andra ord återgå till vad som varit normalnivåer innan pandemin. Minskningen av antalet utlån baseras på utlånen innan pandemin. Antal besökare på Djupadalsbadet ligger kvar på samma nivå som 2022, verksamheten börjar återhämta sig från pandemin och kultur- och fritidsnämnden tror på ett normalår. Dock är denna verksamhet väldigt väderberoende, en dålig sommar påverkar antalet besökare. Antal campingnätter beräknas öka med 500, vilket beror på en ökad campingtrend. Besök hos Ung Fritid beräknas öka med 1 000, vilket förklaras av att fritidsgården Kvisten etablerats ordentligt i de nya lokalerna i Kyrkskolan.

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	3 174	7 065	5 250	4 370	4 875
<i>Procentuell förändring</i>	-66,1%	122,6%	-25,7%	-16,8%	11,6%
Parkinvesteringar enligt plan			800	800	800
Lekplatsinvestering enligt plan			300	500	300
Inventarier förvaltningsgemensamt			500	500	500
Inventarier nya idrottshallen			600		
Maskiner och fordon, parkavdelning			1 775		2 125
Konstinköp/utsmyckning, Kvarntorp			900	600	600
Konstinköp/utsmyckning			50	50	50
RFID-utrustning			225		
Stärka Fritidsbanken, nya inventarier			100	100	100
Utegyms, Kumlabby 2024 och Åbytorp 2025				400	400
Parkeringsplats, Djupadalsbadet				700	
Motorstadion, luftstaket				720	

Parkinvesteringar enligt plan

Årligt anslag som ska användas till förbättringar och utveckling i kommunens samtliga parkområden.

Lekplatsinvesteringar enligt plan

Årligt anslaget som i huvudsak avser att användas för reinvesteringar i äldre lekplatser. Anslaget planeras höjas vartannat år för att då kunna återställa en större lekplatsanläggning.

Inventarier, förvaltningsgemensamt

Årligt inventarieanslag som avser hela förvaltningens verksamhetsområden. Anslaget har höjts med 0,2 mkr inför 2023.

Inventarier nya idrottshallen

Avser inköp av inventarier och utrustning till den nya idrottshallen som förväntas stå klar under 2023.

Maskiner och fordon

Anslaget för 2023 avser inköp av en traktor och traktorkärra till parkavdelningen.

Konstinköp och utsmyckning, Kvarntorp

Avser fortsatt utsmyckning av Kvarntorp och Konst på Hög, det höjda anslaget under 2023 beror på att vi erhållit ett årligt bidrag från Region Örebro län på 0,3 mkr för satsningar på Konst på Hög, som inte nyttjades under 2022.

Konstinköp och utsmyckning

Anslaget avser nyanskaffning av konst till kommunens offentliga lokaler och miljöer.

RFID-utrustning

Nuvarande tre utlånings- och återlämningsstationer med redervationsdel installerades 2014 och behöver nu bytas ut.

Fritidsbanken

För att stärka Fritidsbankens utbud anslås ett årligt investeringsanslag.

Kultur- och fritidsnämndens driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	40 353	44 359			
Lokal- och fastighetskostnader	36 754	37 886			
Kapitalkostnader	3 132	2 984			
Övriga kostnader	29 210	29 396			
Intäkter	-30 084	-33 220			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	79 365	81 405	86 245	95 298	96 973
Procentuell förändring	2,3%	2,6%	5,9%	10,5%	1,8%
Ombudgeteringar innevarande år		7 734			
Helårseffekt 2023-2025					
Personalkostnadsförändring (lön/po)			2 916	1 549	536
Övriga prisjusteringar netto			1 409	855	872
Kapitalkostnadsjustering			162	149	267
Ny verksamhet					
- Driftkompensation för exploatering			3		
- Simskola			100		
- Sommarlovsaktiviteter			250		
- Idrottshall, hyra och vaktmästare				6 500	
Driftbudgetram	80 248	89 139	86 245	95 298	96 973

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har uppräknats med 3,1 procent för budget 2023, för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnads-pålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnads-pålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generellt uppräknats med 3,3 procent

för budget 2023, dessutom har ett riktat anslag med 383 tkr för externa hyresökningar anslagits. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent. Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna har justerats enligt avskrivningsplan vilket inkluderar samtliga budgeterade investeringar för 2022 samt nya investeringar 2023–2025.

Ny verksamhet

Avser driftkompensation för nya **exploateringsområden** och gratis **simskola** för barn 6–8 år och utökade **sommarlovsaktiviteter** för barn och unga.

Nämnd för livslångt lärande

Nämnd för livslångt lärande

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltning för livslångt lärande ansvarar för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och för gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning och kulturskola. Nämnd för livslångt lärande omfattar 21 förskolor, 11 grundskolor, gymnasieskola och vuxenutbildning samt grundsärskola, gymnasiesärskola och kulturskola. All verksamhet styrs av skollagen, läroplaner och kursplaner samt nämnd för livslångt lärande antagna mål och medel.

Förskolans uppdrag är att stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Förskolan styrs av skollag och läroplan och är det första steget i utbildningen som ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Utbildningen bedrivs av alla som arbetar i förskolan där förskollärarna har ett särskilt ansvar för undervisningen. Förskolan vänder sig till barn mellan 1–5 år. Allmän förskola innebär att barn över 3 år erbjuds en avgiftsfri placering på 15 timmar i veckan. Kommunen erbjuder även omsorg på obekvämt arbetstid på förskolan Björnen. Ett alternativ till den kommunala förskolan i Kumla är pedagogisk omsorg, som bedrivs av tre dagbarnvårdare i sina egna hem och i en lokal, där förskolans läroplan är vägledande men inte styrande. Det finns också en fristående förskola, Fjärilen, samt en fristående pedagogisk omsorg som alternativ till den kommunala verksamheten. Förskolan ska utgå från barnens behov, omsorg, utveckling och lärande som bildar en helhet. Utvecklingspedagogerna och digitaliseringsstödare samt specialpedagogerna stödjer rektorerna i det arbetet för att stötta och utveckla verksamheterna med en god kvalitet.

Grundskolan är obligatorisk och omfattar tio år. Syftet med grundskolans verksamhet är att utveckla elevens kunskaper och öva färdigheter samt i samarbete med hemmen främja elevens utveckling till ansvarsställande människa och samhällsmedborgare. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleven för aktiva livsval och ligga till grund för fortsatt utbildning. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Verksamheten styrs av Skollagen och Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11.

Elever med intellektuell funktionsnedsättning har möjlighet att gå i **grundsärskolan** istället för grundskolan. Grundsärskolan ska ge elever med funktionsnedsättning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevens förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling, förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Grundsärskolan består av nio årskurser. I den obligatoriska grundsärskolan finns två spår, eleven läser antingen ämnen eller träningskola och läsa ämnesområden. De båda undervisningsformerna är individanpassade och har också olika kurs- och timplaner. En elev kan vara integrerad i en annan skolform. Det betyder att eleven är inskriven i en skolform, till exempel grundskolan, men får sin utbildning i en annan skolform, till exempel grundsärskolan.

Chefen för **elevhälsan** leder arbetet inom den centrala elevhälsan som består av skolsköterskor, skolläkare, kuratorer, skolnärvarocoacher, psykologer och logoped. Den centrala elevhälsan arbetar ute på skolorna tillsammans med rektor och skolans personal. Fokus ska ligga på hälsofrämjande och förebyggande arbete för att stödja alla elevers utveckling mot målen.

Kulturskolan bedriver frivillig verksamhet i inom musik och kultur. Kulturskolan ska stå öppen för alla grundskoleelever och gymnasieungdomar som önskar delta, även förskolebarn kan få ta del av viss verksamhet. Verksamheten samverkar med grundskolan i kulturprojekt där de estetiska ämnena används i det ordinarie skolarbetet. Kulturskolan söker bidrag för Skapande Skola, med syfte att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Temus (Teater och musik i skolan) är en grupp med representanter från alla skolor, samt tjänstepersoner från den egna förvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen som utgör en referensgrupp som planerar och fördelar föreställningar till kommunens grundskoleelever.

Naturskolan är en verksamhet, inte en grundskola. Naturskolans mål och syfte är att öka intresset för, och skapa goda förutsättningar för, naturorienterande ämnen. Naturskolan tar främst emot elever från grundskolans årskurser F-6 och distribuerar NTA-lådor till verksamheterna. Verksamheten bygger på utomhuspedagogik och ett undersökande arbetssätt och arbetet bedrivs utifrån teman.

Familjens Hus erbjuder ett samlat stöd till föräldrar, blivande föräldrar och ungdomar 0–6 år. Syftet med verksamheten är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsa hos barn och ungdomar och deras föräldrar. I Familjens Hus finns barnmorskemottagning, barnavårdscentral, öppen förskola och kurator.

Gymnasieskolan är en frivillig skolform för ungdomar 16–19 år. Varje kommun är skyldig att på egen hand eller i samverkan med andra kommuner erbjuda ett allsidigt utbud av de 16 nationella programmen. Kumla kommun har samverkansavtal med länets övriga kommuner för att uppfylla skyldigheten. Därutöver bedrivs gymnasieutbildning på icke sökbara utbildningar inom vuxenutbildningens organisation.

Kumla kommun har ett **aktivitetsansvar** som innebär en skyldighet att hålla sig informerad om sysselsättningen hos ungdomar 16–19 år som inte går i gymnasieskolan, och att erbjuda dem lämpliga aktiviteter. Enheten ansvarar även för uppföljning av Kumlas elever i andra huvudmäns gymnasieskolor. Ungdomar utan sysselsättning erbjuds aktiviteter i samarbete mellan introduktionsprogrammen, Arbetsmarknads- och integrationsenheten och socialförvaltningen.

Vuxenutbildningen i Kumla har sina lokaler i Skofabriken, på Stationsgatan, i Kvarntorp samt i Folkets Hus. Verksamheten består av särskild vuxenutbildning, grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare, SFI. I samverkan med länets övriga kommuner anordnas en rad yrkesutbildningar utifrån statsbidragsförordningen om regionalt yrkesvux. Samverkan med Arbetsmarknads- och integrationsenheten och Arbetsförmedlingen bedrivs för att öka sysselsättningen bland ungdomar och nyanlända. Inom samverkan ansvarar Vuxenutbildningen för seniorrestaurangen på Kvarngården och caféverksamhet i anslutning till biblioteket.

Prioriterade områden

Barngruppernas storlek

Förskolan i Kumla har större barngrupper än vad som rekommenderas av Skolverket och det är en prioriterad fråga för förvaltningen att stärka möjligheterna att rekrytera och behålla pedagoger och säkerställa att alla barn bemöts på ett professionellt sätt. Barngruppernas storlek har i snitt legat på 15,7 barn det senaste året medan rikssnittet ligger på 14,8. Förskolan har höga sjuktal både vad gäller korttidsfrånvaro och långtidssjukskrivningar där arbetsrelaterad psykisk ohälsa är en orsak till frånvaron. Vi ser i enkäter (OSA, Medarbetarenkäten, Kvalitetsenkäten) att områdena återhämtning och hög arbetsbelastning är stora utvecklingsområden för förskolans personal. I förvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning är ett av målen att höja kvaliteten genom att öka antalet förskollärare i förskolan. Målet är att två av tre personal per avdelning är förskollärare. Idag ligger siffran på ungefär 45 procent förskollärare i verksamheten

Rektors förutsättningar

Rektors arbete har stor effekt på elevernas måluppfyllelse och vi behöver säkerställa att våra rektorer har goda förutsättningar. Läsåret 2019/20 hade en rektor i de kommunala grundskolorna i Sverige i genomsnitt ansvar för 28 lärare. I Kumla kommun är bedömningen att rektor/bitr. rektor ansvarar för fler medarbetare i genomsnitt. I ett arbetsmiljöperspektiv är det viktigt att rektorer och bitr. rektorer har ansvar för ett rimligt antal medarbetare.

Elevhälsan

Elevhälsans uppdrag är i första hand att fokusera på att arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser för att möta elevernas behov och skapa en lärandemiljö så att eleverna lyckas nå målen och avsluta skolan med fullständiga betyg. Ökat elevantal och svårighet med att rekrytera skolsköterskor bidrar till att vi behöver se över personalsammansättningen både till antal och kompetens. Ett av elevhälsans viktigaste arbete är att bidra till elevernas välmående och motverka psykiska ohälsa.

Måluppfyllelse

Förvaltningens viktigaste uppgift är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola, det vill säga att ge barn och elever de kunskaper, färdigheter och förmågor som krävs för att fungera som medborgare i ett demokratiskt samhälle samt förbereda för vidare studier och arbetsliv. Utifrån våra analyser av skolornas resultat ser vi att skillnaderna mellan våra skolors resultat måste minska. Det är av stor vikt att undervisning och lärande fortsätter att utvecklas på ett sådant sätt att alla skolformer inom nämndens ansvarsområde kan bidra till att samtliga barn och elever ges likvärdiga möjligheter utifrån individuella förutsättningar och behov. Lärande och utveckling ska inte begränsas av faktorer som kön, socioekonomisk situation eller andra bakgrundsfaktorer. Förvaltningen gör jämförelser av resultat utifrån dessa faktorer för att uppmärksamma eventuella effekter, samt genomför satsningar för att minska konsekvenserna av dessa. Vi ser att det fortfarande finns skillnader som kan bero på exempelvis socioekonomiska förutsättningar, och förvaltningen behöver fortsatt prioritera detta arbete. Detta arbete genomförs med exempelvis utveckling av kollegialt lärande och riktade satsningar för elevernas bästa.

Kompetensförsörjning

En viktig förutsättning för att förvaltningen ska lyckas är att kunna rekrytera och behålla personal med rätt kompetens för uppdraget. Detta har blivit svårare under de senaste åren och svårigheterna förväntas öka även de kommande åren. Förutom pedagogernas arbetsmiljö handlar det om att kunna erbjuda konkurrenskraftiga löner.

Digital utveckling

Den digitala satsningen är en del i detta och innefattar samtliga skolformer. Förväntningarna på användning av it-verktyg är att nya och bättre arbetsformer för lärande ska utvecklas, både för elever och för pedagoger, som utgår ifrån individuella förutsättningar och behov. Detta leder i sin tur till högre måluppfyllelse och bättre resultat för eleverna.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen behöver fortsätta förena arbetet med att utveckla individernas kunskaper och samtidigt tillgodose efterfrågan på arbetsmarknaden. Fortsatt arbete med matchning av dessa perspektiv krävs.

Lokalförsörjning

Stora utmaningar som prioriteras att arbeta med är frågor som bara delvis ägs av förvaltning för livslångt lärande – standarden på lokaler och behovet av fler lokaler. Eftersom Kumlas befolkning växer krävs nybyggnation av förskole- och skollokaler, liksom renovering av gamla lokaler. Planeringen för lokaler ska anpassas efter rådande läroplaner för att ge barn och unga goda lärmiljöer. Det ska därtill präglas av hållbarhetstänkande och kostnadseffektivitet, samt ta tillvara arbetsmiljömässiga erfarenheter.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att **”Verksamheterna ska ha god dialog med vårdnadshavarna”**. Enligt skollagen ska vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i grundskolan och fritidshemmet erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen, och samverkan och god dialog med vårdnadshavare är en prioriterad fråga för förvaltningen. Målet följs upp genom en enkätundersökning till vårdnadshavare i kommunen. Här ser vi att det finns behov av att utveckla formerna för enkäter då det är låg svarsfrekvens på vissa enheter, samt följa upp resultatet tillsammans med vårdnadshavarna på ett mer systematiskt sätt.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att **”Vårdnadshavarna ska anse att Kumla kommun erbjuder en bra verksamhet”**. Vårdnadshavarnas nöjdhet med verksamheten som helhet mäts för att få en bild av hur de upplever sina barns förskola eller skola.

Nämndens tredje mål, avseende service och tillgänglighet, är att **”Vuxenutbildningen ska vara flexibel”** som syftar till att studerande ska kunna kombinera sysselsättning med studier.

Nämndens fjärde mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, är att **”Förskolan och skolan i Kumla ska vara trygga verksamheter”**. I skollagen har ett förtydligande kring huvudmannens ansvar införts, för att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero på varje skola. Detta började gälla den 1 augusti 2022 och är fortsatt en prioriterad fråga för nämnd för livslångt lärande.

Nämndens femte och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, är att **”Skolorna i Kumla ska ha hög måluppfyllelse”**. Målet ökad måluppfyllelse mäts genom resultaten på nationella proven samt

behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, vilka är viktiga mål för att mäta hur väl verksamheten når upp till de nationella målen. En ökad måluppfyllelse är prioriterat för att alla barn och elever i Kumla ska få de bästa förutsättningarna och möjligheter till vidare studier och arbete.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Förskolorna och grundskolorna ska vara jämställda

Säkerställa att det finns ett systematiskt jämställdhetsarbete i samtliga verksamheter.

Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen och tillförsäkras studiero på förskolor och skolor

Verksamhetscheferna kommer att ha fokus på barns inflytande och studiero vid sina verksamhetsbesök och därefter tillsammans analysera observationerna för att ta fram en gemensam planering för fortsatt arbete.

Barn och elever ska erbjudas en verksamhet av hög kvalitet

Fortsätta arbeta med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer och enheter, följa upp och analysera resultat för att kunna vidta rätt åtgärder ser förvaltningen som ett högt prioriterat område. Att utveckla undervisningens kvalitet i förskolan och grundskolan, genom exempelvis resultatkonferenser, satsningar för att stärka språkutvecklingen i förskolan, och riktade insatser inom vissa ämnen där vi ser en låg måluppfyllelse. Att använda oss av digitalisering för att utveckla undervisningens kvalitet i förskolan och skolan. Förvaltningen har tagit fram digitaliseringsplaner från förskola till vuxenutbildning. Förskolan har även fått statsbidrag riktat mot kvalitetssäkrande åtgärder som delvis har använts för att rekrytera en IKT-pedagog riktad mot förskolan. Studerandes, inom vuxenutbildningen, möjligheter att kombinera studier med annans sysselsättning ökas genom till exempel handledningstillfällen på kvällstid. Studieresultat och etablering på arbetsmarknaden för nyanlända förbättras genom yrkesinriktad SFI och förbättrat språkstöd inom yrkesvuxenutbildningar. Utprovad modell för kortutbildade implementeras i ordinarie verksamhet.

Måluppfyllelse

Nämnd för livslångt lärandes uppföljningsmätt 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmätt	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Verksamheterna ska ha god dialog med vårdnadshavarna	Vårdnadshavarnas nöjdhet med information och dialog med personalen på sitt barns förskola och skola	15%	72% (2021)	Grönt > 80% Gult 80-70% Rött < 70%
Service och tillgänglighet				
Vårdnadshavarna ska anse att Kumla kommun erbjuder en bra verksamhet	Vårdnadshavarna är på det hela nöjda med verksamheten i förskola och grundskola	10%	85,3% (2021)	Grönt > 85% Gult 85-80% Rött < 80%
Vuxenutbildningen ska vara flexibel	Studerande ska anse att det går bra att förena studier vid vuxenutbildningen med annan sysselsättning, gäller ej yrkesvux	5%	Nytt mått 2022	Grönt > 75% Gult 75-65% Rött < 65%
Kvalitet i kärnverksamhet				
Förskolan och skolan i Kumla ska vara trygga verksamheter	Andelen av vårdnadshavarna som upplever förskolan som en trygg verksamhet	15%	92% (2022)	Grönt > 90% Gult 90-80% Rött < 80%
	Elevernas upplevda trygghet i skolan, grundskolan	15%	88% (2022)	Grönt > 85% Gult 85-75% Rött < 75%
Skolorna i Kumla ska ha hög måluppfyllelse	Andelen elever i årskurs tre och sex som klarat de nationella proven	15%	-6%-enheter (2019)	Grönt >= 0-3 procentenheter Gult -3 till -6 procentenheter Rött < -6 procentenheter (i relation till riksgenomsnittet)
	Andelen elever i årskurs nio som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram	20%	0,87/74,5% (2022)	Grönt > 1,0 av riksgenomsnittet Gult 1,0-0,9 Rött < 0,9
	Andelen kursdeltagare som har avslutat med godkända betyg inom SFI	5%	Nytt mått 2023	Grönt > 1,0 av riksgenomsnittet Gult 0,9-1,0 Rött < 0,9
Antal uppföljningsmätt: 8		100%		

Nämnd för livslångt lärandes volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	756,00	728,00	734,00	720,00	726,00
- därav barn och utbildning	707,00	680,00	680,00	685,00	686,00
- därav gymnasieutbildning	29,00	20,00	16,00	10,00	13,00
- därav vuxenutbildning	20,00	28,00	38,00	25,00	27,00
Antal barn i förskola och familjedaghem	1 393	1 390	1 354	1 382	1 411
Antal i barn i fritidshem	1 173	1 166	1 094	1 102	1 067
Antal barn i förskoleklass	287	306	309	296	315
Antal elever i grundskolan exkl. asyl	2 638	2 656	2 715	2 762	2 808
Summa förskolebarn och grundskoleelever	4 318	4 352	4 378	4 440	4 534
Antal elever på John Norlandergymnasiet, individuellt program	125	65	26	20	31
- varav från annan kommun eller asylsökande	29	13	0	2	8
Antal gymnasieelever i andra kommuner	785	831	870	876	814
Summa gymnasieelever folkbokförda i Kumla kommun	881	883	896	894	837
Antal elever i Vuxenutbildning	400	440	500	500	500

Vi ser en fortsatt ökning av antalet barn och elever inför kommande års budget. Hur lagändringen om uppsökande verksamhet för att nå barn över 3 år som inte går i förskolan kommer att påverka antalet barn i förskolan är svårt att prognosticera. Det betydligt färre elevantalet i gymnasieskolan är lite missvisande, då det korrekta antalet för 2022 var 857 elever.

Nämnd för livslångt lärandes investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Belopp i tkr</i>					
Investeringar nettokostnad (ram)	1 993	3 259	2 700	5 300	2 900
<i>Procentuell förändring</i>	<i>8,6%</i>	<i>63,5%</i>	<i>-17,2%</i>	<i>96,3%</i>	<i>-45,3%</i>
Inventarier förvaltningsgemensamt			1 900	2 000	2 100
Utemiljö, grundskola och förskola			600	600	600
It-investering, Chromebooks grundskola			200	200	200
Inventarier, ny avdelning Norrgården				2 500	

Inventarier, förvaltningsgemensamt

Avser ett årligt inventarieanslag till hela förvaltningen för livslångt lärande och prioriteras och fördelas enligt nämndens förslag. Avser alltså även kulturskolan, gymnasiet och vuxenskolans investeringsbehov.

Utemiljö, grundskola och förskola

Avser upprustning av diverse utemiljöer i grundskola och förskolor med även med inriktning på lärmiljöer utomhus.

Chromebooks grundskolan

Investeringsanslag för inköp av Chromebooks för att möta den förväntade ökningen av elevantalet i grundskolan kommande år.

Nämnd för livslångt lärandes driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	429 861	444 905			
Lokal- och fastighetskostnader	91 140	93 703			
Kapitalkostnader	4 487	2 889			
Övriga kostnader	218 927	220 898			
Intäkter	-116 001	-110 046			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	628 414	652 349	687 105	709 965	721 766
<i>Procentuell förändring</i>	<i>1,7%</i>	<i>3,8%</i>	<i>5,3%</i>	<i>3,3%</i>	<i>1,7%</i>
Ombudgeteringar innevarande år		3 659	-2 809		
Helårseffekt 2023-2025			-3 823		
Personalkostnadsförändring			27 780	14 751	5 109
Övriga prisjusteringar netto			9 923	6 335	6 474
Kapitalkostnadsjustering			28	354	218
Ombudgetering och ramjustering			-123		
<i>Ny verksamhet</i>					
- Volymökning, förskola, grundskola och gymnasieskola			2 800		
- Utökad studietid, lagändring			480	1 420	
- Utökad lovskola, lagändring			500		
Driftbudgetram	636 371	656 008	687 105	709 965	721 766

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022. Här avses avdrag för färre barn och elever vid avstämningen mot budgeterad nivå och reglering av statsbidrag samt engångskostnader för arbetskläder.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har uppräknats med 3,1 procent för budget 2023, för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnads-pålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnads-pålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generellt uppräknats med 3,3 procent för budget 2023. Förutom detta har nämnden kompenserats med 1,1 mkr för externa hyresökningar och med 1,2 mkr som köpkraft för ökade livsmedelskostnader. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent. Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna har justerats enligt avskrivningsplan vilket inkluderar samtliga budgeterade investeringar för 2022 samt nya investeringar 2023–2025.

Ombudgetering och ramjustering

Avser förstärkning till utvecklingsportföljen för införandemedel i samband med it-investeringar och motsvarande reducering för avskrivningar hos berörda nämnder.

Ny verksamhet

Befolkningsprognosen för 2022 ligger till grund för beräkningen av **volymförändringen** av förväntat **barn- och elevantal**. Nettopriserna per barn för förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola har justerats upp i enlighet med prisförändringar. Prognosen visar att antalet barn i förskola och grundskola ökar. Det prognostiserade barnantalet stäms av mot det faktiska utfallet den 30 mars 2023. Ramen förstärks även för utökad **studietid** och **lovskola** avseende läxhjälp.

Socialnämnd

Socialnämnd

Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen består av en stab samt fyra verksamhetsgrenar. Staben utgörs av socialchef, verksamhetschefer, medicinskt ansvarig sjuksköterska, medicinskt ansvarig för rehabilitering, socialt ansvarig socionom (SAS) nämndsekreterare och utredningssekreterare. Staben är ett stöd till verksamheterna gällande att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet inom förvaltningen samt att leda det strategiska utvecklingsarbetet.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Individ- och familjeomsorgen består av fyra enheter. IFO:s arbete utgår från flera lagar såsom socialtjänstlagen, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följer Socialstyrelsens föreskrifter och rekommendationer. All myndighetsutövning inom förvaltningens ansvarsområde är samlad inom IFO och verksamheten har också flera utförardelar.

Familjeenheten arbetar med barn, unga och familjer som behöver stöd. Enheten, som leds av två enhetschefer, består av en handläggargrupp, öppenvården samt ett HVB (hem för vård och boende) och stöd-boende.

Vuxenenheten arbetar med vuxna inom områdena ekonomiskt bistånd, missbruk och beroende, våld i nära relation samt boende. Enheten består av handläggare, boendekoordinator samt "Beroendegruppen" som arbetar med öppenvård till vuxna.

Biståndsenheten arbetar med handläggning av bistånd till äldre och personer med socialpsykiatrisk problematik samt insatser enligt LSS. Enheten består även av boendestödare som utför socialpsykiatriska insatser.

Kvalitet- och utvecklingsenheten är organiserad under IFO men arbetar mot hela förvaltningen. De huvudsakliga uppdragen handlar om att ge stöd till verksamheterna i frågor som gäller utveckling, administration och bemanning.

LSS-omsorgen

LSS-omsorgen verkställer beslutade insatser enligt LSS. Huvudinsatser är grupp- och servicebostäder med särskild service för vuxna, personlig assistans inklusive avlösarservice och ledsagning, daglig verksamhet och kontaktpersoner enligt LSS och Smedstorps korttidsboende för barn och unga samt korttidsboende för unga vuxna. Till LSS-omsorgen hör även sjuksköterska och arbetsterapeut.

Vårdboenden, särskilt boende

Inom förvaltningen finns fem vård- och omsorgsboenden. Akvarellen är beläget strax utanför centrala Kumla och är ett demensboende. Demensboendet Bataljonen och Hemgårdens somatiska vårdboende ligger ute i Sannahed. Kungsgården har delvis sin verksamhet i samma fastighet som Solbacka på grund av evakuering i samband med byggnationen av Kungsparken. Kungsgården och Solbacka har både demens- och somatiska boenden samt korttidsboenden. Dagvård för minnesproblematik drivs i dag i förvaltningens lokaler. Nytt vård- och omsorgsboende byggs av Länsgården Fastigheter AB och beräknas vara klart för inflyttning under 2023. På alla boenden finns omvårdnadspersonal, sjuksköterskor och arbetsterapeuter vilka arbetar runt brukaren.

Hemtjänst

Hemtjänsten är organiserad på Hemtjänstens hus. För varje brukare arbetar ett tvärprofessionellt team. Personer som har svårigheter att sköta hemmet och sin egen omvårdnad, på grund av sjukdom, ålder eller funktionshinder kan bli beviljade hemtjänstinsatser. All hemtjänst i Kumla utförs av kommunen. Hemtjänsten utför olika insatser, till exempel personlig omvårdnad, stöd vid måltider och trygghetslarm. Till hemtjänsten hör även sjuksköterskor och arbetsterapeuter, det vill säga legitimerad HSL-personal.

Prioriterade områden

Framtidens socialtjänst

Utifrån politiska initiativ påbörjade socialförvaltningen sitt utvecklingsarbete "Framtidens socialtjänst" våren 2020, ett arbete som kommer att pågå under flera år. Vissa fokusområden är redan genomförda som ny områdesindelning inom hemtjänsten och projektet fysisk aktivitet inom korttidsvården. Under början av 2023 kommer förvaltningen att arbeta intensivt inför flytt till det nya boendet Kungsparken. Flytten kommer även att innefatta andra inriktningsförändringar för att kunna möta framtida behov inom vård- och omsorgsboende.

Digital utveckling

Socialförvaltningen har den digitala utvecklingen som en del av den totala verksamhetsutvecklingen inte som ett eget spår.

Nära vård

Förvaltningens ledningsgrupp har, tillsammans med socialnämndens presidium och Kumla vårdcentralers ledning, påbörjat Sveriges kommuners och regionens ledarskapsutbildning i "Nära vård". Samarbete med civila samhället – socialnämnden jobbar för ökat samarbete med civila samhället – CROSS, Civilsamhället och Regionens offentliga aktörer i samverkan runt samhällsutmaningar, projektet pågår i två år och under hösten startades kartläggningen av civilsamhället.

Heltidsresan

Inom ramen för styrgrupp Heltidsresan har arbetet påbörjats med att ta fram en ny handlingsplan som ska sträcka sig över perioden maj 2021–2024.

Kompetensförsörjning

En av socialförvaltningens största utmaningar är kompetensförsörjningen. Där målbilden är att bli en mer attraktiv arbetsgivare som använder kompetensen rätt. Där andelen undersköterskor inom vård- och omsorg ska öka där samtliga gruppboende inom LSS-verksamheten ska ha stödpedagoger. Socialförvaltningen har en kompetensförsörjningsplan i syfte att strategiskt och strukturerat arbeta med att öka Kumla kommuns attraktivitet som

arbetsgivare. Till den planer hör en årligen reviderad aktivitetsplan. Vi arbetar systematiskt och fokuserat för att förbättra kompetensen bland våra medarbetare och chefer för att på bästa sätt kunna tillgodose klienternas och brukarnas behov och krav. Att vi har medarbetare i våra verksamheter som har rätt kompetens är en viktig faktor för att nämndens mål ska uppnås.

Nämndens egna politiska målsättningar som förtydligar fullmäktiges målsättningar för förvaltningen

Målsättningarna för nämnden baseras på Framtidens Kumla Vision 2040, fullmäktiges strategiska områden samt kommunens övriga program, policys och riktlinjer. Socialnämnden har inga oprioriterade eller glömda grupper, alla ska få den hjälp de är berättigade till oavsett kön eller etnisk tillhörighet och medborgarna ska utifrån sina förmågor kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Nämndens första mål, avseende demokrati och dialog, är att **"Den upplevda delaktigheten hos våra brukare ska förstärkas"**. Det mått som socialnämnden har under det strategiska området "Demokrati och dialog" bygger på att öka medborgarnas möjlighet till delaktighet så att kommunen på ett ännu bättre sätt kan ta hand om sina invånare.

Nämndens andra mål, avseende service och tillgänglighet, är att **"Den upplevda delaktigheten hos våra brukare ska förstärkas"**. Det mått som socialnämnden har under rubriken "Service och tillgänglighet" ingår i arbetet med att öka delaktigheten, genom att förbättra möjligheterna att få kontakt med hemtjänsten.

Nämndens tredje mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, är att **"Förbättrad livssituation efter kontakt med socialtjänsten"**. Som syftar till att andelen mål inom familjebehandling som efter avslutat ärende ska ha en positiv utveckling.

Nämndens fjärde och sista mål, avseende kvalitet i kärnverksamheten, lyder just **"Kvalitet i våra verksamheter"**. Måtten inom strategiska området "Kvalitet i kärnverksamheterna" ligger till grund för hur vi kan förbättra och kvalitetssäkra våra processer och verksamheter.

Verksamhetsplanering för ökad måluppfyllelse

Verksamhetsplaneringen inom socialförvaltningen sker per verksamhet och utifrån de styrdokument som nämnden har att förhålla sig till. Respektive verksamhet har sina verksamhetsplaner. Dessa antas

av socialnämnden i slutet av varje år inför kommande år – där presenteras de aktiviteter som respektive verksamhet tillsammans har arbetat fram. Nämnden har även en övergripande verksamhetsplan som antas samtidigt. Den största utmaningen ligger därför inte i att förutspå vad som kommer att komma, utan att säkerställa att förvaltningen har förmågan att hantera förändringen.

Måluppfyllelse Socialnämndens uppföljningsmätt 2023

Strategiskt område:	Uppföljningsmätt	Vikt	Senaste mätvärde	Målvärde budget 2023
Demokrati och dialog				
Den upplevda delaktigheten hos våra brukare ska förstärkas	Brukaren får bestämma om saker som är viktiga – daglig verksamhet inom LSS	15%	89% (2021)	Grönt > 25% bästa kommunerna Gult 25-35% Rött < 35%
Service och tillgänglighet				
Den upplevda delaktigheten hos våra brukare ska förstärkas	Hur lätt är det att få kontakt med hemtjänsten	15%	Nytt mått 2023	Grönt > 50% bästa kommunerna Gult 50-70% Rött < 70%
Kvalitet i kärnverksamhet				
Förbättrad livssituation efter kontakt med socialtjänsten	Har den familjehandlande insatsen gett positiva effekter inom familjen	15%	90% (2021)	Grönt > 80% Gult 80-70% Rött < 70%
Kvalitet i våra verksamheter	Antal barn och unga 0-20 år som, i förhållande till antalet kommuninvånare, varit placerade på HVB någon gång under året	15%	Nytt mått 2023	Grönt > 25% bästa kommunerna Gult 25-35% Rött < 35%
	Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst	20%	81% (2020)	Grönt > 50% bästa kommunerna Gult 50-70% Rött < 70%
	Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende	20%	68% (2020)	Grönt > 25% bästa kommunerna Gult 25-35% Rött < 35%
Antal uppföljningsmätt: 6		100%		

Socialnämndens volymmått 2019-2023

Volymmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal årsarbetare	580,00	584,00	580,00	604,02	604,02
- därav förvaltningsgemensamt				16,00	16,00
- därav individ och familjeomsorg				73,00	73,00
- därav LSS-omsorg				175,58	175,58
- därav vård och omsorg				290,94	290,94
- därav HSL-enheten				48,50	48,50
Individ- och familjeomsorg					
Antal vuxna på institution, årsplatser	4,8	5,2	3,9	3,0	4,0
Vårddygn på institution, vuxna	1 159	1 289	1 072	1 000	1 200
Antal barn o unga på institution, årsplatser	0,9	0,7	5,0	1,0	1,0
Vårddygn på institution, barn o unga	212	213	85	400	400
Vårddygn på konsulentstödda familjehem	240	732	483	360	360
Antal hushåll med försörjningsstöd	231	241	199	240	220
- varav hushåll i åldersgruppen 18-24 år	55	34	26	30	30
LSS					
Antal omsorgstagare i särskilt boende	84	94	88	97	97
Antal omsorgstagare med personlig ass.	42	42	40	43	32
Äldreomsorg					
Antal brukare i ordinärt boende	294	260	293	300	300
Antal utförda timmar i ordinärt boende	111 558	124 961	118 728	122 800	122 800
Antal platser på vård- och omsorgsboende	158	157	157	157	196
Antal korttidsplatser	29	28	28	26	23

Inom individ- och familjeomsorgen beräknas antal hushåll med försörjningsstöd minska medan behovet av missbruksvård för vuxna ökar. Då nya vård- och omsorgsboendet Kungsparken öppnar 2023 kommer det att totalt finnas 219 boendeplatser varav 23 är korttidsplatser. Antal personer med personlig assistans enligt LSS har minskat varav några i stället beviljas hemtjänst samtidigt kan ökat antal platser på vård- och omsorgsboende ge minskat behov varför hemtjänsten totalt förväntas oförändrad jämfört med 2022.

Socialnämndens investeringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Investeringsbudget Belopp i tkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investeringar nettokostnad (ram)	1 658	10 900	12 700	1 800	1 900
Procentuell förändring	-7,4%	557,4%	16,5%	-85,8%	5,6%
Inventarier förvaltningsgemensamt			1 100	1 200	1 300
Omvårdnashjälpmedel			600	600	600
Inventarier och IT, Kungsparken			10 000		
Medicinskåp inklusive narkotika- och värdeskåp, lås			1 000		

Inventarier, förvaltningsgemensamt

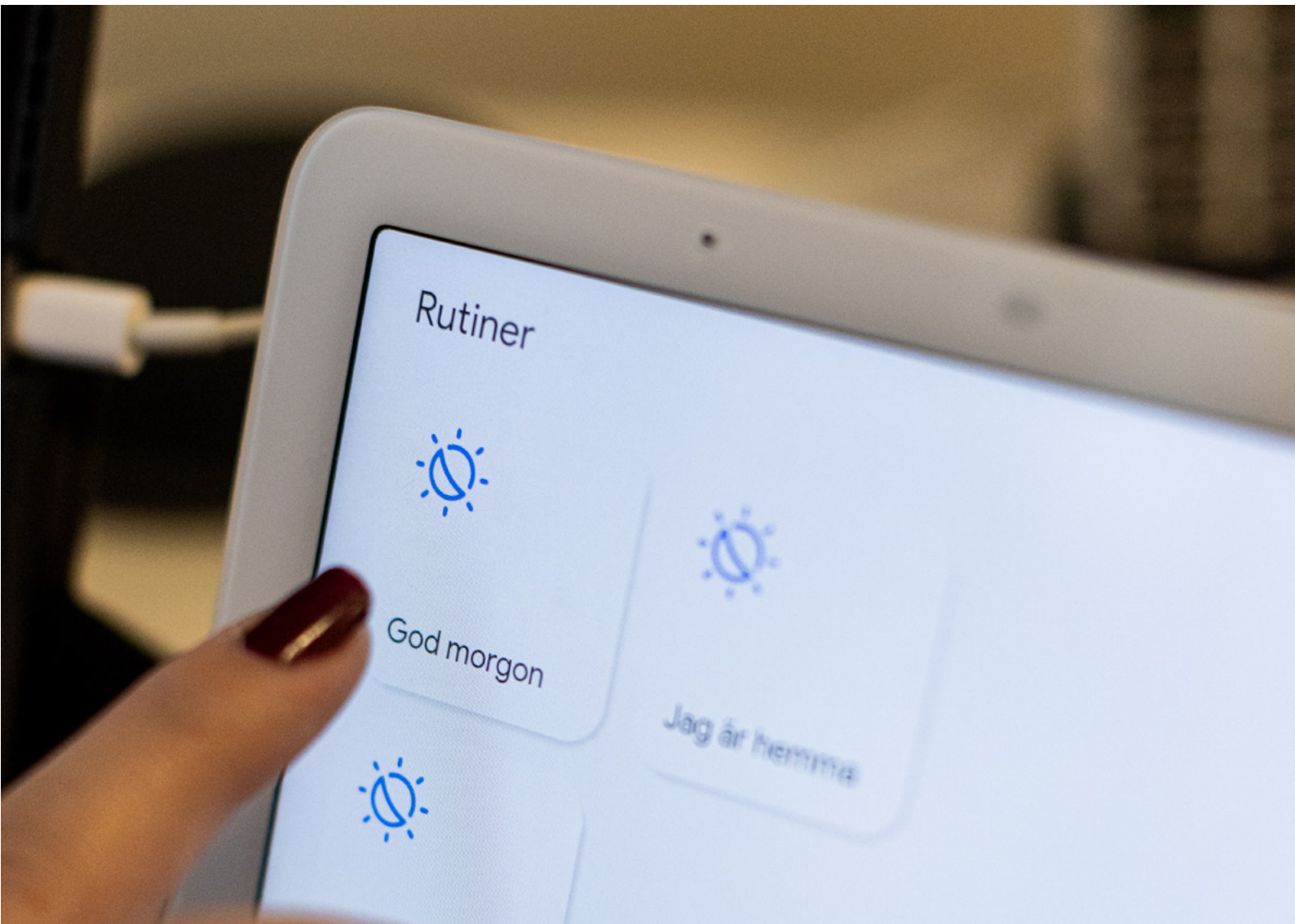
Anslag för löpande utbyte av ålderstigna och slitna möbler inom äldreomsorgen och socialförvaltningens arbetsplatser.

Omvårdnashjälpmedel

Inventarieanslag för ett kontinuerligt behov av att byta ut gamla sängar och installera nya taklyftar inom äldreomsorgens boenden men även för ordinärt boende.

Inventarier, Kungsparken

Till det nya vårdboende anslås medel för inventarier och It-utrustning.

Socialnämndens driftbudgetram 2023 och plan 2024-2025

Driftbudget <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Personalkostnader	385 017	400 845			
Lokal- och fastighetskostnader	53 430	50 359			
Kapitalkostnader	1 031	2 135			
Övriga kostnader	104 351	94 587			
Intäkter	-90 074	-70 369			
Verksamhetens nettokostnad (ram)	453 755	477 557	521 582	539 550	546 507
<i>Procentuell förändring</i>	<i>-1,5%</i>	<i>5,2%</i>	<i>9,2%</i>	<i>3,4%</i>	<i>1,3%</i>
Ombudgeteringar innevarande år		8 573			
Helårseffekt 2023-2025					
Personalkostnadsförändring			26 562	14 104	4 885
Övriga prisjusteringar netto			3 994	2 124	2 157
Kapitalkostnadsjustering			1 149	1 027	-197
Ombudgetering och ramjustering			769		
Ny verksamhet					
-Skor till hemtjänst- och vårdboendepersonal			200		
-Ökade lokalvårdskostnader, Bataljonen			73		
Volymökning Kungsparkens vård- och omsorgsboende			11 278	713	112
Driftbudgetram	470 999	486 130	521 582	539 550	546 507

Allmänt

Budgetramen för 2023 har sin utgångspunkt från fullmäktigebudget 2022 och helårseffekter till följd av denna samt ombudgeteringar gjorda under 2022.

Löne- och prisförändringar

Personalkostnaderna har uppräknats med 3,1 procent för budget 2023, för 2024 med 3,3 procent samt med 3,4 procent för 2025. Personalomkostnads-pålägget anpassas till SKR:s rekommenderade nivå som höjs kraftigt till 44,53 procent för 2023, vilket ska täcka ökade pensionskostnader till följd av avtal och inflation. För sista planåret 2025 har personalomkostnads-pålägget sänkts till 41,32 procent då inflationstakten förväntas plana ut. Övriga externa kostnader har generellt uppräknats med 3,3 procent för budget 2023. Förutom detta har nämnden kompenserats med 0,9 mkr för externa hyresökningar och med 0,4 mkr som köpkraft för ökade livsmedelskostnader. För de kommande planåren har övriga externa kostnader uppräknats med 2,7 procent.

Prisuppräknningen för intäkter uppgår till 2,37 procent och för interna lokalhyror till 2,39 procent för 2023.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna har justerats enligt avskrivningsplan vilket inkluderar samtliga budgeterade investeringar för 2022 samt nya investeringar 2023–2025.

Ombudgetering och ramjustering

Avser avstämning hemtjänstmodell juni 2022.

Ny verksamhet

Medel ha anslagit för **skor till hemtjänst- och vårdboendepersonal** och för utökade lokalvårdskostnader vid Bataljonens äldreboende. Det nya vård- och omsorgsboendet **Kungsparken** beräknas öppnas 1 april 2023 och medel anslås för kostnader i samband med flytt och för ledningsresurs och utökade kostnader för lokaler. Medel för utökade vårdboendeplatser finns tillsvidare budgeterat hos kommunstyrelsen.

Direktiv för de kommunägda bolagen 2023

Kumla Bostäder AB

Ändamål

Kumla Bostäder ska verka i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Kumla och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boinflytande och därmed inflytande i bolaget.

Verksamhet

Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer och med ett samhällsnyttigt perspektiv. Med affärsmässiga principer menas den definition som finns i lag om allmännyttiga bostadsaktiebolag. Huvuduppdraget är att tillgodose direkt eller genom delägda bolag den efterfrågan på bostäder som finns och som inte tillgodoses genom andra privata aktörer på marknaden. I kommunen ska byggas minst 50 hyresrätter per år och då i första hand av privata aktörer. Om så inte sker ska bolaget eller dess dotterbolag i samråd med ägaren genomföra detta. Kumla Bostäder ska vara en naturlig samarbetspartner till Kumla kommun när det gäller att tillhandahålla bostäder för de grupper som av olika skäl hamnat utanför bostadsmarknaden.

Kumla Bostäder ska verka för att Kumla kommuns energi- och klimatmål uppfylls och ska ligga i framkant när det gäller tekniska lösningar på drift- och energiområdet.

Kumla Bostäder ska bidra till Agenda 2030 och agera i enlighet med god ekonomisk, social samt ekologisk hållbarhet.

Kumla Bostäder ska söka samverkan i drift- och skötselfrågor med kommunkoncernens fastighetsorganisationer.

Kumla Bostäder ska öka samverkan med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom att delta i gemensamma upphandlingar.

Kumla Bostäder ska följa upp och avrapportera sin verksamhet enligt kommunens bolagspolicy. I samband med bildande av det gemensamt ägda bolaget med PEAB Bostad AB (PEKUM) ska Kumla Bostäder styrelse tillgodose att samtliga skrivningar i aktieägaravtalet parterna emellan uppfylls. Kumla Bostäder ska sedan kontinuerligt rapportera till Kumla kommun om uppbyggnad och utveckling av bolaget.

Underställningsplikt kommunfullmäktige

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Kumla möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Nedanstående ska anses vara beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt:

- förvärv och överlåtelse av aktier eller andelar i bolag där fastighetsvärdet överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- bildande, avveckling eller fusion av dotterbolag där fastighetsvärdet överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- förvärv och överlåtelse av fastigheter för en köpeskilling som överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- åtgärder som innebär ny inriktning eller verksamhet inom nytt affärsområde.

Ekonomi

Verksamheten ska nå en årlig direktavkastning som inte understiger 3 procent per år eller minst bolagets snittlåneränta för räkenskapsåret om denna överstiger 3 procent. Med direktavkastning förstås en avkastning som beräknas på driftsnetto före avskrivningar dividerat med genomsnittet på fastigheternas bokförda värden under räkenskapsåret. Kommunen har inget krav på utdelning.

Kumla Fastigheter AB

Ändamål

Bolagets syfte är att utföra allmänt näringslivsfrämjande åtgärder inom Kumla kommun, främst genom att anskaffa, förvalta, tillhandahålla och överlåta lokaler för industri och kontor, samt även för bostads-, fritids- och serviceändamål.

Verksamhet

Kumla Fastigheter ska förvalta och utveckla näringsfastigheter för näringslivet i Kumla som komplement när marknaden inte kan tillgodose behoven. Detta skall ske på affärsmässiga grunder och med ett samhällsnyttigt perspektiv.

Kumla Fastigheter ska verka för att Kumla kommuns energi- och klimatmål uppfylls och ska ligga i framkant när det gäller tekniska lösningar på drift- och energiområdet.

Kumla Fastigheter ska bidra till Agenda 2030 och agera i enlighet med god ekonomisk, social samt ekologisk hållbarhet.

Kumla Fastigheter ska söka samverka i drift- och skötsel frågor med kommunkoncernens fastighetsorganisationer.

Kumla Fastigheter ska öka samverkan med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom att delta i gemensamma upphandlingar.

Kumla Fastigheter ska följa upp och avrapportera sin verksamhet enligt kommunens bolagspolicy.

Underställningsplikt kommunfullmäktige

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Kumla möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Nedanstående ska anses vara beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt:

- förvärv och överlåtelse av aktier eller andelar i bolag där fastighetsvärdet överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- bildande, avveckling eller fusion av dotterbolag där fastighetsvärdet överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- förvärv och överlåtelse av fastigheter för en köpeskilling som överstiger ett belopp motsvarande 300 prisbasbelopp,
- åtgärder som innebär ny inriktning eller verksamhet inom nytt affärsområde.

Ekonomi

Verksamheten ska nå en årlig direktavkastning som inte understiger 3 procent per år eller minst bolagets snittlåneränta för räkenskapsåret om denna överstiger 3 procent. Med direktavkastning förstås en avkastning som beräknas på driftsnetto före avskrivningar dividerat med genomsnittet på fastigheternas bokförda värden under räkenskapsåret. Kommunen har inget krav på utdelning.

KumBro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

KumBro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

KumBro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

KumBro Utveckling ska i samarbete med ägarkommunerna etablera fler laddplatser för elbilar.

KumBro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas program för hållbar utveckling och miljöprogram uppfylls.

Ekonomi

KumBro Utvecklings resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen 2023. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens egna kapital, dock 2 procent för KumBro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

KumBro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

KumBro Stadsnät ska under 2023 fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

KumBro Stadsnät har rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

KumBro Stadsnät ska fortsätta utveckla samarbetet med andra bredbandsaktörer. Under 2023 ska bolaget arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

KumBro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

KumBro Stadsnät ska etablera flera mötesplatser för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

KumBro Stadsnät ska under 2023 etablera sensornätet för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

KumBro Stadsnät ska tillsammans med delägarna under 2023 utveckla och etablera NODENA för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

KumBro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

KumBro Vind ska under 2023 fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Under 2023 ska produktionen uppgå till 96 GWh.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 procent av Örebro kommun genom KumBro utveckling AB. Övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom KumBro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges ska ha en leveransförmåga på minst 45 GWh under 2023. I bolaget pågår ett omfattande optimeringsarbete för att ha en stabil hög produktionskapacitet.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Investeringar (tkr)

Bilaga 1

Kommunstyrelsen	2023	2024	2025
Kommunledningsförvaltningen			
Ramanslag it-investeringar, utvecklingsportfölj Digitala Kumla	2 000	2 000	2 000
Utbytesplan IT, reinvesteringar	7 350	7 350	7 350
Gemensamt inventarieanslag	200	200	200
Tvättmaskiner, AMI	230		
Summa kommunledningsförvaltning	9 780	9 550	9 550
Samhällsbyggnadsnämnd	2023	2024	2024
Kommunfastigheter			
Planerat fastighetsunderhåll	25 000	26 000	27 000
Norrgårdens förskola, nybyggnation (KF)	15 000	20 000	
Ny förskola, idrottsparken (KF)	4 000	50 000	8 000
Vialundskolan, I-Huset ombyggnad till lärosal (KF)	2 500	20 000	
Kök och matsalar, diverse skolor	2 500		
Malmens skolan, nybyggnation (KF)		150 000	162 000
Hemgården, personalutrymmen och kök	1 200		
LSS, 10 boendeplatser (KF)		6 000	15 000
Flytt av park, gatukontor och kommunfastigheter, ny lokal	1 000		
Reservkraft, diverse anläggningar	5 000		
Klimatinvesteringar	1 400	1 400	1 400
Miljöstationer	400	400	400
Lokalvårdsinventarier	200	200	200
Köksutrustning	350	350	350
Delsumma kommunfastigheter	58 550	274 350	214 350
Miljö- och byggverksamhet			
Utbyte totalstation	210		
Delsumma miljö- och byggverksamhet	210	0	0
Teknisk verksamhet, exploatering			
Sörby, anläggningstillgång	1 457		
Älvesta, anläggningstillgång	841		
Idrottsparken, anläggningstillgång	1 479	256	
Delsumma teknisk verksamhet, exploatering	3 777	256	0

Samhällsbyggnad fortsättning	2023	2024	2025
Teknisk verksamhet			
Utbyte av kommungemensamma fordon	2 500	3 500	3 500
Arbetsmaskiner	2 600	2 800	1 600
Planerat beläggningsunderhåll, gator	7 000	7 500	8 000
Gatubelysning, utbyte LED-lampor	500	500	500
Förebyggande belysningsunderhåll	400	400	400
Genomförande cykelplan	3 000	3 000	3 000
Genomförande säkra skolmiljöer	500	500	500
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder, kv Rörläggaren	250		
Industrispår Kvarntorp	200		
Strategiska markförvärv	3 500	3 500	3 500
Delsumma teknisk verksamhet	20 450	21 700	21 000
Vatten- och avloppsverk			
Ledningat, VA-renovering	5 000	5 000	5 000
Åtgärder vattenverket inkl vattentorn	8 000	5 300	
Delsumma vatten- och avloppsverk	13 000	10 300	5 000
Vatten- och avloppsverk, exploatering			
Ekeby, anläggningstillgång	3 577		
Delsumma vatten- och avloppsverk, exploatering	3 577	0	0
Renhållningsverk			
Containers för matavfall	600		
Sopbil		2 800	
Delsumma renhållningsverk	600	2 800	0
Summa samhällsbyggnadsnämnd inklusive verk	100 164	309 406	240 350

Kultur- och fritidsnämnd	2023	2024	2025
Parkinvesteringar enligt plan	800	800	800
Lekplatsinvestering enligt plan	300	500	300
Inventarier förvaltningsgemensamt	500	500	500
Maskiner och fordon, parkavdelning	1 775		2 125
Inventarier nya idrottshallen	600		
RFID-utrustning	225		
Stärka Fritidsbanken nya inventarier	100	100	100
Konstinköp/utsmyckning, Kvarntorp	900	600	600
Konstinköp/utsmyckning	50	50	50
Utegyr, Kumlaby 2024 och Åbytorp 2025		400	400
Parkeringsplats, Djupadalsbadet		700	
Motorstadion, luftstaket		720	
Summa kultur- och fritidsnämnd	5 250	4 370	4 875
Nämnd för livslångt lärande	2023	2024	2024
Inventarier förvaltningsgemensamt	1 900	2 000	2 100
Utemiljö, grundskola och förskola	600	600	600
It-investering, Chromebooks	200	200	200
Inventarier, ny avdelning Norrgården		2 500	
Summa nämnd för livslångt lärande	2 700	5 300	2 900
Socialnämnd	2023	2024	2024
Inventarier förvaltningsgemensamt	1 100	1 200	1 300
Omvårdnadshjäpmedel	600	600	600
Inventarier och it, Kungsparken	10 000		
Medicinskåp inklusive narkotika- och värdeskåp, med lås	1 000		
Summa socialnämnd	12 700	1 800	1 900
Summa totalt	130 594	330 426	259 575

Verksamhetsförändringar i driftbudget (tkr)

Bilaga 2

Kommunstyrelsen	2023	2024	2025
Kommunledningsförvaltning			
Leader EU-projekt	153	153	153
Nerikes Brandkår, pensionsavtal	761	754	
Utvecklingsportfölj It, införandemedel drift	1 000	1 000	1 000
Näringslivsåtgärder	500	500	500
Trygghetsskapande åtgärder, ordningsvakter	1 500	1 500	1 500
Höjning externa hyror (KPI) riktade anslag	142	142	142
Central lönepott, 0,4% av lönesumma	4 432	4 432	4 432
Kungsparkens vårdboende (under KS-oförutsett)	13 472	21 009	20 897
Övrig volymökning (under KS-oförutsett)	3 000	9 500	15 500
Summa kommunledningsförvaltning	24 960	38 990	44 124
Samhällsbyggnadsnämnd	2023	2024	2025
Kostnadskompensation SBN/Kommunfastigheter m.m.	4 200	4 200	4 200
Bidrag vägföreningar lokalhållande gator	300	300	300
Kontinuitetsplanering, förstudie reservkraft	500		
Ökad personalresurs miljöenheten	900	900	900
Projektledare, förstudie/projektering för investeringar	900	900	900
Kompensation SBF för ökade energikostnader/inflation m.m.	1 000	1 000	1 000
Höjning externa hyror (KPI) riktade anslag	263	263	263
Drift exploateringsområden enligt modell, Kvarntorp och Idrottsparken	50	50	50
Summa samhällsbyggnadsnämnd	8 113	7 613	7 613
Kultur- och fritidsnämnd	2023	2024	2025
Gratis simskola	100	100	100
Sommarlovsaktiviteter	250	250	250
Höjning externa hyror (KPI) riktade anslag	383	383	383
Drift exploateringsområden enl modell, Idrottsparken	3	3	3
Nya idrottshallen hyra och vaktmästeri		6 500	6 500
Summa kultur- och fritidsnämnd	736	7 236	7 236

Nämnd för livslångt lärande	2023	2024	2025
Extra kostnader för utökad studietid, lagändring	480	1 900	1 900
Extra kostnader för lovskola, lagändring	500	500	500
Höjning externa hyror (KPI) riktade anslag	1 106	1 106	1 106
Köpkraft kost ökade livsmedelskostnader	1 200	1 200	1 200
Prognos volymökning, barn- och elevtal	2 800	2 800	2 800
Summa nämnd för livslångt lärande	6 086	7 506	7 506
Socialnämnd	2023	2024	2025
Kungsparkens vårdboende	11 278	11 991	12 103
Skor hemtjänst och vårdboende	200	200	200
Ökade lokalvårdskostnader Bataljonen	73	73	73
Höjning externa hyror (KPI) riktade anslag	934	934	934
Köpkraft kost ökade livsmedelskostnader	400	400	400
Summa socialnämnd	11 278	11 991	12 103
TOTALT	51 173	73 336	78 582

Exploateringsbudget/kalkyl (tkr)

Bilaga 3

Exploateringsområde	Utfall <- 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Överförs /avvikelse 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Total prognos t.o.m. 2024	Exploa- terings- kalkyl
Norra Mos Företagspark									
Utgift, anläggningstillgång	6 093	2 699	1 544	1 155				8 792	9 800
Utgift, omsättningstillgång	1 186	1 702		1 702				2 888	2 055
Inkomst, tomtförsäljning m.m.	-8 291	-1 855	-1 572	-283	-1 855	-1 855	-1 855	-15 711	-22 630
Summa	-1 012	2 546	-28	2 574	-1 855	-1 855	-1 855	-4 031	-10 775
Sörby, etapp 1 och 2									
Utgift, anläggningstillgång	33 944	10 619	10 619	0	1 457			46 020	46 098
Utgift, omsättningstillgång	3 576	3 217		3 217	888	240		7 921	8 714
Inkomst, tomtförsäljning m.m.*	-7 146	-36 665	-49 114	12 449	-18 998	-7 188		-69 997	-69 997
Summa	30 374	-22 829	-38 495	15 666	-16 653	-6 948	0	-16 056	-15 185
Ekeby									
Utgift, anläggningstillgång	465	3 181	50	3 131				3 646	3 645
Utgift, omsättningstillgång	3 628	5 035	120	4 915	109			8 772	7 603
Inkomst, tomtförsäljning m.m.	0	-9 500		-9 500	-2 000			-11 500	-11 500
Summa	4 093	-1 284	170	-1 454	-1 891	0	0	918	-252
Älvesta									
Utgift, anläggningstillgång	2 314	4 314	4 100	214	841			7 469	6 080
Utgift, omsättningstillgång	4 176	255	500	-245	454			4 885	4 467
Inkomst, tomtförsäljning m.m.	-52	-12 700	-400	-12 300	-3 600			-16 352	-11 100
Summa	6 438	-8 131	4 200	-12 331	-2 305	0	0	-3 998	-553
Idrottsparken									
Utgift, anläggningstillgång	88	1 284	2	1 282	1 479	256		3 107	3 019
Utgift, omsättningstillgång	796			0				796	855
Inkomst, tomtförsäljning m.m.		-1 080		-1 080	-9 720			-10 800	-10 800
Summa	884	204	2	202	-8 241	256	0	-6 897	-6 926
Kvarntorp, gata									
Utgift, anläggningstillgång		2 931	2 931	0				2 931	2 931
Utgift, omsättningstillgång		1 152	500	652				1 152	1 152
Inkomst, tomtförsäljning m.m.	-1 256	-846	-1 002	156	-1 050	-1 047		-4 199	-4 122
Summa	-1 256	3 237	2 429	808	-1 050	-1 047	0	-116	-39
SUMMA EXPLOATERING	39 521	-26 257	-31 722	5 465	-31 995	-9 594	-1 855	-30 180	-33 730

* Exklusive investeringsbidrag från boverket med totalt 2 708 tkr (2 108 tkr för 2020, 400 tkr för 2021 och 200 tkr för 2022).

Exploateringsområde VA	Utfall <- 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Överförs /avvikelse 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Total prognos t.o.m. 2024	Exploa- terings- kalkyl
Norra Mos företagspark VA									
Utgift, anläggningstillgång	5 015		1 100					6 115	4 579
Anslutningsavgift	-1 641	-430		-430	-430	-430	-430	-3 361	-5 375
Summa	3 374	-430	1 100	-430	-430	-430	-430	2 754	-796
Sörby VA									
Utgift, anläggningstillgång	18 864	2 274	2 000	274				21 138	21 138
Anslutningsavgift	-383	-7 817	-10 594	2 777	-3 060	-1 340		-12 600	-12 600
Summa	18 481	-5 543	-8 594	3 051	-3 060	-1 340	0	8 538	8 538
Ekeby VA									
Utgift, anläggningstillgång	106	2 242	100	2 142	3 577			5 925	5 907
Anslutningsavgift	-140	-2 100		-2 100	-300			-2 540	-2 400
Summa	-34	142	100	42	3 277	0	0	3 385	3 507
Älvesta VA									
Utgift, anläggningstillgång	2 234	2 945	3 860					6 094	5 359
Anslutningsavgift		-2 975		-2 975	-1 465			-4 440	-4 440
Summa	2 234	-30	3 860	-2 975	-1 465	0	0	1 654	919
Kvarntorp VA									
Utgift, anläggningstillgång		936	936	0				936	936
Anslutningsavgift		-300	-300	0	-300	-300		-900	-900
Summa	0	636	636	0	-300	-300	0	36	36
SUMMA EXPLOATERING VA	24 055	-5 225	-2 898	-312	-1 978	-2 070	-430	16 367	12 204

Riktlinjer för ekonomisk styrning

Budget och anslag

Kommunens budget och flerårsplan är kommunfullmäktiges viktigaste dokument för att styra kommunens verksamhet.

1. Nämndernas ekonomiska anslag ges på nettokostnadsnivå.
2. Anslaget är begränsningen för verksamhetens omfattning.
3. Nämnderna har rätt att besluta om omdisponeringar av budgeterade medel, kostnader såväl som intäkter, i driftbudgeten inom hela sitt verksamhetsområde. Sådant beslut ska anmälas till ekonomiavdelningen som ansvarar för inrapportering i ekonomisystemet.
4. Nämnderna medges rätt att delegera till förvaltningschef att besluta om omdisponeringar inom respektive chefs ansvarsområde.
5. Nämnderna har rätt att besluta om omdisponering av investeringsanslag inom sitt verksamhetsområde. Sådant beslut, som alltid ska fattas av nämnden, ska anmälas till ekonomiavdelningen som ansvarar för inrapportering i ekonomisystemet. Undantaget är de investeringsanslag där anslagsbindningsnivån enligt budgeten ligger hos kommunfullmäktige. Dessa är markerade med "KF" i investeringsbilagan.
6. När beslut fattas om investeringar ska beslut också fattas om finansiering av investeringarnas driftkostnader.
7. Alla verksamhetsförändringar som föreslås ska föregås av en driftkostnadskalkyl där samtliga kostnader och intäkter beräknas.
8. Vid framtagande av kalkyler ska samråd ske med ekonomiavdelningen.

Överföring av resultat mellan åren

1. Nämndernas budgetavvikelser kan balanseras över till nytt år, helt eller delvis.
2. Vid bedömningen av överfört resultat ska hänsyn tas till:
 - a) Faktorer som nämnden inte kunnat påverka under budgetåret.
 - b) Avvikelser från budgeterade kapitalkostnader och förändring av semesterlöneskuld.
 - c) Tillfälliga driftkostnader av engångskaraktär i samband med exploateringsverksamheten, exempelvis kostnader för detaljplan.
 - d) Nämndernas måluppfyllelsegrad.
3. Kommunens samlade ekonomiska situation är alltid överordnad resultatöverföringens storlek.

Investeringsplan

1. Investering definieras som ett inköp/egen produktion av anläggning med en livslängd på tre år eller mer och med ett värde på över ett prisbasbelopp.
2. Projekt i investeringsplanen äskas på nytt i samband med beredning av årsbudgeten. Detta gäller även fleråriga projekt.
3. Äskade investeringsprojekt ska åtföljas av förslag på avskrivningstid uppdelat på komponenter.
4. Investeringsprojekt av större omfattning ska alltid åtföljas av en betalningsplan.
5. Slutredovisning till kommunstyrelse och kommunfullmäktige ska ske av alla investeringsprojekt av större omfattning för vilka enskilda anslag har anvisats. Dessa är markerade med "KF" i investeringsbilagan.
6. Investeringsverksamheten regleras närmare i dokumenten "Regler för investeringsverksamheten" och "Regler för exploateringsverksamheten".

It investeringar inom ramen för Utvecklingsportfölj Digitala Kumla 2025

1. Nämnderna ska bära tillkommande kapitalkostnader av projekt inom ramen för Utvecklingsportföljen Digitala Kumla 2025.
2. De medel som frigörs återförs till Utvecklingsportföljen och används som införandemedel i nya projekt.
3. Beskrivning av utvecklingsportföljen och hur arbetet ska bedrivas framgår av dokumentet "Portföljbeskrivning för Digitala Kumla 2025".

Internbudget

1. Det åligger varje nämnd att senast vid sitt sammanträde i januari fastställa en verksamhetsplan med mål för nämndens verksamheter inom de anslag och med den inriktning som kommunfullmäktige har beslutat.
2. Det är nämndens uppgift att ta fram och besluta om en internbudget.
3. En ekonomisk budget i detalj ska tas fram för inläsning i kommunens ekonomisystem.
4. Bruttobudgetering ska tillämpas.
5. Internbudgeten ska vara ett levande dokument, vilket förutsätter fortlöpande omDispositioner.
6. Nämnderna ska, om det är nödvändigt för att hålla sig inom ekonomiska anslag, vidta åtgärder och göra omprioriteringar i den nuvarande verksamheten.
7. Större förändringar från vad kommunfullmäktige har uttalat måste behandlas av kommunfullmäktige.

Internprissättning och interndebitering

Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt hänföras till rätt verksamhet. Syftet är att ge en rättvisande bild av resursanvändningen och att skapa kostnadsansvar och kostnadsmedvetande i organisationen. Vid fördelning av kostnader måste alltid nyttan vägas mot det administrativa merarbetet. Helhetssyn och koncernnytta ska alltid beaktas och värderas.

Följande principer ska gälla vid köp och försäljning av interna tjänster inom kommunen:

1. Modeller och metoder för intern prissättning ska vara enkla och förutsägbara.
2. Prissättningen ska utgå från en självkostnads-kalkyl.
3. Utställande av internfakturor på mindre belopp ska inte ske.
4. Gemensamma tjänster inom ekonomi, lönehantering och central administration ska inte interndebiteras, med undantag för kommunens affärsdrivande verksamheter och kommunfastigheter.
5. Vid interna investeringsprojekt där samhällsbyggnadsförvaltningen varit behjälplig i plan- och skissarbete ska nedlagt arbete debiteras först då ett investeringsanslag beslutats. Anslås inte medel till investeringen belastar kostnaden samhällsbyggnadsnämndens driftbudget.

Interndebiteringar får aldrig leda till suboptimering av kommunens resurser.

Kapitalkostnader

1. Kommunstyrelsen äger all egendom i den kommunala verksamheten. Kapitalkostnader kan ses som en intern ersättning till kommunstyrelsen för tillhandahållande av anläggningstillgångar och består av ränte- och avskrivningskostnader.
2. Anläggningstillgångar ska skrivas av löpande så snart anläggningen tas i bruk.
3. Avskrivningar ska ske enligt plan och utifrån en bedömning av anläggningens nyttjandeperiod.

Fastigheter och lokaler

1. Samhällsbyggnadsnämnden samordnar och ansvarar för den övergripande strategiska lokalplaneringen. Detta sker genom upprättandet av förvaltningsvisa lokalförsörjningsplaner som sammanställs i en kommunövergripande lokalförsörjningsplan. Formerna för detta regleras i kommunens "Program för lokalförsörjning".
2. Kommunens egna lokaler ska nyttjas i första hand och i andra hand lokaler i kommunens helägda bolag.
3. Hyreskontrakt ska finnas mellan samhällsbyggnadsförvaltningen (kommunfastigheter) och respektive förvaltning. Formerna för detta regleras i kommunens internhyreshandbok.
4. Samhällsbyggnadsförvaltningen (kommunfastigheter) ansvarar för kontrakt med externa hyresvärdar
5. Kommunen ska inte göra investeringar i inhyrda fastigheter.
6. Extern uthyrning ska ske efter marknadsmässig prissättning.

Finansiering

1. Kumla kommuns finansförvaltning regleras utifrån den av kommunfullmäktige antagna finanspolicyn.
2. Leasing betraktas som en form av upplåning och innebär en avtalsfinansiering där en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Leasingavtal kallas ibland också för hyresavtal. Leasing får endast ske efter samråd med ekonomiavdelningen. Leasingavtal får endast tecknas av behörig person enligt delegationsordning.

Inköp och upphandling

1. Upphandling ska ske i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för Kumla kommun.
2. Kumla kommun tillämpar en decentraliserad inköpsorganisation som innebär att den förvaltning som köper mest inom ett varu- och tjänsteområde tecknar ramavtal för hela kommunens räkning. Ekonomiavdelningen ansvarar för samordning och stöd till förvaltningarna.

Intern kontroll

Intern kontroll innebär att styrelser och nämnder med rimlig grad av säkerhet kontrollerar att följande uppnås:

- en ändamålsenlig samt kostnadseffektiv verksamhet och organisation,
- tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten,
- säkerhet i system och rutiner,
- att tillämpliga lagar, föreskrifter, kommunala beslut och riktlinjer följs.

Enligt regler för intern kontroll ska respektive nämnd fastställa en intern granskningsplan för varje budgetår. Granskningsplanen visar vilka områden och rutiner som ska omfattas av kontrollen under en viss tidsperiod. Valet av kontrollområde ska motiveras utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Detta innebär att områden som granskas ska vara sådana där sannolikheten att fel uppstår är troliga och där eventuella fel får allvarliga konsekvenser

Kommunstyrelsen utser minst ett gemensamt kontrollmål inom varje kontrollområde (administration, personal och ekonomi) som samtliga förvaltningar ska granska under kommande år. Respektive nämnd beslutar därutöver om egna ytterligare kontrollmål/granskningsområden.

Rapportering och uppföljning

1. Nämnderna ska löpande lämna uppföljningar om förväntat ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall till kommunstyrelsen. Detta sker via tertialrapporterna som lämnas efter april och augusti månads utgång samt i månadsrapporter som lämnas till kommunstyrelsen efter mars och oktober månads utgång. Större prognosticerade underskott i en nämnds verksamhet ska åtföljas av en åtgärdsplan för att komma i ekonomisk balans.
2. Kommunstyrelsen upprättar ett delårsbokslut (tertialrapport 2) per 31 augusti som överlämnas till kommunfullmäktige. Nämnderna ska lämna uppgifter till delårsbokslutet enligt särskilda anvisningar.
3. Verksamhetsåret avslutas med att ett årsbokslut sammanställs till kommunfullmäktige. Nämnderna ska lämna uppgifter till årsbokslutet enligt särskilda anvisningar.

Utredningsuppdrag

Kommunfullmäktige ger i uppdrag till:

Nedanstående uppdrag ska rapporteras i samband med beredningen för mål och medel under hösten 2023.

- Kommunstyrelsen att konkretisera arbetet med trygghetspunkter i Kumla kommun med ambitionen att införa sådana och samverka med berörda aktörer för att säkra funktionalitet.
- Kultur- och fritidsnämnden att redovisa hur automatisering av robotgräsklippare kan användas i större utsträckning och omfattning för skötsel av kommunens gräsmattor.
- Samhällsbyggnadsnämnden att utreda möjligheten om införande av Grönt kort på återvinningscentralen med åtgärder och kostnadsförslag, samt lokalisera en plats i Kumla tätort för ristipp. Området bör vara inhägnat och kameraövervakat.

Intern kontrollplan 2023

Enligt regler för internkontroll ska respektive nämnd fastställa en intern kontrollplan för varje budgetår. Kontrollplanen ska visa vilka rutiner och kontrollmoment som ska följas upp, omfattningen på uppföljningen, vem som ansvarar, när rapportering ska ske och till vem rapportering ska ske. Valet av granskningsområde ska motiveras utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Intern kontroll innebär att styrelser och nämnder med rimlig grad av säkerhet kontrollerar att följande uppnås:

- En ändamålsenlig samt kostnadseffektiv verksamhet och organisation.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information av verksamheten.
- Säkerhet i system och rutiner.
- Att tillämpliga lagar, föreskrifter, kommunala beslut och riktlinjer följs.

En riskbedömning görs i tre steg:

- Kartlägga vilka risker som finns. Vilka rutiner och processer får inte gå fel?
- Uppskatta väsentlighetsgraden (konsekvenserna) och risken (sannolikheten) för dem relevanta rutiner och processer.
- Beakta hur riskerna ska bearbetas, vad måste vi ta itu med och på vilket sätt?

Det innebär att områden som granskas ska vara sådana där sannolikheten att fel uppstår är troliga och där eventuella fel får konsekvenser. Den riskbedömning som genomförs ska dokumenteras. Mall för riskbedömning finns. De rutiner som ska granskas har valts ut/väljs ut enligt en väsentlighets- och riskbedömning som framgår av följande tabell:

Konsekvens	A	B	C
Allvarlig	3	4	5
Kännbar	2	3	4
Lindrig	1	2	3
Sannolikhet	Mindre	Möjlig	Sannolik

Konsekvens

- Allvarlig – Är så stor att det helt enkelt inte får hända.
- Kännbar – Uppfattas som besvärande av alla berörda parter, internt och externt.
- Lindrig - Uppfattas som liten av alla berörda personer, internt och externt.

Sannolikhet

- Sannolik – Det är mycket troligt att fel uppstår.
- Möjlig – Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå.
- Mindre sannolik – Risken är mycket liten för att fel ska uppstå.

Kontrollplanen är indelad i fyra kontrollområden:

1. administration,
2. ekonomi,
3. personal,
4. verksamhet.

Kommunstyrelsen bestämmer minst ett gemensamt granskningsområde för de tre första kontrollområdena som samtliga nämnder och förvaltningar ska granska under kommande år, så kallade kommungemensamma granskningsområden.

För budgetåret 2023 ska varje nämnd och förvaltning utse minst två granskningsområden inom sin specifika verksamhet, kontrollområde fyra.

Som tidigare år bestämmer respektive nämnd även egna ytterligare granskningsområden inom de fyra kontrollområdena.

Kontrollplanen ska antas i samband med beslut om internbudget. Resultatet av uppföljningen ska redovisas i respektive nämnd utifrån kontrollplanens omfattning. Varje nämnd redovisar också resultatet av de kommungemensamma granskningsåtgärderna

till kommunstyrelsen enligt anvisningar från årsredovisning.

Allvarliga brott eller brister som upptäcks i samband med granskning ska rapporteras omedelbart till kontrollansvarig.

Kommungemensamma granskningsåtgärder, kontrollområde administration

Rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Metod	Rapport till	Risk
Ärende	Ärenden till nämnd följer utsatt stoppdatum	Förvaltningschef	3 ggr/år	Sekreterare räknar löpande, per sammanträde, antal ärenden samt kompletterande handlingar till ärenden som anmäls eller lämnas in för sent	Nämnd/KS	C3
Delegation	Att beslut som fattas är delegerade, diarieförda och anmälda till nämnd enligt rutin	Förvaltningschef	1 ggr/år	Stickprovskontroll	Nämnd/KS	B3
Dataskydd	Att personuppgiftsincidenter rapporteras korrekt	Förvaltningschef	2 ggr/år	Totalundersökning av rapporterade incidenter: antal dagar mellan att incidenten sker och att incidenten rapporteras	Nämnd/KS	C3

Kommungemensamma granskningsåtgärder, kontrollområde ekonomi

Rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Metod	Rapport till	Risk
Upphandling	Kännedom om lagkrav inom upphandling	Förvaltningschef	1 ggr/år	Enkätundersökning	Nämnd/KS	C4
Leverantörsfakturor	Fakturahantering att fakturan betalas i rätt tid	Förvaltningschef	2 ggr/år	Stickprovskontroll	Nämnd/KS	B3

Kommungemensamma granskningsåtgärder, kontrollområde personal

Rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Metod	Rapport till	Risk
Chefs-introduktionsprogram	Att nyanställda chefer deltar i chefsintroduktionsprogram så arbetsgivaren säkerställer att chef ges rätt förutsättningar, enligt ledarplattformen	HR-specialist	1 ggr/år	Kontroll av närvarolistor	Nämnd/KS	B3
Anmälan av arbetsskada till Försäkringskassan	Att arbetsskador som anmäls i Stella anmäls av chef till Försäkringskassan.	Förvaltningschef/HR	1 ggr/år	Kontroll i systemet för arbetsskador och tillbud (Stella)	Nämnd/KS	B3
Årlig uppföljning av likabehandlingsarbete	Att årlig uppföljning av likabehandlingsarbete sker och dokumenteras skriftligt tillsammans med eventuella åtgärder.	Förvaltningschef/HR	1 ggr/år	Stickprovskontroll	Nämnd/KS	B2

Kumla kommun

019-58 80 00 www.kumla.se